

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ДОКЛАД

ОТНОСНО

**ДЕЙНОСТТА НА СЪВЕТА ЗА КООРДИНАЦИЯ В БОРБАТА
С ПРАВОНАРУШЕНИЯТА, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ
ИНТЕРЕСИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
ПРЕЗ 2019 г.**

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ.....	2
ВЪВЕДЕНИЕ	9
I. ЗАСЕДАНИЯ НА СЪВЕТА АФКОС.....	10
II. ЗАКОНОДАТЕЛНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ ЗА БОРБА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС.....	11
1. Законодателни мерки	11
2. Административни мерки.....	15
III. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ОПЕРАТИВНИ МЕРКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ПРИХОДНАТА И РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА НА ЕС И НА НАЦИОНАЛНИЯ БЮДЖЕТ... 18	
1. Организационни мерки	18
2. Реорганизация на звена/подобряване на кадровото обезпечаване	20
3. Обучения за повишаване осведомеността в борбата с измамите	21
4. Въведени ИТ инструменти, системи за обмен на информация, риск индикатори, рискови профили, червени знамена.....	26
IV. ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА КООРДИНАЦИЯТА И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА НАЦИОНАЛНО НИВО, С ОЛАФ И С КОМПЕТЕНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ЕС И/ИЛИ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА ЗАЩИТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС	31
1. Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2018 г.....	31
2. Препоръки на Европейската комисия по доклада - Борба с измамите - 2017 г.....	32
3. Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ	32
4. Оперативно сътрудничество на дирекция АФКОС с ОЛАФ.....	45
5. ИА ОСЕС - участие в работни срещи със служби на ЕК.....	49
6. НАП – Координация и сътрудничество. Участие в инициативите на ЕК	49
7. АДФИ – обмен на добри практики.....	51
8. Агенция „Митници” - участие в международни операции и проверки.....	52
9. ДФЗ - участие в работни срещи с институции на национално ниво и компетентни институции на държави членки на ЕС	52
10. ГДБОП - участие в работни срещи на национално ниво	52
11. Работни групи, комитети, конференции, срещи, работни посещения, обучения	52
V. ОПЕРАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ В БОРБАТА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ПРИХОДНАТА И РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНИЯ БЮДЖЕТ.....	59
1. Извършени административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити, ревизии и други действия	59
2. Образуване на преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства	69
VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КОМУНИКАЦИЯТА И ИНФОРМАЦИОННИЯ ОБМЕН, ПОВИШАВАНЕ ИНФОРМИРАНОСТТА И ПОСТИГАНЕ НА ШИРОКА ОБЩЕСТВЕНА ОСВЕДОМЕНОСТ ПО ВЪПРОСИТЕ НА БОРБАТА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС	73
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКЛАДВАНИТЕ СЛУЧАИ НА НЕРЕДНОСТИ ДО ОЛАФ ЗА 2019 Г.	

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АИС	Автоматизирани информационни системи
АИДА	Система за документооборот
АКД	Административно-контролна дейност
АКП	Административно-контролни проверки
АЛСАС	Електронна платформа (ALSAS™), предоставяща бизнес решения, обучения и подпомагане на специфични дейности по превенция и противодействие на изпирането на пари, финансови и други престъпления
АМ	Агенция „Митници“
АМС	Администрация на Министерския съвет
АНП	Административнонаказателно производство
АОП	Агенция по обществени поръчки
АПИ	Агенция "Пътна инфраструктура"
АСО	Автоматизираните системи за отчетност
АСП	Агенция за социално подпомагане
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
АХУ	Агенция за хората с увреждания
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БАЦИС	Българската акцизна централизирана информационна система
БД на НАП	Бази данни на Национална агенция за приходите
БДРС	База данни „Рискови субекти“
БИМ	Български институт по метрология
БИМИС МАР	Българска интегрирана митническа информационна система Модул „Анализ на риска“
БНД	Брутен национален доход
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВАС	Върховен административен съд
ВИЕС	Информационната система за обмен на ДДС информация между държавите членки на ЕС
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ВОД	Вътреобщностна доставка
ВОП	Вътреобщностно придобиване
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ВСС	Висш съдебен съвет
ВУЗФ	Висше училище по застраховане и финанси
ГДБОП	Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
ГДГП	Главна дирекция „Гранична полиция“
ГД ЕФК	Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност"
ГД МАРЕ	Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“
ГДНП	Главна дирекция „Национална полиция“
ГД ОПОС	Главна Дирекция "Оперативна програма околна среда"
ГД СППРР	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“
ГД ФК	Главна дирекция „Фискален контрол“, НАП
ГКПП/КПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ГСС	Генерален секретариат на Съвета
ДАНС	Държавна агенция „Национална сигурност“

ДВ	Държавен вестник
ДВО	Дирекция „Вътрешен одит“
ДЕСМС-МВР	Дирекция "Европейски съюз и международно сътрудничество"
Дирекция „СФР“	Дирекция „Структурни фондове по рибарство“
Дирекция АФКОС	Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“(АФКОС)
ДКСБТ	Държавната комисия по стоковите борси и тържищата
ДМП	Дирекция „Международни проекти“ - МВР
Дирекция УТС	Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“
ДОПК	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ДП	Досъдебно производство/Директни плащания /съобразно контекста/
ДС	Данъчни складове
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
ДФЗ (ДФЗ-РА)	Държавен фонд „Земеделие“-Разплащателна агенция
ДФК	Дирекция „Финансов контрол“
ДЧ	Държава членка
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЕВРОДЖЪСТ	Орган на Европейския съюз за съдебно сътрудничество
ЕВРОПОЛ	Европейска полицейска служба
ЕЕРУИ	Единен електронен регистър за уведомления до институции
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕЗФГЗ	Европейски земеделски фонд за гарантиране на земеделието
ЕК	Европейска комисия
ЕКАФП	Електронен касов апарат с фиксална памет
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЕСП	Европейската сметна палата
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕСФП	Електронни системи с фискална памет
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране на земеделието
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗАДС	Закон за акцизите и данъчните складове
ЗАНН	Закона за административните нарушения и наказания
ЗДБ	Закон за държавния бюджет
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗДДФЛ	Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗДСл	Закон за държавния служител
ЗДФИ	Закон за държавната финансова инспекция
ЗИДЗОП	Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗЛ	Задължени лица
ЗМ	Закон за митниците
ЗМВР	Закон за Министерството на вътрешните работи
ЗМИП	Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ	Закона за мерките срещу финансирането на тероризъм

ЗНАП	Закон за Националната агенция за приходите
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ИА	Изпълнителна агенция
ИААА	Изпълнителна агенция Автомобилна администрация
ИАГИТ	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”
ИАДПАО	Отдел „Информационно-аналитична дейност и правно-административно обслужване“
ИА ОСЕС	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“
ИА СОСЕЗФ	Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“
ИА ОПНОИР	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
ИАСРЖ	Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството
ИД	Изпълнителен директор
ИДЕС	Институт на дипломираните експерт-счетоводители
ИМЗ	Инициатива за младежка заетост
ИПА	Институт по публична администрация
ИНТЕРРЕГ ИПА II	Програми за трансгранично сътрудничество
ИПП	Инструмент за предприсъединителна помощ
ИСАК	Интегрирана система за администриране и контрол
ИСФК	Информационна система „Фискален контрол“
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИСКГ	Информационна система „Контрол горивата“
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение за програмен период 2014-2020
ИСПА	Финансов инструмент за подпомагане на страните-кандидатки при подготовката им за членство в ЕС (Инструмент за структурни политики за присъединяване).
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КД	Корпоративен данък
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията
КЗП	Комисия за защита на потребителите
КОРЕПЕР	Комитета на постоянните представители на държавите членки на ЕС
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КПКОНПИ	Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество
КПУКИ	Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
КФ	Кохезионен фонд
КФН	Комисия за финансов надзор
МВР	Министерство на вътрешните работи
МДВ	Митническа декларация при внасяне
МИСЗА	Система за предоставяне на информация от митнически документи модул „Пътни такси и разрешителен режим” модул „Регистър на задълженията към митническата администрация” модул „Анализ на риска” модул „Последващ контрол”
ПТРР	
РЕЗМА	
МАР	
ПК	
МЗ	Митническо задължение
МЗХГ	Министерство на земеделието и храните и горите
МИ	Министерство на икономиката

МИГ	Местна инициативна група
МКЦПККДРСТ	Междуетовствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол върху движението на рискови стоки и товари
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
МСР	Многостранна ревизия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МФ	Министерство на финансите
МИГ/МИРГ	Местни инициативни групи/Местни инициативни рибарски групи
НАНЕСИФ	Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове
НОИИСРЕАУ	Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги
НАП	Национална агенция за приходите
НАП ГДО	НАП Големи данъкоплатци и осигурители
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИП	Национален институт на правосъдието
НИРД	Научноизследователска и развойна дейност
НК	Наказателен кодекс
НМИМИС	Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност
НО	Национален партниращ орган за програмите за трансгранично сътрудничество по вътрешните граници на ЕС
НОИ	Национален осигурителен институт
НОР	Национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма
НОПАНФИПСЕС	Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз
НП	Наказателни постановления
НПК	Наказателно-процесуален кодекс
НСлС	Национална следствена служба
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
НУРОИСДА	Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация
ОДОИ	Организиран данъчни и осигурителни измами
ОИО	Одобрен икономически оператор
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОДМВР	Областна дирекция на МВР
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите
ОО	Одитен орган
ОП ИМСП	Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020
ОП НОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ОП РЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПГ	Организирана престъпна група
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПИМСП	Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013
ОПРР 2014-2020	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОПРСР	Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007 – 2013)
ОПТ	Оперативна програма „Транспорт“ 2007 - 2013
ОПТТИ	Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020
ОПТП	Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013
СЕУ	Система за електронни услуги
ОСЗ	Общинска служба по земеделие
ОСП	Обща селскостопанска политика
ПАМЗО	Принудителна административна мярка запечатване на обект
ПК	Последващ контрол
ПМДР	Програма за морско дело и рибарство 2014- 2020
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПНК	Първо ниво на контрол
ПОМ	Предварителни обезпечителни мерки
ПРБ	Прокуратура на Република България
ПРГН	Постоянна работна група по нередностите
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПП	Програмен продукт
ПП	Правилник за прилагане
ППРБЕС	Постоянно представителство на Република България към Европейския съюз
ПП РОС-САР БД РС	Софтуер за автоматично разследване База данни „Рискови субекти“
ПУДМВР	Правилник за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи
ПУФО	Проверки за установяване на факти и обстоятелства
РМС	Решение на Министерски съвет
РОП	Регистър на обществените поръчки
РОПА	Режим на отложено плащане на акциз
САД ФР – ДАНС	Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС
САПАРД	Програма, предназначена за подпомагане на развитието на селскостопанската сфера и селските райони в страните от Централна и Източна Европа преди присъединяването им към ЕС
СВФР	Стоки с висок фискален риск
СГП	Софийска градска прокуратура
СЕПП	Схема за единно плащане на площ
СИДДО	Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане
СКФ	Структурни фондове и Кохезионен фонд
СМР	Строително-монтажни работи
СО	Сертифициращ орган

СО	Следствен отдел
СОП Черноморски басейн	Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“
СП	Специализирана прокуратура
СРП	Софийска районна прокуратура
СУК	Системи за управление и контрол
Съвет АФКОС, Съвет	Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз
ТГС	Трансгранично сътрудничество
ТД	Териториални дирекции
ТД на НАП ГДО	ТД на НАП „Големи данъкоплатци и осигурители“
дирекция СДО при ТД на НАП	Дирекция „Средни данъкоплатци и осигурители“ при ТД на НАП
ТСК	Технически средства за контрол
ТСР	Традиционни собствени ресурси
УО	Управляващ орган
УИС	Управление на информационни системи
ФАР	Програма ФАР (Phare) е предприсъединителен финансов инструмент на Европейския съюз за сътрудничество със страните от Централна и Източна Европа при подпомагане на прехода им към пазарна икономика и присъединяването им към ЕС
ФЕПНЛ	Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица
ФКП	Фискални контролни пунктове
ФК	Фискален контрол
ФЛ	Физическо лице
ФМ на ЕИП и НФМ	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм
ЦВОП	Дирекция „Централизирано възлагане и обществени поръчки“
ЦКЗ -АМС	дирекция „Централно координационно звено“, Администрация на Министерския съвет
ЦУ на НАП	Централно управление на Национална агенция за приходите
ЦПОЕ	Център за правоприлагане в Югоизточна Европа
ЮЛ	Юридическо лице
АСФЕ	Асоциация на сертифицираните експерти по разкриване на измами
ARACHNE	Специализиран софтуерен инструмент на ЕК за оценка на риска
AFIS Mail System AMS	Информационна система за борба с измамите -поща
COCOLAF	Консултативен комитет за борба с измамите
CELBET	Митнически експертни екипи по източните и югоизточните сухопътни граници на ЕС
CETS 198	Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране на пари, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпления и финансиране на тероризма (
CEPOL	Агенцията на Европейския съюз за обучение в сферата правоприлагане
Cognos	Информационна платформа
DLAF	Отдел за борба с измамите към Министерския съвет на Румъния (АФКОС-Румъния)
DNA	Румънска национална дирекция за борба с корупцията
DoRIS	Уеб базирана система, осигуряваща обединяваща платформа за изпълнението на програмите на ФМ на ЕИП и НФМ
EMCS	Система за движение и контрол на акцизни стоки
FEAD Expert Group	Експертна група за обсъждане на въпроси, свързани с одита на обществени поръчки, финансирани със средства от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица
FATF	Препоръките на Работната група за финансови действия
JTI, ITL, BAT	Тютюнопроизводители

ERM II	Механизъм на обменните курсове
EUBAM	Мисия на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна
EUROFISC	Система за обмен на целева информация между държавите членки и провеждане на общи стратегически анализи и оценка на риска по отношение на данък добавена стойност
EUROSUR	Европейската система за наблюдение на границите
IMS	Система за управление на нередностите
MIS	Информационна система, използвана за целите на изпълнение на двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС
IP-адрес	Уникален компютърен номер
INTERREG V-A	Програма за трансгранично сътрудничество
ITMS	Информационна система
NCTS	Компютъризирана транзитна система
OWNRES	Система за докладване на нередности по традиционните собствени ресурси
PR	Връзки с обществеността
PRAG	Практическо ръководство за договорни процедури за външни действия на Европейския съюз
QR код	Специфичен матричен баркод, разпознаваем от специални QR четци за баркодове или камери на мобилни телефони
RegiX	Среда за междурегистров обмен
SAP	Счетоводен модул на ERP система
SFC	Система на ЕС за управление на европейските фондове
SEED	Система за обмен на акцизни данни
TNA	Анализ на мрежата от транзакции
TARIC	Система за управление на интегрирана тарифа
VIIES	Информационна система за обмен на ДДС информация между държавите членки на ЕС

ВЪВЕДЕНИЕ

Съветът за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз е създаден с Постановление № 18 на Министерския съвет от 04.02.2003 г. и съгласно чл. 4, т. 2 от него ежегодно отчита дейността си пред Министерския съвет.

Докладът за дейността на Съвета за 2019 г. е изготвен въз основа на получена информация от членовете на Съвета и Прокуратурата на Република България, и обобщава мерките, предприети в страната с цел борба с измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и националния бюджет в изпълнение на член 325 от Договора за функциониране на ЕС.

В доклада са открити по-важните законодателни, административни, организационни и оперативни мерки в изпълнение на държавната политика по защита на финансовите интереси на Европейския съюз, и осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите. Той представя и дейностите в областта на координацията, и сътрудничеството на национално и европейско ниво в борбата с измамите, с приоритет оперативното сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите.

Документът излага предприетите от страна на представените в Съвета институции конкретни оперативни действия и добри практики - административни проверки, финансови инспекции, одитни дейности и др., както и тези от страна на Прокуратурата на Република България, като съдържа информация за образуваните преписки и наказателни производства.

Специално внимание се отделя на докладваните до ОЛАФ случаи на нередности за 2019 г., засягащи бюджета на ЕС. Обобщението и анализът на информацията за докладваните нередности до ОЛАФ са изложени в раздел IV., т. 3. „Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ”, като Приложение 1 представя съпоставима с минали периоди информация в графичен вид.

I. Заседания на Съвета АФКОС

Първото редовно заседание е проведено на 27.03.2019 г. В рамките на заседанието е представен и одобрен проектът на Доклад за дейността на Съвета през 2018 г., както и отчетът за изпълнение на задачите, заложи в Плана за действие за 2018 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2014 - 2020 г. Представена е информация за подготвените и изпратени отговори до ОЛАФ, касаещи Въпросника за 2018 г. по чл. 325 от ДФЕС, както и Препоръките на ЕК във връзка с Доклада на Комисията по чл. 325 от ДФЕС до Европейския парламент и Съвета за защита на финансовите интереси на ЕС – Борба с измамите – 2017 г. Представен е анализ от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ на нередностите в областта на обществените поръчки, установени от Одитния орган при извършените през 2018 г. одитни ангажименти, както и информация за използването на разпределените средства от специалната сметка на Агенция „Митници“, предоставени на Република България в изпълнение на Споразуменията на ЕК и държавите членки с ЈТІ, ІТL и ВАТ. Представена е информация за проекта на Общ регламент за програмния период 2021 - 2027 г. във връзка с управлението и контрола на оперативните програми, в т.ч. съпоставка с настоящия програмен период. Членовете на Съвета АФКОС са запознати с актуалните изисквания на ПРБ за изпращане на сигнали за измами със средства на ЕС, напредъка по транспониране на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, както и с информация за дискусиите в РГ „Борба с измамите“ към Съвета на ЕС по предложението на Комисията за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент 883/2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите, касаещ сътрудничеството с Европейската прокуратура и разследванията на ОЛАФ. На заседанието са взети решения относно актуализиране състава, задачите и организацията на дейността на Постоянната работна група по нередностите, както и за преглед и актуализация на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

Второто редовно заседание на Съвета АФКОС е проведено на 04.12.2019 г. По време на заседанието е обсъден и приет проект на План за действие за 2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г. Представена е информация за новопостъпилите средства в специалната сметка на Агенция „Митници“, предоставени на Република България в изпълнение на Споразуменията на ЕК и държавите членки с ЈТІ, ІТL и ВАТ с цел използване в борбата с нелегалното производство, разпространението и контрабандата на цигари в съответствие с целите на споразуменията и националното законодателство. На заседанието е представен и одобрен проект на „пътна карта“ за изготвяне на нова национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2021 - 2027 г. Представени са предизвикателствата и проблемите, констатирани от контролните, сертифициращият и одитиращите органи при разходване на средствата от бюджета на ЕС по Програмата за развитие на селските райони, както и информация, касаеща изпълнението на препоръките от Специален доклад на ЕСП № 6/2019 „Борба с измамите при разходването на средства по политиката на ЕС на сближаване“. Членовете на Съвета АФКОС са запознати с напредъка по транспониране на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Обсъден е

проект на коментари и взето решение във връзка с изготвената от ОЛАФ „Методология за изготвяне на профили на държавите членки в областта на борбата с измамите“ в рамките на подгрупата към Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF) – „Превенция на измамите“.

II. Законодателни и административни мерки за борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

1. Законодателни мерки

1.1. По предложение на Националната агенция за приходите с ДВ бр. 96 от 06.12.2019 г. са приети нови разпоредби в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) - чл. 96, ал. 10 и 11 (в сила от 01.01.2020 г.), с които се цели предотвратяване на констатираната практика по избягване на регистрация по ЗДДС, съответно на облагането с данък върху добавената стойност на доставките на стоки и/или услуги от данъчно задължени лица. Проявлението на тази практика обичайно е чрез формална смяна на субектите, извършващи една и съща дейност в един търговски обект, преди достигане на прага на оборота за задължителна регистрация по закона. Тези лица са юридически самостоятелни, но свързани под една или друга форма и действат съгласувано. За предотвратяване на тази практика нормата предвижда специфично сумиране на оборотите за формиране на облагаемия оборот за задължителна регистрация по ЗДДС на данъчно задължените лица.

1.2. Направени са законодателни промени в Закона за данък върху добавената стойност и Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изискванията към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин, с които са въведени изисквания към: а) софтуерите за управление на продажбите в търговски обекти - целта на направените промени е да се предотврати възможността за укриване на приходи от продажби посредством вградени в софтуерите функционалности, позволяващи отклонение от фискализация; б) производители/разпространители и потребители на софтуери за управление на продажбите в търговски обекти - всеки производител/разпространител на такъв софтуер е длъжен да декларира по електронен път пред НАП, че произвежданият/разпространяваният от него софтуер отговаря на изискванията, регламентирани в наредбата, въведен е образец на декларацията и редът за нейното подаване, съдържанието на поддържания от НАП публичен списък със софтуери, както и редът за включване и изключване от този списък. В приложение към наредбата е посочена и допълнителната информация за софтуера, която производителите/разпространителите следва да подават по електронен път; в) лицата, извършващи продажби чрез електронен магазин, които чрез електронна услуга, достъпна през портала за електронни услуги на НАП трябва да подават информация, посочена в приложение към наредбата. Целта е НАП да разполага с информация кое лице извършва търговска дейност чрез електронния магазин, както и да поддържа публичен списък, в който ще може да се извършва справка за собственика на определен електронен магазин. Освен това тези лица имат задължение за съхраняване на създаваната чрез софтуера на електронния магазин информация, в сроковете по чл. 38 от Данъчно-осигурителен процесуален кодекс (ДОПК), и при поискване от органите по приходите да осигурят достъп до нея с възможност за експорт и копиране на данни; г) всички лица, регистриращи и отчитащи продажби в търговските обекти - да подават данни към НАП за всяка отпечатана касова бележка, т.е. в реално време агенцията да разполага с информация за извършваните продажби, които са регистрирани и отчетени чрез фискалното

устройство. Заедно с това, всеки издаден фискален бон отпечатва двумерен QR код, който съдържа информация, идентифицираща конкретната продажба. Целта на промените е да се противодейства на извършването на продажби, които не са регистрирани и отчетени по предвидения за това ред, т.е. чрез фискалното устройство и в реално време да са налице данни за извършваните във всеки търговски обект продажби. С направените промени се очаква да се постигне повишаване на фискалната дисциплина и подобряване спазването на данъчно-осигурителното законодателство от лица, извършващи дейност в търговски обекти, както и намаляване на дела на сивата икономика в този сектор.

1.3. През 2019 г. в Закона за корпоративното подоходно облагане са приети нови разпоредби, свързани с въвеждането на: а) Директива 2016/1164 от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар, и по специално правило при напускане – трансфери между различни части на едно предприятие в страната и друга част на същото предприятие, разположена извън страната; б) Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета от 29 май 2017 година за изменение на Директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави, и по специално хибридни несъответствия и несъответствия с данъчно задължено лице, което е местно лице за данъчни цели на повече от една юрисдикция. Новите разпоредби са в сила от 01.01.2020 г.

1.4. Закон за изменение и допълнение на ЗОП (Обн. ДВ, бр. 102 от 31.12.2019 г.). Въвеждането на електронната платформа налага промяна на съдържанието в Регистъра на обществените поръчки (РОП), като е разширен обхватът на документите, които ще се публикуват в него. С оглед осигуряване на по-висока степен на публичност и прозрачност в новия регистър ще се публикуват всички решения и обявления, документациите, разясненията, протоколите и докладите от работата на комисиите/журито, договорите, рамковите споразумения и анексите към тях, както и договорите за подизпълнение. Промените, свързани с РОП засягат и разпоредбите, които уреждат профила на купувача. Предвидено е той също да е на платформата. По този начин цялата информация за обществената поръчка е събрана на едно място и за улеснение на възложителите се избягва двойната публикация. Съгласно промените в ЗОП, освен обявите за събиране на оферти, в РОП се публикуват и поканите до определени лица, които касаят възлагане на поръчки на ниска стойност. По този начин се осигурява максимална публичност и прозрачност и при поръчките на тези стойности. В ЗОП са направени изменения, които касаят прецизиране на разпоредбите относно вътрешното (in-house) възлагане. Допълнено е едно от условията за неговото прилагане с оглед по-точното въвеждане на изискванията на европейското законодателство. Със ЗИДЗОП са променени и някои от стойностните прагове за възлагане на обществени поръчки. Те са съобразени с новите европейски стойности, в сила от 1 януари 2020 г., които са посочени в делегираните регламенти на Европейската комисия.

1.5. Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците, приет от 44-то Народно събрание на 18 декември 2019 г., обн. ДВ бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г. С измененията се създават нови разпоредби, съгласно които министърът на финансите, по предложение на директора на Агенция „Митници“, утвърждава със заповед списък на стоки с висок риск за финансовите интереси на Европейския съюз (ЕС). Направените изменения са в резултат на установена необходимост от засилване на контрола при определяне на митническата стойност на внасяните стоки и предприемане на действия в областта на превенцията и борбата с нередностите и измамите с оглед защита на финансовите интереси на ЕС.

1.6. Законопроект за изменение и допълнение на ЗМИП (приет от Народното събрание на 16.05.2019 г. и обнародван в ДВ бр. 42 на 28.05.2019 г.). Извършените промени целят адресиране на установени от Европейската комисия пропуски при транспониране на изискванията на Директива 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (Директива (ЕС) 2015/849) в българското законодателство, за които България е уведомена официално с допълнително мотивирано становище № С (2019) 526, получено на 24 януари 2019 г., относно процедура за нарушение № 2017/0296 за нетранспониране в срок на Директива (ЕС) 2015/849.

1.7. Законопроект за изменение и допълнение на ЗМИП (Приет от Народното събрание на 14.11.2019 г. и обнародван в ДВ бр. 94/29.11.2019 г.). Промяната цели транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 Май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (текст от значение за ЕИП) (Директива (ЕС) 2018/843).

1.8. Постановление № 202 на Министерския съвет за изменение на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, обнародвано в ДВ, бр. 67/23.08.2019 г. Изменението на Наредбата е във връзка с Решение С (2019) 3452 от 14.05.2019 на ЕК, с което са приети нови Насоки за определяне на финансови корекции, които следва да бъдат извършвани върху финансираните разходи, в рамките на споделеното управление, в случай на неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки. Насоките посочват нови видове нередности и процентни показатели за финансови корекции. Те отразяват опита, натрупан при прилагането на предходните насоки относно финансовите корекции за неспазване на правилата за обществените поръчки, приети с Решение на Комисията от 19 декември 2013 г. и изясняват нивото на корекциите, които следва да се прилагат в съответствие с принципа на пропорционалност и Директиви 2014/24 / ЕС и 2014/25 / ЕС. Целта е да се насърчи съгласуваността на третирането на грешките в обществените поръчки между съответните служби на Комисията, Европейската сметна палата и ДЧ. Страните отговарят на първо място за разследване на нередности и за прилагане на необходимите финансови корекции. В този контекст се препоръчва на компетентните органи да прилагат критериите и финансовите корекции, посочени в насоките, съответните процентни показатели при коригиране на нередности, открити от техните собствени органи. В тази връзка и с цел уеднаквяване на подхода спрямо бенефициентите по програмите, финансирани от ЕС, е изменена и наредбата. Въведени са всички нови случаи на нарушения, които следва да бъдат квалифицирани от УО като нередности, и за които следва да бъдат определени и извършени финансови корекции. Въвеждат се изрично и случаи, при които не следва да се определя финансова корекция на бенефициентите, съгласно насоките на ЕК. Нормативно се определят критериите, съгласно които следва да се преценява сериозността на нередността, която е основание за определяне на финансова корекция. Наредбата е допълнена и с въвеждането на 100% финансова корекция за случаи, които са свързани с наличието на измама, засягаща средствата, предоставени от бюджета на ЕС.

1.9. Постановление № 87 на Министерския съвет от 23 април 2019 г. за допълнение на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на

Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН, приета с Постановление № 243 на МС от 2016 г. (обн., дв, бр. 76 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 30, 32 и 68 от 2017 г. и бр. 2 и 54 от 2018 г.). С допълнението се увеличава от един на два дни периодът, през който би могло да се извърши удължаване на срока за кандидатстване по процедура, ако в рамките на тези два дни се установи прекъсване в работата и/или наличността на ИСУН. В допълнение, същата възможност за удължаване се създава и за останалите производства по ЗУСЕСИФ, в случай, че се провеждат посредством ИСУН. Промяната е във връзка с идентифициран риск от нарушаване на един от основните принципи в управлението на средствата от ЕС, свързан с внедреното електронно подаване и отчитане на проектни предложения по всички оперативни програми, съфинансирани със средства от ЕС, по отношение на което се наблюдава значително нарастване на натоварването на ресурсите на ИСУН, предвидени за осигуряване на постоянната наличност на всяка една функционалност на системата. Успоредно с това, продължава процесът по развиване и усъвършенстване на ИСУН и в случай, че в рамките на процес по кандидатстване се реализира рискът от непланирано прекъсване на функционирането и/или наличността на ИСУН, това би нарушило принципа на равно третиране на всички кандидати по оперативните програми.

1.10. Постановление № 30 от 20 февруари 2019 г. (Обн. ДВ, бр. 17 от 26.02.2019 г.), с което се правят промени в Правилника за прилагане на ЗОП (ППЗОП). В ППЗОП се уреждат въпросите, свързани с въвеждане, поддържане и използване на централизираната електронна платформа, а именно: регистрацията в платформата, подготовка и провеждане на процедурите, съставяне и обмен на информация, включително изпращане на заявления за участие и оферти, действия на комисията с електронни документи, оценяване и класиране на участници и т.н. Прецизирани са някои от разпоредбите с оглед уеднаквяване на практиката по прилагане на нормативната уредба в областта. Такива са текстовете относно опциите и подновяванията, оценяването на планове, графици и срокове, изпращане на информация за изпълнен договор и др.

1.11. Изменение и допълнение на Наредба № Н-3 от 22 май 2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество (Обн. „Държавен вестник“, бр. 83 от 22.10.2019 г.). С измененията и допълненията на Наредбата се цели прецизиране на разпоредбите ѝ в контекста на възстановяване и отписване на неправомерни разходи, намаляване на административната тежест за Управляващите органи и бенефициентите, както и оптимизиране на процесите по верификация, сертификация, приключване на счетоводната година и осчетоводяване по програмите. Разпоредбите се отнасят до: третиране на лихвите за забава; обхвата на проверките и документите, които се представят на Сертифициращия орган; възможностите за повторно включване в доклад по сертификация на разход, намален от заявление за плащане към Европейската комисия; третирането на лихви, отеглени през текущата счетоводна година; отразяването на намаленията, извършени от Сертифициращия орган с отчета за годишно счетоводно приключване, от страна на управляващите органи; цялостно прецизиране на глава 5 от наредбата в резултат на натрупана съдебна практика. Очакваните положителни резултати от приемането на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за

възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество са: оптимизиране на системата за управление на средствата от ЕСИФ; прецизиране на реда за установяване на публичното вземане чрез акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в Административно-процесуалния кодекс, регламентиран в глава пета на същия; намаляване на административната тежест за управляващи органи и бенефициенти на финансова подкрепа чрез оптимизиране на контролните дейности и документите, които регулярно се представят.

2. Административни мерки

2.1. Правила за изготвяне, наблюдение и отчитане на годишния план за действие за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз. В изпълнение на решение по т. 3 от дневния ред на първото редовно заседание на Съвета АФКОС, проведено на 27.03.2019 г., дирекция АФКОС подготви проект на Правила за изготвяне, наблюдение и отчитане на годишния план за действие за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз. Проектът е изпратен на 10 май 2019 г. до членовете на Съвета за предоставяне на коментари. Ревизирана версия е изпратена на 14 юни 2019 г. за одобрение/неодобрение в рамките на процедурата по чл. 3, ал. 4 и чл. 13а от Правилника за организацията на дейността на Съвета. Получен е един коментар от АОП, който е отразен във финалната версия на документа, изпратена до членовете на Съвета АФКОС на 3 юли 2019 г.

2.2. Изготвена е Стратегия на Агенция „Митници“ за контрол на митническата стойност на внасяни стоки, утвърдена от директора на Агенция „Митници“ на 20.03.2019 г. Стратегията цели противодействие на опитите за измами, свързани с деклариране на занижена митническа стойност.

2.3. Със заповед № ЗАМ-1746/32-341402/27.11.2019 г. на директора на Агенция „Митници“ са утвърдени „Указания за уеднаквяване на практиката по проверката, приемането и/или оспорването на декларираната митническа стойност на внасяни стоки“. Мотивите за изготвяне на указанията са необходимостта от засилване на контрола при определяне на митническата стойност на внасяните стоки и предприемане на действия в областта на превенцията и борбата с нередностите и измамите с оглед защита на финансовите интереси на ЕС. Създадени са рискови профили, предвид въведените законодателни промени, които индикират допускане на стоки със занижени цени, като за тях се изисква обезпечение в размер, осигуряващ заплащането на митническото задължение и другите вземания, които може да възникнат при вноса, изчислени на база справедливите цени за тези стоки към момента на декларирането. Със заповед № ЗАМ-1747/32-341466/27.11.2019 г. на директора на Агенция „Митници“ е създадена постоянна експертна работна група по прилагане на митническото законодателство в областта на митническата стойност.

2.4. Изготвени са 4 броя заповеди на изпълнителния директор на НАП, както следва: а) относно прилагане на чл. 4, във връзка с чл. 7, ал. 2 и чл. 39, ал. 2 от Закона за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции за изпращане на наказателни постановления до компетентните органи на държавите членки на Европейския съюз, както и придружителните писма към тях (Заповед № ЗЦУ-ОПР-26 от 27.12.2019 г. на изпълнителния директор на НАП); б) относно оправомощаване на служители на ДСИДДО във връзка с разпоредбата на чл. 143в, ал. 1 от Данъчно-

осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), за осъществяване на административното сътрудничество с компетентните органи на държавите членки на Европейския съюз по отношение на данъците, посочени в чл. 143б от ДОПК; в) относно изпълнение на Споразумението между Европейски съюз и Кралство Норвегия за административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземания в областта на данъка върху добавената стойност; г) относно възлагане изпълнението на раздел II „Съдействие при събиране“ от Конвенция за взаимно административно сътрудничество по данъчни въпроси.

2.5. Със заповеди на изпълнителния директор на ИА ОСЕС са направени промени в Наръчника за одит на средствата от Европейския съюз за програмен период 2014-2020 г. (версия 4/юли 2018 г.). Мотивите за промените са както следва: а) Необходимост от актуализиране на глава X „Качество на работата“, Контролен лист за проверка на проект и образец на доклад за резултатите от проверка на проект. В практическите ръководства са включени новоразработени контролни листове за проверка на обществени поръчки, възложени по реда на ЗОП след ограничена процедура, както и на договаряне без публикуване на обявление за поръчка и ограничена процедура в областите на отбраната и сигурността. Промените са въведени със заповеди № 3-3/14.01.2019 г. и № 3-17/12.03.2019 г.; б) Необходимост от изменение на образец на доклад за представяне на резултатите от проверка на проект - Приложение VII.5.1.A. Промяната е въведена със заповед № 3-39/26.06.2019 г.; в) Одобрение на нови версии на контролните листове за проверка на процедури за избор на изпълнител във връзка с измененията в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне на размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, в сила от 23.08.2019 г. Промяната е въведена със заповед № 3-55/05.09.2019 г.; г) Необходимост от актуализиране на контролния лист за проверка спазване на правилата за държавни помощи, контролен лист за проверка на ефективността на процедурите за изготвяне на декларацията за управление и годишното обобщение на одитните доклади и проверки, включване на допълнителен контролен лист за проверка на голям проект и инструкция и контролен лист за извършване на допълнителни проверки на искане за плащане по Операция 3 по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане. Промяната е въведена със заповед № 3-63/21.10.2019 г.

2.6. Одобрени анекси към Процедурния наръчник на дирекция „Национален фонд“ (СО), версия № 3 от м. май 2018 г., съответно на 15.02.2019 г., 08.05.2019 г., 01.09.2019 г. и 22.11.2019 г. Направените изменения в наръчника са в резултат на промени в приложимата нормативна уредба и необходимостта от привеждане в съответствие на правилата за работа на Сертифициращия орган. Изменения и допълнения са направени основно в част I Обща, в част III Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд, Кохезионен фонд, Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Инициатива за младежка заетост 2014-2020 и в част V Двустранни програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на Европейския съюз 2014-2020.

2.7. През 2019 г. са одобрени 6 изменения в Процедурния наръчник за ОПОС, свързани с четвърти системен одит от ИА ОСЕС (15.03.2019). Промените са свързани с процедурите за извършване на верификация на разходи по ос 6 „Техническа помощ“ (06.06.2019), процедурите за предоставяне на БФП (17.06.2019), процедурите за предоставяне на БФП от МИГ (12.07.2019), процедурите за предоставяне на БФП (27.08.2019), функционални подобрения на системата ИСУН 2020 (29.10.2019).

2.8. Извършена е промяна в процедурния наръчник на УО на ОПТТИ, одобрена на 16.12.2019 г., като са актуализирани текстове, касаещи конфликта на интереси във връзка с

направени препоръки на ОСЕС и разпоредбите на чл. 61 от Регламент 2018/1046 (декларации за липса на конфликт на интереси и др.).

2.9. В МРРБ през 2019 г. са предприети следните действия: а) със Заповед № РД-02-36-226/14.02.2019 г. на Ръководителя на УО на ОПРР 2014-2020 г. е утвърдена версия 9 (м. февруари 2019 г.) на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР 2014-2020 г. и системите за управление и контрол на ОПРР 2014-2020 г. Извършените промени са във връзка с приемане на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18.07.2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012; б) със Заповед № РД-02-36-785/27.06.2019 г. на зам.-министъра и Национален координатор на помощта от фонд „Солидарност“ е утвърдена версия 4 на Наръчника за управление и изпълнение на фонд „Солидарност“, отразяваща промените във връзка с подготовката на електронен формат на документи; в) със Заповед РД-02-14-649/09.07.2019 г. е утвърдена нова версия на Наръчника на дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ за управление на програми ИНТЕРРЕГ. С промяната е актуализирано съдържанието на контролни листове, попълвани от контрольорите, осъществяващи първо ниво на контрол на разходите. Промяната е наложена от Решение на ЕК № 3452/14.05.2019 г., с което са дадени насоки за определянето на финансови корекции, както и конкретизирани стари, и идентифицирани нови типове нередности; г) със Заповед № РД-02-14-119/07.02.2019 г. е утвърдена нова версия на Наръчник по Програмите ИНТЕРРЕГ - ИПП за трансгранично сътрудничество България – Сърбия, България – Турция и България – бивша Югославска Република Македония 2014-2020, впоследствие актуализиран през м. октомври 2019. Промяната осигурява съответствие с промените в нормативната база - Регламент 2018/1046, Решение на ЕК № 3452/14.05.2019 г. и свързаните с него изменения в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приети с влязло в сила на 23.08.2019 г. Постановление № 202 на Министерски съвет.

2.10. Извършена е актуализация на наръчник по ОПИК на 28.06.2019 г., предвид структурна промяна в ГД ЕФК, УО на ОПИК и с цел засилване на контрола и превенцията на риска по отношение на ефективното изпълнение на проектите.

2.11. Със Заповед № РД09-198 от 02.12.2019 г. на Ръководителя на УО на ОПНОИР в Наръчника за управление на ОПНОИР са направени изменения и е утвърдена консолидирана версия, вариант 4, версия 3. Направени са следните изменения във връзка с контролни процедури, включително и за изпълнение на изискванията на чл. 125 от Регламент 1303/2013: в глава 7 "Наблюдение на проектите и верификация", глава 8 "Финансово управление", глава 14 "Контрол на външни възлагания", глава 18 "Конфликт на интереси" и глава 19 "Подход ВОМР".

2.12. УО на ПРСР сформира работна група, която е изготвила проект на Вътрешни правила за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансиране от ЕС, като същият към края на 2019 г. е в процес на съгласуване.

2.13. През м. октомври 2019 г. е направена промяна в Системите за управление и контрол на Програмата за Морско дело и рибарство, глава 10 „Администриране и докладване на нередности“. Промяната засяга правилата за администриране на нередности по ПМДР и включва пълно описание на процеса, допълване на липсващи дейности, структуриране,

актуализиране и оптимизиране на формуляри за документиране на процесите, актуализиране на приложимата нормативна база.

2.14. През 2019 г. е актуализиран Правилника за дейността на дирекция „Противодействие на измамите“, Държавен фонд „Земеделие“ с оглед привеждането му в съответствие с Вътрешните правила за администриране на нередности в ДФ „Земеделие“. Актуализирана е и Инструкцията за ползване и поддържане на открита телефонна линия за подаване на сигнали за измами и корупционни практики на „горещ телефон“ и електронен адрес:signali@dfz.bg. Промяната е с оглед привеждане на инструкцията в съответствие с изискванията на Наредбата за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове. Извършена е и актуализация на Инструкцията за регистриране, въвеждане и актуализиране на данни в регистър „Сигнали за нередности“. Актуализацията е с оглед привеждането в съответствие с Вътрешните правила за администриране на нередности в ДФ „Земеделие“.

III. Организационни и оперативни мерки за осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и на националния бюджет

1. Организационни мерки

1.1. Приет е План за действие за 2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2014-2020 г. Планът за действие за 2020 г. е одобрен от Съвета АФКОС, внесен е в Министерския съвет и е приет с Решение на МС № 78/05.02.2020 г.

В края на м. ноември 2019 г. е изготвен проект на План за действие за 2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г. Планът за действие за 2020 г. е изготвен от дирекция АФКОС в тясна комуникация с всички членове на Съвета АФКОС и ПРБ и е одобрен на редовното заседание на Съвета на 04.12.2019 г. Планът за действие за 2020 г., като инструмент за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, за периода 2014-2020 г., поставя ясна годишна рамка за достигане на заложените стратегически и оперативни цели. Дейностите, включени в плана, надграждат постигнатите до момента резултати и осигуряват необходимата приемственост с предходния План за действие за 2019 г.

Наблюдение изпълнението на частично изпълнени или неизпълнени задачи от минали периоди. Във връзка с одобрените от Съвета АФКОС през 2019 г. „Правила за изготвяне, наблюдение и отчитане на годишния план за действие за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“, съгласно точки 23 и 24 е извършен необходимия преглед, като е установено, че от дейностите за наблюдение от минали периоди (2015-2016 г.) е останала една частично изпълнена задача. Съгласно т. 25 от приетите правила в случай, че задача от минал период не е била изпълнена в срока по т. 24, наблюдението се прекратява, а неизпълнението ѝ се включва в годишния доклад за дейността на Съвета АФКОС до Министерски съвет. Частично изпълнената задача от периода 2015-2016 г. е със срок на изпълнение 2016 г., отговорни институции МЗХГ и ДФЗ, и е както следва: „Въвеждане на Електронно подаване на заявления в ИСАК (Интегрирана система за администриране и контрол) - е-земеделие“. По изпълнение на задачата ДФЗ до момента е докладвал както следва: 2016 г. - В ДФЗ е стартиран

модул за частичен електронен прием на документи по мярка 4.1 и 6.1 по програма ПРСР 2014 – 2020 и схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“. ДФЗ е стартирал процедура за обществена поръчка за изграждане на портал за електронен прием на документи и извършване на електронни услуги за бенефициенти. През м. юли 2016 година е стартирано изпълнението на възложена обществена поръчка с предмет "Разработване на система за електронни услуги в ДФ "Земеделие", като крайният срок по договора за изпълнение на дейностите по проекта е през м. юли 2017 г. След приключване на дейностите по проекта се очаква ДФ "Земеделие" да осигури възможност за предоставяне на електронни услуги и да определя приоритетните си схеми и мерки за това; 2017 г. - Срокът за приключване изпълнението на дейностите по проекта е удължен, като се очаква той да приключи през месец март 2018 г.; 2018 г. - В системата за електронно подаване се регистрират бенефициенти, главно по Директни плащания, все още не се използва за подаване на заявления; 2019 г. - Към настоящия момент системата за електронни услуги /СЕУ/ изпълнява функции по предоставяне на справочна информация в публичната си част и кореспонденция с кандидатите по отношение на подадените от тях заявления за подпомагане - в индивидуалната част. Работата на системата стартира по линия на схемите и мерките по линия на Директни плащания. От Кампания 2020 по ДП се предвижда и подаване на заявления за подпомагане по ограничен брой схеми чрез СЕУ. От кампания 2020 по Директни плащания в Системата за електронни услуги ще се извършва с опционален прием на заявления по базовите схеми, свързани със заявяването на площи. Приемът за тази кампания ще бъде от смесен тип - опционално заявяване по електронен път и последващо явяване в ОСЗ за финализиране на заявлението. Досегашният начин на подаване и обработка на заявление също се запазва.

1.2. Споразумения за сътрудничество.

1.2.1. Споразумение за взаимодействие и сътрудничество между Прокуратурата на Република България и Министерство на вътрешните работи при противодействие на правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз - рег. №812100-9425/19.06.2019 г., по описа на МВР и рег. №I-580/ 24.06.2019 г., по описа на ПРБ. Споразумението цели засилване на оперативното сътрудничество за ефективно осъществяване на наказателната политика в сферата на противодействие с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“.

1.2.2. От страна на НАП през 2019 г. са подписани и са влезли в сила 3 броя актове за взаимодействие, които включват разпоредби относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз: а) Споразумение №71 от 10.06.2019 г. по описа на ЦУ на НАП/№СПОР -6 от 10.06.2019 г. по описа на КФН за сътрудничество и обмен на информация между Комисията за финансов надзор и Националната агенция за приходите, което регламентира редът и начинът на осъществяване на сътрудничество и обмен на информация между двете институции; б) Споразумение за сътрудничество № 58 от 13.05.2019 г. по описа на ЦУ на НАП между Национална агенция за приходите, Университета на Екзитър и Юнивърсити колидж – Лондон относно изпълнение на научноизследователски проект „Откриване на аномалии в мрежите – казусът за ДДС“; в) Споразумение № 187 от 31.12.2019 г. между НАП и Катедра по обща бизнес администрация и данъчно облагане към Манхаймски университет, Германия и Университет Радбуд, Нидерландия относно осъществяване на сътрудничество по оценката на стратегии за подобряване спазването на данъчното и осигурителното законодателство и борбата за укриването на данъци в Република България.

1.2.3. Споразумение, подписано през м. септември 2019 г., за делегиране на функции по прилагане на Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 с Държавен фонд „Земеделие“

– Разплащателна агенция в качеството на Междинно звено на Управляващия орган на ПМДР. Със споразумението се делегират функции по последващ контрол и мониторинг на сключените договори - проверки за изпълнение на производствените програми, за използването на финансираните активи по предназначение (административни проверки и проверки на място), проверките за изпълнение на мониторинговите индикатори за резултат и всички свързани дейности в обхвата на мониторинга и касаещи изпълнение на задълженията по договор от страна на бенефициента, както и се вменява задължение на ДФЗ за уведомяване на УО при констатиране на отклонение/неизпълнение на заложените индикатори и всички свързани задължения на бенефициента по време на мониторинговия период.

2. Реорганизация на звена/подобряване на кадровото обезпечаване

2.1. Прокуратура на Република България. Със заповед на главния прокурор № РД-04-171/20.05.2019 г. в отдел 01 “Специализиран“ е създадено отделно направление „Престъпления против финансовата система и финансовите интереси на ЕС и против кредиторите“ с функционална ангажираност, ръководство и контрол на преписки и дела, образувани за престъпления, свързани със злоупотреби със средства на ЕС.

2.2. Агенция „Митници“. Във връзка с промените в Закона за митниците и приемане на нов устройствен правилник на Агенция „Митници“, с цел по-добра координация, ръководство и контрол при осъществяване на основните функции на агенцията, постигане на по-голяма бързина в работните процеси, както и оптимизиране на натовареността на митническите служители, считано от 07.01.2019 г. е извършена промяна в структурата на Агенция „Митници“. В изпълнение на политиката на Агенция „Митници“ в областта на човешките ресурси за набиране на кадри с висока мотивация за работа, през 2019 г. са обявени 77 конкурсни процедури. С цел повишаване мотивацията на служителите и личната им удовлетвореност е осигурена възможност за преминаване в по-висока длъжност. В съответствие с разпоредбите на ЗДСл и НУРОИСДА за 2019 г. са проведени 150 процедури за повишаване в длъжност чрез конкурентен подбор за общо 156 бр. позиции. Изготвени са над 700 бр. психологични заключения за професионална и психологическа пригодност при назначаване и повишаване в длъжност в Агенция „Митници“ (Наредба Н-1 от 03.06.2016 г.). Като положителна практика, българският опит е отразен в бюлетин „Интегритет“ на Световната митническа организация чрез публикуването на статия на тема „Подходът на българските митници за осигуряване на професионална и психологическа пригодност на човешките ресурси“ относно прилагането на професионални и психологически тестове при процедурите по назначаване и повишаване в длъжност в Агенция „Митници“.

2.3. Национална агенция за приходите. Съгласно Закона за киберсигурност и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС) приета с ПМС №186 от 19.07.2019 г., в сила от 26.07.2019 г., считано от 01.08.2019 г. с решение на Управителния съвет на НАП № РМФ - 42/01.08.2019 г. е създадена нова дирекция „Мрежова и информационна сигурност на системите“ към ЦУ на НАП. С цел своевременно информиране за състоянието и проблемите на мрежовата и информационната сигурност тя е пряко подчинена на изпълнителния директор. Основната ѝ функция и отговорност, съгласно НМИМИС, е свързана с постигане на високо ниво на мрежова и информационна сигурност на системите в НАП. Длъжностните нива и наименования в дирекция „Информационни системи и моделиране на бизнес процесите“ и „Мрежова и информационна сигурност на системите“ в ЦУ на НАП са актуализирани съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията. Използвана е възможността, в областта на информационните технологии да се прилагат

специфични наименования, които описват и отразяват по-конкретно извършваните дейности и са по-разпознаваеми от ИТ специалистите – потенциални кандидати за работа в НАП. В допълнение, на база извършен анализ за обезпечаване на функция „Фискален контрол“ с необходимия човешки ресурс са преразпределени щатни бройки, стартирани и проведени са процедури по конкурентен подбор и конкурси за доизграждане капацитета на функцията.

2.4. Агенция за държавна финансова инспекция. С ПМС № 80 от 16.04.2019 год. са направени изменения и допълнения на Устройствен правилник на Агенцията за държавна финансова инспекция. С промените е актуализирана и оптимизирана структурата на АДФИ и разпределението на числеността на административните звена, подобро е управлението и дейността на агенцията с оглед: повишаване на ефективността при осъществяване на контролната дейност; засилване на контролното въздействие върху проверяваните лица; повишаване на ефективността при планиране и осъществяване на правното осигуряване на дейността на АДФИ; прецизиране на функциите на дирекциите от общата и специализираната администрация. Постигната е по-добра координация, ръководство и контрол при осъществяване на приоритетни функции и задачи на агенцията във връзка с осигуряване на защита на публичните финансови интереси.

2.5. Министерство на икономиката. Извършена е структурна промяна в ГД ЕФК, УО на ОПИК, отразена в наръчника по ОПИК. Съгласно актуализацията на Наръчника по ОПИК, контролът, свързан с проверка за законосъобразност на процедурите за избор на изпълнител по реда на ЗОП вече се осъществява от юристи от два различни отдела – първо ниво на контрол е експерт-юрист от отдел „Изпълнение на проекти“, а второ ниво на контрол е експерт-юрист от отдел „Управление на риска, контрол и сигурност“. Първа и втора проверка на съответствието на документацията с ДБФП се извършва от експерт от РС и експерт от сектор „Техническо изпълнение“ в отдел „Изпълнение на проекти“. Промените осигуряват проследимост и прозрачност на процесите и повишават ефективността на осъществявания контрол при извършване на мониторинг и верификация на договори.

2.6. Министерство на регионалното развитие и благоустройство. Съгласно заповед № РД-02-34-3/12.04.2019 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството е извършено изменение и допълнение от 10 септември 2019 г. на Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 171/16.08.2017 г. С промяната се оптимизира структурата на Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ – съкратена е 1 щатна бройка за длъжността „заместник-главен директор“ и е увеличена щатната численост от 138 бр. на 143 бр. за експертния персонал, с което е подобро кадровото обезпечаване.

3. Обучения за повишаване осведомеността в борбата с измамите

През 2019 г. институциите, представени в Съвета, и Прокуратурата на Република България са изпълнили ангажимента си за провеждане на обучения в различни национални и външни обучаващи институции, чиято цел е повишаване административния капацитет на служителите в областта на защита на финансовите интереси на ЕС. Проведени са редица обучения и форуми за обмяна на опит по теми, свързани с ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите със средства на ЕС. В изпълнение на заложените задачи в Плана за действие за 2019 г. Управляващите органи регулярно провеждат обучения на служители и бенефициенти, включващи теми свързани с избягване на грешки, финансови корекции и нередности. Примери за проведени обучения са:

3.1. Агенция „Митници“. През 2019 г. е осигурено своевременно базово обучение на

133 новоназначени служители в специализираната администрация на Агенция „Митници“, гарантиращо ефективно изпълнение на служебните задължения. С цел повишаване и поддържане на висока професионална квалификация, са проведени 94 обучения с над 1 556 участници на национално ниво и 90 обучения за 1 343 участници в териториалните дирекции по актуални митнически теми. С оглед подобряване на партньорството между администрацията и бизнеса, са организирани и проведени обучения за икономическите оператори. В програмата за 2019 г. са планирани и изпълнени учебни дейности в подкрепа хармонизирането на митническия контрол по външните граници, в съответствие с ангажиментите на българските митници за внедряване на национално ниво на резултатите от дейностите по проект CELBET (Митнически експертни екипи по източните и югоизточните сухопътни граници на ЕС). Акцент през 2019 г. е и разпространението на модулите за електронно обучение, разработени от ЕК и по линия на Световната митническа организация.

3.2. Агенция за държавна финансова инспекция. През 2019 г. служители на АДФИ са участвали в обучения, касаещи нередности и измами с европейски средства - контрол и одит, установяване на специфични рискове от злоупотреби при използване на финансови средства и реализиране на инфраструктурни обекти, както и в обучения, свързани с прилагането на Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите, Закона за държавните помощи. В рамките на програмите за обучения са разглеждани и теми, свързани с практическите проблеми на административните нарушения и наказания. Агенцията за държавна финансова инспекция е приключила изпълнението на проект по Оперативна програма „Добро управление“ – „Установяване на специфични рискове от злоупотреби при използването на финансови средства и реализиране на инфраструктурни проекти“. В проекта са включени 137 експерта от специализираната администрация на АДФИ, които са преминали обучение, насочено към установяване и превенция на специфични рискове от злоупотреби, нарушения и измами. Основните теми и дискусии по време на обучението са били свързани с използване на публични средства и реализиране на инфраструктурни проекти, рисковете от злоупотреби, инструменти за оценка на рискови фирми и организации, извършващи закононарушения, в т.ч. злоупотреби и/или измами при разходване на публични средства и реализиране на инфраструктурни проекти от национално и регионално значение. Представени са добри практики от разследвания на измами с публични средства при европейско финансиране и са предложени модели за идентифициране на закононарушения, в т.ч. злоупотреби и измами в хода на изпълнение на подобни проекти.

3.3. Национална агенция за приходите. Организираните обучения през 2019 г. за служители от НАП са били по следните теми: Мерките срещу изпирането на пари, отнасящи се до замразяването и отнемането на активи в контекста на националното право и на правото на ЕС; Управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове - предизвикателства пред съдебната практика; Моделът САФ - Европейски инструмент за цялостно управление на качеството в публичния сектор; СИДДО и Директива на Съвета 2011/16/ЕС; Обмен на информация, многонационални ревизии, ПАСУАП и EUROFISC; Обучение за запознаване с инструментите по Регламент 904/2010 на ЕС; Прилагане на взаимната помощ по глава 27а от ДОПК спрямо длъжници с просрочени задължения, подали искания за възстановяване на ДДС (VAT Refund) в друга ДЧ на ЕС; Международни счетоводни стандарти. Служители от агенцията са взели участие и в Европейска оценителска конференция, международен семинар на тема: „Подобряване на сътрудничеството и моделите за контрол в превенцията на измами, свързани с митнически режими 4200 и 4000, засягащи системата на собствени ресурси на ЕС“, както и в регионална среща за добри практики в областта на

финансовото управление и контрол в публичния сектор, в т.ч. и в областта на вътрешния одит, във водещи страни от ЕС.

3.4. Институтът по публична администрация през 2019 г. е организиран три обучения с 71 участника във връзка с функционирането на системата на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE.

3.5. Националният институт на правосъдието в рамките на програма Каталог+ на Европейската мрежа за съдебно обучение в периода 11-12.11.2019 г. е провел присъствено обучение на тема „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз. Престъпни състави. Функции на ОЛАФ. Европейска прокуратура“ с 40 участника, от които 10 съдии, 21 прокурори 3 следователи и 6 служители в МВР. В обучението участие вземат и 9 магистрата от страни членки на ЕС.

3.6. През 2019 г. са проведени 4 обучения за служителите на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, включително на теми „Защита на публичните интереси от неправилен достъп до информация, нередности, измами и финансиране на престъпна дейност“ и „Споделяне на актуалната практика на Одитния орган, Европейската комисия и Европейската сметна палата“, които имат за цел повишаване на осведомеността в борбата с измамите.

3.7. Служители на дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите са участвали общо в 32 обучения, проведени от национални и чуждестранни учебни институции, сред които и такива, включващи темата за нередности и измами и тяхното противодействие в проекти и програми, съфинансирани от ЕСИФ през програмен период 2014-2020.

3.8. През 2019 г. УО на ОПНОИР организира общи обучения на 95 служители във връзка с приети нови или актуализирани нормативни актове на ЕС за програмен период 2014 – 2020 г. за защита на финансовите интереси на ЕС в разходната област. През 2019 година служители на УО на ОПНОИР са преминали следните обучения: първо тримесечие - двама служители от Главна дирекция „Верификация“ на УО на ОПНОИР преминават тридневен курс в периода 20-22 март 2019 г. „Анализ на риска, проверки и одити на ЕСИФ проекти“, организиран от Лексион (Lexion), който включва теми като „Регулаторна рамка 2014-2020 за системите за управление и контрол“, „Новият законодателен пакет на политиката за сближаване 2021-2027 в областта на СУК“, „Управление на риска от нередности и конфликт на интереси и анализ на риска на проектите“; второ тримесечие - 8 служители на УО на ОПНОИР преминават обучение на тема „Верификация на проекти. Сертификация на програми. Нередности“, организирано от ИПА в периода 20-21.05.2019 г. и включващо нормативната рамка за верификация, сертификация и администриране на нередности; 21 служители са взели участие в обучение на тема „Финансови инструменти при управлението на ЕСИФ, организирано от ИПА на 04.06.2019 г.; 8 служители са взели участие в обучение на тема „Управление на средствата от ЕСИФ - Предизвикателства пред съдебната практика“, организирано от ВУЗФ на 28.06.2019 г.; трето тримесечие - 56 служители участват в обучение на тема „Финансови корекции за нередности при усвояване на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ във връзка с новите Насоки на ЕК за определяне на финансови корекции и Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, организирано от ИПА на 26.07.2019 г. и 13.09.2019 г. Управляващият орган на ОПНОИР организира и специализирани обучения за 62 служители по прилагане на индикаторите за измама („червени знамена“) съгласно Насоките на ЕК за ценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите. Проведени са и

други специфични обучения за борба с измамите за 2019 г. както следва: двама служители по нередности вземат участие в обучение на тема „Разкриване на нередности и измами с европейски средства, същност и практическо ръководство“, организирано на 10.05.2019 г. от АЛСАС, в което участие взема и лектор от Дирекция АФКОС; трима служители участват в обучение на тема „Предотвратяване на нередности и измами по ЕСИФ - пролетна академия“, организирано от ЕСИФ Академия в периода 22-24.05.2019 г.; трима служители участват в обучение на тема „Нередности и измами по ЕСИФ и обществените поръчки“, организирано от Lexhion в периода 05-07.06.2019 г.; 26 служители участват в обучение на тема „Управление на риска при проекти, финансирани от ЕСИФ“, организирано от ИПА на 10.06.2019 г.; един служител по нередности взема участие в обучение на тема „Борба с измамите и корупцията в проекти, финансиран от ЕС“, организирано от „European funds info“ в периода 25-26.06.2019 г.; 27 служители преминават обучение на тема „Борба с измами при усвояване на средства от ЕС. Системата на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE“, проведено от ИПА.

3.9. В Министерството на регионалното развитие и благоустройството през 2019 г. служители на ГД СППРР участват в специализирани обучения на различна тематика, включително обучение по Закона за мерките срещу изпиране на пари и правилника за прилагането му, както и такива, организирани от Института за публична информация на тема „Борба с измами при усвояване на средства от ЕС. Система на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE“. Обучението гарантира поддържане на максимален брой потребители за текущо използване на ARACHNE като инструмент за превенция на нередности и борба с измамите с цел оптимизация на процесите по въведените процедури за текущ мониторинг на риска и идентифициране на свързани лица. Служителите в дирекция „УТС“ са информирани срещу подпис относно начините за подаване на сигнали за нередности, измами и корупция, въведени с актуализираните наръчници за изпълнение на програмата и за управление на проектите. Всички служители са преминали самообучение относно новите изисквания на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (Закон за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му). Участвали са и в обучения на теми: „2019-ОП-12-Мерки срещу изпирането на пари – ИПА“, „Опитът на одитния орган в областта на нередностите при провеждане на процедури за избор на изпълнител по PRAG“ (5 служители), както и във връзка с актуалната нормативна уредба по администриране на нередности и измами (8 служители).

3.10. Служители на дирекция „Добро управление“ – АМС участват в обучения на тема „Предотвратяване на нередности и измами в ЕСИ фондове Пролетна академия“, „Нередности и измами в европейските структурни и инвестиционни фондове и обществените поръчки“, "Мерки за намаляване на нередни разходи и одитната гледна точка" и „Обществени поръчки по Европейските структурни и инвестиционни фондове“. Обучени са 10 служители на УО на ОПДУ.

3.11. През 2019 г. служители от ГД ОПОС, Министерство на околната среда и водите вземат участие в обучение за инструмента ARACHNE, обучение на тема „Прилагане на мерки за борба с измамите“ (16 експерта), както и обучения, касаещи ИСУН 2020 за контрол на риска „Липса на опит с ИСУН 2020 у служителите на УО“.

3.12. През 2019 г. в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията са проведени общо 9 броя обучения на служители от УО на ОПТТИ по ЗОП, нередности, измами и антикорупционни практики за проекти, финансирани от ЕС. Общият брой на служителите на УО, участвали в обученията е 95 бр. (в съпоставка общият брой

служители на УО съгласно устройствен правилник е 61 бр.).

3.13. За повишаване на осведомеността в областта на борбата с измамите през 2019 г. 11 служители от УО на ОПРЧР участват в 4 обучения.

3.14. Служители от ИА СОСЕЗФ през 2019 г. участват в обучения на теми: „Борба с измамите и корупцията във фондовете от ЕС - уроци и примери от страните членки“ (7 служители) и „Проверки на място на бенефициери: Как да разпознаваме и откриваме нередности и измами при одит на средства от ЕСИФ“ (8 служители). Седем служители придобиват сертификати „Сертифициран проверител на измами“, като 5 служители участват в Годишна конференция на АCFE.

3.15. Дирекция „Противодействие на измамите“ при ДФ ”Земеделие” през 2019 г. организира две обучения, в които участие вземат ръководни кадри и експерти, като са обучени общо 266 служители от оперативните дирекции в ДФЗ. В рамките на проведените обучения са разгледани теми, касаещи подобряване организацията за администриране на сигнали за нередности; въвеждане и използване от оперативните звена на индикаторите за измама (т.нар. „червени флагове”); докладване и администриране на нередности. Осем служители от ДФ ”Земеделие” (дирекции „Противодействие на измамите”, „Технически инспекторат”, отдел „Нередности и лоши вземания”) вземат участие в тридневен международен семинар по покана от Агенцията за земеделските фондове, развитие на селските райони и рибарство при Република Хърватска, като продължение на сътрудничеството в областта на борбата с измамите между компетентните институции в двете държави. Целта на семинара е споделяне на най-добрите практики от хърватските и българските мерки за борба с измамите и нередностите в управлението на средствата от ЕС, като в програмата са включени следните теми: „Управление на вътрешните нередности при прилагането на ЕЗФРСР - мерки за развитие на селските райони / мерки по ИСАК“, „Проверки на качеството на оперативния контрол с цел предотвратяване на нередности / измами (контрол във всички фази на административния и контролен кръг)“, „Кръстосани проверки на взаимосвързани дружества. Конфликт на интереси“, „Изкуствено създаване на условия за финансиране“, „Примери за „червени флагове“ за измами и нередности в районите с висок риск“, „Примери за нередности / измами“. През 2019 година, с цел повишаване на административния капацитет, служителите на ДПИ участват в 8 външни обучения, сред които с особена практическа стойност е семинарът „Противодействие на данъчни измами и пране на пари“.

3.16. В дирекция „Морско дело и рибарство“, МЗХГ през 2019 г. са проведени две обучения на тема „Идентифициране на нарушения при последващ контрол“.

3.17. През м. ноември 2019 г. в компетентна дирекция на ДАНС е проведено обучение на 28 служители във връзка с упражняване на правомощията на ДАНС при информация за нарушения и престъпления при разходването на средства от европейски фондове.

3.18. През 2019 г. общо 6 служители на ОДМВР и ГДНП - МВР са участвали в 3 семинара, организирани по проекти с цел обмяна на опит и добри практики.

3.19. Служители от ГДГП – МВР участват в международен проект „Измерението на контрабандата на цигари и неговото въздействие чрез разпространението на определени рискове, заплахи и уязвимости по отношение на обществения ред, здравето на населението и финансовите интереси на ЕС”, финансиран от ЕС в рамките на проект „Херкулес III“ (Крайова, Румъния), както и в курс за събиране на информация от открити източници по програма „OSINT Trainig”- Прага, Чехия.

4. Въведени ИТ инструменти, системи за обмен на информация, риск индикатори, рискови профили, червени флагове

4.1. ИТ инструменти, системи за обмен на информация.

4.1.1. Инструмент на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE.

Специализираният софтуерен инструмент за оценка на риска ARACHNE цели повишаване ефикасността на подбора, управлението, проверките и одита на проектите, в т.ч. въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите в съответствие с чл. 125 (4)(с) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Пригоден е за определяне и оценка на риска от измама, в т.ч. при възлагане на обществени поръчки, сфера - особено изложена на нередности и измами. Инструментът за оценка на риска предоставя възможност за систематично наблюдение и преглед на данни от вътрешни и външни източници по отношение на проекти, бенефициенти, договори и изпълнители. Инструментът се захранва с информация от Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН и ИСУН 2020). Информацията се анализира като фокусира контролите по проектите с най-висок риск. Дирекция „Централно координационно звено“ към Администрацията на Министерския съвет е национален координатор на системата ARACHNE, като управлява профилите за достъп до нея. През 2019 г. продължи увеличението в броя на потребителите, като общият брой на създадените потребителски профили в края на 2019 г. е 458. Чрез увеличаване броя на потребителите от УО, СО, ОО и дирекция АФКОС се създава възможност в най-ранна фаза за идентифициране и оценка на проекти с висок риск от измами, конфликт на интереси и нередности. От края на 2019 г. е въведена уеб-базирана версия на системата ARACHNE, което предоставя възможност за гъвкаво използване на инструмента, независимо от конкретната компютърна станция, която потребителят използва.

4.1.2. МТИТС. Управляващият орган на ОПТТИ използва специализирания софтуерен инструмент за оценка на риска ARACHNE, който е въведен с цел подпомагане дейността на УО при идентифицирането на рискове от измами, конфликт на интереси и нередности. Достъп до системата е предоставен на 10 служители.

4.1.3. МТСЦ. Със заповед на Ръководителя на УО са определени общо 137 служители с достъп до системата АРАХНЕ. В допълнение, всички административни производства, осъществявани от Ръководителя на УО, се извършват посредством електронната система ИСУН 2020, а четирима служители по нередности поддържат Регистъра за сигнали и нередности в ИСУН 2020 и осъществяват докладването на нередностите в посочената електронна система и в IMS.

4.1.4. МРРБ. В изпълнение на контролните си функции УО на ОПРР и през 2019 г. продължава да използва въведената система ARACHNE, като с цел засилване на мониторинговия капацитет е разширен достъпа на експертно ниво, така че да обхваща всички аспекти на мониторинга и контрола на договорите за безвъзмездна финансова помощ. След преминаване от компютърна програма на локален компютър към уеб-базирано приложение е улеснен и оптимизиран достъпа до инструмента ARACHNE.

4.1.5. Управляващият орган на ОП НОИР е въвел специализирания софтуерен инструмент за оценка на риска ARACHNE, който го подпомага при идентифициране на проекти с висок риск от измами, конфликт на интереси и нередности, включително при възлагането на обществени поръчки. В Наръчника за управление на ОП НОИР използването на инструмента АРАХНЕ е разписано в глави 6 „Управление на риска и контрол“, глава 7 „Наблюдение на проектите и верификация“, глава 10 „Предоставяне на БФП“ и глава 12 „Нередности“. В контролните листове са включени детайлни указания за анализ наличието на индикатори за измама при проверките на ключовите процеси за избор на операции, изпълнение

на проектите, верификация и плащане.

4.1.6. През 2019 г. УО на ОПИК е подал заявление за достъп до междуведомствена среда за регистров обмен REGIX, като за всички служители на УО е предвиден достъп до регистри и справки в наличните системи за обмен на информация. Заявлението е одобрено и се очаква предоставяне на достъп.

4.1.7. Дирекция „Национален фонд“, МФ. Във връзка с изпълнение на функциите си Сертифициращият орган и през 2019 г. продължава да използва следните ИТ инструменти:

- SAP - интегрирана компютърно базирана информационна система, която се администрира от Министерството на финансите и се използва за ефективното и ефикасно управление на средствата от Европейския съюз и други донори и програми, управлявани от дирекция „Национален фонд“ (Сертифициращ орган). Дирекция „Национален фонд“ (СО), както и Управляващите органи, Междинните органи и Програмните оператори използват системата SAP за целите на счетоводната отчетност на начислена основа и аналитичното отчитане, като в системата се записват всички транзакции, свързани с Оперативните програми, финансирани от сметката за средствата от Европейския съюз.

- ИСУН - Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в Република България. Основната цел на системата е всички данни по изпълнение на Оперативните програми, още от тяхното възникване, да се събират и отчитат електронно. По този начин се осигурява възможност за тяхното ефективно управление, наблюдение, отчитане и проверки, както и обмен на информация между органите, отговорни за управлението и контрола на програмите, с органите на ЕК, осигурява се проследимост по всяка една програма, процедура, договор за предоставяне на финансова помощ.

- GrACE – уеб-базирана система. Главната цел на GrACE е да осигури една платформа, обединяваща всичко, което е свързано с изпълнението на програмите на Финансовия механизъм на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм за програмен период 2014-2020 г.

- SFC - системата на ЕС за управление на фондовете обхваща всички оперативни програми, както и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС. Системата позволява осъществяването на електронен обмен на данни с Европейската комисия.

- MIS - система, съдържаща данни по изпълнение на двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС. Системата осигурява възможност за тяхното ефективно управление, наблюдение, отчитане и проверки, както и обмен на информация между органите, отговорни за управлението и контрола на програмите.

- IMS - електронната система за докладване на нередности на ЕК.

- ARACHNE - инструмент на Европейската комисия за измерване на риска от измами и нередности.

4.1.8. ИА СОСЕЗФ. През 2019 г. агенцията е сертифицирана по стандарт ISO 27001:2013 и включена в системите за сигурно електронно връчване, както и за електронен обмен на съобщения в държавната администрация.

4.1.9. МЗХГ. През 2019 г. дирекция „Развитие на селските райони“, която е управляващ орган на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., вече единствено използва за целите на програмата Информационната система за управление и наблюдение на средства от ЕС в България, ИСУН 2020.

4.1.10. ДФЗ. Държавен фонд „Земелелие“ продължава да използва през отчетния период следните информационни системи – ИСАК, ИСУН, АРХИМЕД и ARBUTUS.

4.1.11. НАП. През 2019 г. НАП е работила по развитие или разработка и внедряване на софтуерни продукти, заявени от съответните бизнес дирекции и собственици на работните процеси, респективно информационни системи, както следва: развитие на софтуер за управление на приходите (СУП), клиентските приложения и електронни услуги във връзка с нормативни изменения и изисквания за промени и оптимизация на бизнес процесите в НАП; разработка и внедряване на система за осигуряване на електронен обмен на социално-осигурителна информация между Република България и ЕС; разработване и внедряване на нови електронни услуги за клиентите на НАП; развитие на информационна система (ИС) „Контрол“ и ИС „Събиране“; усъвършенстване на: ИС МОСС, ИС VAT Refund „Възстановяване на ДДС на данъчно задължени лица, неустановени в държавата членка по възстановяване, но установени в друга държава членка на Европейския съюз“, ИС за автоматичен обмен на финансова информация DAC, CRS, FATCA, както и усъвършенстване на ПП „Регистър АНП“, Регистър „Продажби“, ИС „Фискален контрол“, Регистър "Обжалване за ТД“, ПП EUROFISC, ИС „Контрол на горивата“, ПП „Регистър Писмени запитвания“, ПП „Регистър на сигналите“, ПП „Регистър АНП“, ИС „Фискални устройства с дистанционна връзка“, информационна система „Вътрешни регламенти“.

4.1.12. АМ. Усъвършенстването на ИТ инструментите и системите за обмен на информация в Агенция „Митници“ се извършва съгласно утвърдени вътрешни процедури за изграждане на нови модули и управление на промени във функционалността на съществуващи модули в интегрираната компютърна среда. В периода 2019-21 г. се изпълнява договор за „Развитие и въвеждане институционалната архитектура на АМ по отношение на модул „Анализ на риска“, модул „Обработване на рисковата информация“, модул АНП, модул „Декларация за парични средства“ и модул РЕЗМА автоматично събиране на задълженията и интерфейси към RegiX“. В резултат от подадена заявка за създаване на нов вид рисков индикатор, в Модул "Анализ на риска" е въведена нова функционалност, която сравнява частното на две цифрови полета със стойност с оглед възможността от сработване на рискови профили при деклариране на стоки със занижени цени и определяне на обезпечение за тях.

4.1.13. АДФИ. През 2019 г. са въведени следните нови ИТ инструменти и системи за обмен на информация: към деловодната система на АДФИ е внедрен модул за интегриране със Системата за сигурно електронно връчване; усъвършенствана е системата (портала) за предоставяне на електронни административни услуги, в т.ч. услуга „Подаване на сигнали и искания за финансови инспекции“ с възможност за подписване с квалифициран електронен подпис.

4.1.14. ГДГП. През 2019 г. в ГДГП са предприети следните действия в областта на защита на финансовите интереси в борбата с измамите със средства на ЕС, данъчните, митническите измами и контрабандата на цигари: а) в борбата с измамите със средства на ЕС - с цел законосъобразно и целесъобразно усвояване на предоставените средства от Европейския съюз в ГДГП се осъществява предварителен контрол за законосъобразност; б) контрабанда на цигари - осъществяване на взаимодействие с ГДБОП, ГДНП, ДАНС, Агенция “Митници”, ИААА, НАП и между РДГП в реално време посредством дейността на “Междуведомствения координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари”, ситуиран в сградата на ГДБОП; актуализиране и контрол на лица, съгласно установените рискови профили и ЛПИ; планиране и провеждане на ОИМ И СПО за превенция на контрабандата на акцизни стоки и стоки с висок фискален риск през държавната граница; използване на възможностите за достъп до АИС “Пътна карта” и АИС на АМ, за нуждите на оперативно-издирвателната дейност по превенция, документиране и разкриване на

престъпна дейност; въвеждане и използване на преносими периметрови системи за наблюдение на участъци от държавната граница с висока оперативност на контрабандната дейност; въвеждане в експлоатация и използване на специализирано оборудване по Грантово споразумение OLA/2016/D1/092, на програма Херкулес (четири броя мобилни устройства – ендоскопи, даващи възможност за изследване на кухни и тайници с цел установяване наличието на контрабандни стоки и вещества).

4.1.15. ГДБОП. През годината е разработена и интегрирана Автоматизирана информационна система „Визуализация и анализ“ със специфични модули за подпомагане анализа и оперативната дейност по противодействие на престъпността. Осигурен е достъп до ИСУН 2020 на всички служители от сектор „Корупция в териториалните органи на държавната власт и измами с фондове на ЕС“ - ГДБОП-МВР като регистрирани потребители.

4.2. Риск индикатори, рискови профили, червени флагове.

4.2.1. ДАНС. През 2019 г. Държавна агенция „Национална сигурност“ продължи дейността си по организиране на национално взаимодействие по отношение на Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма (НОР). При изготвяне на доклада за НОР са предприети множество дейности по координация в съответствие с процеса за оценка и управление на риска съгласно използваната методология. С решение на Министерския съвет и в изпълнение на чл. 96, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), е създадена постоянно действаща междуведомствена работна група. Същата продължава работата на създадената преди това междуведомствена работна група, председателствана от ДАНС и МВР. Постоянно действащата междуведомствена работна група е орган, отговорен за окончателно вземане на решения и надзор в процеса за оценка и управление на риска. През месец ноември 2019 г. работната група одобри подготовения проект на доклад за НОР от сформирания Аналитичен и координационен екип, както и обобщена матрица на рисковите събития (Анекс 1 към Доклада за НОР). Доклад с резултатите от НОР и предложения за последващи действия е предоставен на Министерския съвет, който е одобрен и върнат в ДАНС на 17.12.2019 г.

4.2.2. АМ. Предвид въведените законодателни промени през 2019 г., в Агенция „Митници“ са създадени рискови профили, които индикират допускане на стоки със занижени цени. Когато при проверка на данните в приетите митнически декларации за допускане за свободно обращение на стоки, попадащи в списъка, утвърден със заповед от министъра на финансите, се установи, че декларираните цени са по-ниски от справедливите цени, валидни за стоките в ЕС, митническите органи изискват предоставяне на обезпечение. Обезпечението се предоставя в размер, осигуряващ заплащането на митническото задължение и другите вземания, които могат да възникнат при вноса, изчислени на база справедливите цени за тези стоки към момента на декларирането, а митническите формалности за декларирания митнически режим допускане за свободно обращение на стоки продължават след предоставяне на обезпечението.

4.2.3. Служителите на дирекция „Национален фонд“ следят за наличие на „червени флагове“ при извършваната от тях проверка за спазване на процедурите и контролните дейности на управляващите органи по чл. 27, т. 2 от Наредбата № Н-3/2018 г. При извършване на проверката експертите задължително следят за наличието на „червени флагове“, посочени в „Практическо ръководство за управляващите органи - Откриване на подправени документи в областта на структурните действия“ на Европейската служба за борба с измамите, както и в Информационна бележка СОСОФ 09/0003/00-EN на ЕК за индикатори за измама по ЕФРР, ЕСФ, КФ, подробно изброени в контролните листове за документиране на проверката на

отчетната документация или процедурата за избор на изпълнител. При установяване на съществени констатации, е предвидена възможност за разширяване обхвата на проверката (проверка на допълнителни обстоятелства и/или проверка на допълнителни проекти).

4.2.4. МРРБ. ГД СППРР. В изпълнение на контролните функции на УО на ОПРР, в рамките на осъществяване на предварителен контрол преди верификация на постъпили искания за плащане, се извършва задълбочена проверка за наличие на индикатори за нередности и измами, които имат отношение към провежданите от бенефициентите процедури по възлагане на изпълнението („червени знамена“). При всеки отделен случай на установено отклонение, за което остава одитна следа, експертът, който го е установил, задължително извършва допълнителен анализ за наличие на индикатори за нередности и измами. „Червените знамена“ и начинът за извършване на проверката са определени в Наръчника на УО. Задължението за извършване на проверката за наличие на индикатори за измама може да възникне при всеки въпрос за проверка от контролните листове. В случай, че експертът установи наличие на един или няколко от изброените индикатори, същият следва да извърши допълнителна проверка, и в случай на установяване на нарушение да го квалифицира като съмнение за извършено нарушение. През 2019 г. дирекция УТС направи изменения в контролните листове, попълвани от контролорите, извършващи първо ниво на контрол (ПНК) по програмите за териториално сътрудничество и многонационалните програми. Образците съдържат въпроси, които насочват вниманието на извършващите ПНК към изследване за наличие на индикатори за измама, съгласно Насоките за индикаторите за измама на ЕК. При всеки отделен случай на сигнал за нередност се извършва допълнителен анализ за наличие на индикатори за измами („червени знамена“). При съмнение за наличие на измама отговорният експерт изготвя доклад и писмо, съдържащи подробна информация до компетентния разследващ орган за проверка на случая.

4.2.5. МТСП. В рамките на своята контролна дейност експертите на УО на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (2014 – 2020) извършват анализ за наличие на индикатори за нередности и измами, които имат отношение към провежданите от бенефициентите процедури по възлагане на изпълнението („червени знамена“). При всеки отделен случай на установено отклонение, което се документира в съответен контролен лист, експертът, който го е установил, задължително извършва допълнителен анализ за наличие на индикатори за нередности и измами. „Червените знамена“ и начинът за извършване на проверката са определени в Наръчника на УО.

4.2.6. ИА ОПНОИР. УО на ОПНОИР е разработил процедури за борба с измамите, които са част от Системите за управление и контрол на програмата. Те включват политика за превенция на измамите, процедура за идентифициране на „червени знамена“ при извършването на проверки при избор на операции, верификация, плащания и в оценката на риска на програмата и проектите. УО на ОПНОИР е разработил процедури за управление на случаите, касаещи подозрение за измама и/или констатирана измама.

4.2.7. МОСВ. През 2019 г. е направено изменение в процедура за оценка на риска от измами в ГД ОПОС. Приложена е изменената процедура, която е част от раздел No. 1 „Вътрешен контрол и управление на риска по ОПОС“ от Наръчника за управление и изпълнение на програмата.

4.2.8. МЗХГ. Дирекция „Морско дело и рибарство“ има приета Политика за превенция и борба с нередностите, измамите и корупцията при прилагане на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020, която е част от СУК – глава 10 „Администриране и докладване на нередности“ с приложени документи с индикатори за измама.

IV. Дейности в областта на координацията и сътрудничеството на национално ниво, с ОЛАФ и с компетентните институции на ЕС и/или държавите членки за защита на финансовите интереси на ЕС

1. Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2018 г.

С цел подготовка на отговора на Република България във връзка с Въпросника по чл. 325 от ДФЕС за 2018 г. с писмо на заместник-министъра на вътрешните работи и заместник-председател на Съвета АФКОС, от членовете на Съвета и ПРБ е изискана информация за най-важните мерки, предприети през 2018 г. в областта на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Информация е изискана и от структурите на МВР – ГДНП, ГДБОП и ГДГП, както и от КПКОНПИ. Дирекция АФКОС анализира и обобщи получената информация, като изготвеният проект на отговор на Република България по Въпросника е изпратен заедно с таблица, обобщаваща постъпилите предложения и казусите, за финално съгласуване до членовете на Съвета АФКОС и ПРБ. Във Въпросника по чл. 325 от ДФЕС с информация за предприетите от Република България мерки през 2018 г. за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС са представени следните три най-важни мерки:

1. Приемане на Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Със закона се създава единен орган за борба с корупцията, който има за цел да защити интересите на обществото чрез ефективно противодействие на корупцията; създаване на гаранции, че лицата, заемащи висши публични длъжности изпълняват правомощията си честно и почтено; предотвратяване на възможностите за незаконно придобиване на имущество, в т.ч. със средства, получени по програмни инструменти, финансирани със средства на ЕС и разпореждането с него.

2. Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ЗИДЗОП). Основната цел на ЗИДЗОП е допълване и прецизиране на правилата и условията за поэтапно въвеждане и прилагане на националната електронна платформа, в т.ч. и на отношенията между различните видове потребители. С използването на платформата възлагането на обществени поръчки в страната ще се осъществява основно чрез електронни средства.

3. Издадената от министъра на финансите Наредба № Н-3/22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество. Подзаконовият нормативен акт детайлизира правомощията на участниците в процеса по управление и контрол на средствата от ЕСИФ, задава необходимия минимум контроли, разписва реда за възстановяване на неправомерни разходи. Чрез наредбата се регламентират правилата, посредством които следва да функционира процеса по разплащане, управление и контрол.

Във Въпросника по чл. 325 от ДФЕС за 2018 г. допълнително е представена и информация по пакета от мерки – Структурна реформа на митническата администрация, и пакета от мерки, изпълнени от ИА ОСЕС. Включени са и два казуса, които представят добри практики на национално ниво в борбата с измамите, както следва: казус по Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., мярка 4.1 „Развитие на рибарските области“, представен от ДФЗ, както и казус, свързан с контрабанден внос на цигари, представен от ГДГП. Представена е и информация за проведените обучения през 2018 г. от дирекция АФКОС на национално ниво за работа със Системата за управление на нередностите (IMS).

След съгласувателна процедура с членовете на Съвета АФКОС, проведена на основание чл. 13а, ал. 3 от Правилника за организацията на дейността на Съвета, в указания срок постъпиха становища, които подкрепиха проекта на попълнен Въпросник. Информацията за предприетите мерки от Република България през 2018 г. е попълнена и изпратена в поставения от Европейската комисия срок - 15.02.2018 г., чрез специалния модул за въпросника, до който дирекция АФКОС има предоставен достъп от ЕК/Европейската служба за борба с измамите.

2. Препоръки на Европейската комисия по доклада - Борба с измамите - 2017 г.

Дирекция АФКОС представи на членовете на Съвета и ПРБ Препоръките на Европейската комисия, дадени към държавите членки в доклада на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета на ЕС по чл. 325 от ДФЕС относно защитата на финансовите интереси на ЕС - Борба с измамите - 2017, които са две. Първата препоръка е свързана с приходната част на Общия бюджет на ЕС и неин адресат е Агенция „Митници“. Втората препоръка касае разходната част на Общия бюджет на ЕС и нейни адресати са всички институции, имащи компетенции, свързани с управлението, контрола, сертификацията и одита на европейски средства.

Всички членове на Съвета и ПРБ представиха информация относно предприетите действия по изпълнение на препоръките, която беше обобщена и допълнена от дирекция АФКОС. Изготвеният проект на отговор от страна на Република България към Европейската комисия е изпратен до членовете на Съвета и ПРБ за съгласуване. Направените коментари и допълнения от Агенция „Митници“, дирекция „Морско дело и рибарство“ в МЗХГ, Държавен фонд „Земеделие“, Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“ и Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ са взети под внимание и отразени в окончателния отговор, който след одобрение е изпратен до ОЛАФ в определения срок 15 февруари 2019 г.

Изпратената от Република България информация по Въпросника и Препоръките е отразена в проекта на Доклад по чл. 325 от ДФЕС на ЕК до ЕП и Съвета - Борба с измамите - 2018 г., по който в зададените срокове дирекция АФКОС представи коментари и допълнения. На 11.10.2019 г. е публикуван 30-тия годишен доклад на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета по чл. 325 от Договора за функциониране на Европейския съюз „Борба с измамите“ - 2018 г. Дирекция АФКОС подготви и изпрати писмо на заместник-министъра на вътрешните работи и заместник-председател на Съвета АФКОС до членовете на Съвета АФКОС и ПРБ, с което да ги информира относно публикуването на Доклада с акцент върху необходимостта от детайлно запознаване с него и предприемане на своевременни действия, и мерки в изпълнение на дадените от Европейската комисия препоръки към държавите членки.

3. Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ

На основание чл. 11, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, дирекция АФКОС докладва нередности на Европейската служба за борба с измамите и осъществява контрола по прилагане на процедурите за администриране на нередности, засягащи средствата от ЕСИФ. На основание чл. 85б, ал. 2, т. 9 от ПУДМВР, дирекция АФКОС отговаря на национално ниво за докладването до Европейската комисия на нередности, засягащи бюджета на ЕС, делегиран за изпълнение на Република България в режим на споделено управление. Съгласно т. 10 на същия член и алинея, дирекция АФКОС осигурява, наблюдава, контролира и координира докладването на нередности от националните институции към ЕК.

Структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми по чл. 2 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС и чл. 2 от Наредбата за администриране на нередности по ЕСИФ, докладват на дирекция АФКОС до края на месеца, следващ края на всяко тримесечие всички нови нередности и последващите действия, както и промени по вече докладвани в предходни периоди нередности. Дирекция АФКОС от своя страна докладва на Европейската служба за борба с измамите в рамките на втория месец, считано от края на всяко тримесечие, всички нередности, които са подлежащи на докладване до ОЛАФ.

При докладването на нередности дирекция АФКОС получава, обработва, осъществява качествен контрол и изпраща информация за нередности за съответния период. Процесът по докладване на нередности се извършва съгласно утвърдени вътрешни правила.

3.1 Обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности на годишна база за 2019 г.

В изпълнение на чл. 25 от НОПАНФИПСЕС, чл. 24 от НАНЕСИФ и съгласно утвърдени Вътрешни правила, дирекция АФКОС изготвя обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности на годишна база за предходната година.

Обобщената информация се представя чрез броя и финансовото изражение на докладваните до ОЛАФ нередности.

Посоченият брой отразява уведомленията за новоустановени нередности за предходната година, които са докладвани до ОЛАФ. Не се включва броят на последващи уведомления, докладвани през същата година, като и броят на уведомленията за нередности, които са докладвани като нови и до края на съответната година са приключени чрез прекратяване, поради установяване на факти, опровергаващи основанията за установяване на нередността.

Финансовото изражение на нередността отразява нередната сума, с която са увредени или би могло да бъдат увредени финансовите интереси на ЕС, поради което то може да отразява реална или потенциална увреда, в зависимост от това дали нередността е установена преди или след плащане. Тази особеност произтича от самото определение за нередност. В обобщената информация финансовото изражение на нередността е представено чрез частта от нередната сума, представляваща европейското съфинансиране. Стойността на финансовото изражение на всяка нередност се взема от финансовата информация за случая, която е актуализирана с последното уведомление изпратено до ОЛАФ. Всички стойности са в евро, тъй като докладването до ОЛАФ се извършва в евро.

Обобщена информация за предприсъединителните програми

Таблица 1

ПРОГРАМА	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
ИСПА	4	1 587 412

Обобщена информация за фондове и програми за програмен период 2007-2013 г.

Таблица 2

ФОНД	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за развитие на селските райони	71	4 227 098
Европейски фонд за рибарство	7	249 127

Таблица 3

ПРОГРАМА	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Програма за развитие на селските райони 2007-2013	71	4 227 098
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” 2007-2013	7	249 127

Обобщена информация за фондове и програми за програмен период 2014-2020 г.

Таблица 4

ФОНД	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Европейски фонд за регионално развитие	38	4 053 206
Европейски социален фонд	14	765 345
Кохезионен фонд	1	19 207
Европейски фонд за развитие на селските райони	112	3 201 827
Европейски фонд за гарантиране на земеделието	7	2 079 386

Таблица 5

ПРОГРАМА	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
ОП „Региони в растеж“ 2014-2020	11	798 379
ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020	10	435 925
ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020	22	2 567 652
ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020	1	562 859
ОП „Околна среда“ 2014-2020	1	19 207
ОП „Добро управление“ 2014-2020	2	306 505
ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020	2	22 915
Програма за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2014-2020	2	58 131
Програма за трансгранично сътрудничество България – Сърбия 2014-2020	2	66 186
Програма за развитие на селските райони 2014-2020	112	3 201 827
Национална програма за подпомагане на лозаро - винарския сектор 2014-2018	7	2 079 386

3.2. Използване на електронни системи при докладване на нередности

Съгласно чл. 27, ал. 3 от НОПАНФИПСЕС и чл. 27, ал. 3 от НАНЕСИФ дирекция АФКОС координира на национално ниво използването на електронната система за управление на нередности (IMS) в съответствие с указанията на ОЛАФ, като осъществява контрол върху коректното въвеждане на информация за установени нередности.

С цел подобряване качеството на докладването, дирекция АФКОС проведе 9 обучения за използване на IMS за служители по нередностите от институциите, представени в Съвета АФКОС. Общо бяха обучени 26 потребители на IMS.

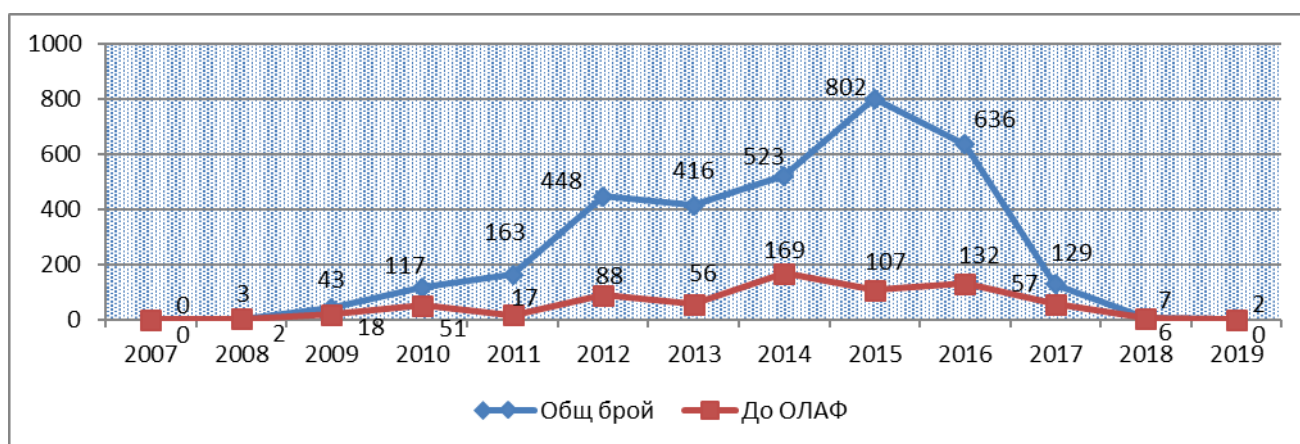
3.3. Анализ на нередностите за 2019 г.

Програмен период 2007-2013 г.

Структурни фондове и Кохезионен фонд

За периода от 2007 г. до 2019 г. по СКФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 3289 броя нередности. От тях до ЕК (ОЛАФ)¹ са докладвани 703 броя нередности, което представлява около 21,4% от общия брой. За 2019 г. по СКФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 2 нови нередности. От тях няма нередности, докладвани до ОЛАФ. В сравнение с 2018 г. се наблюдава намаление на общия брой нередности с около 71% и на докладваните до ОЛАФ нередности със 100%. Процентното съотношение на докладваните до ОЛАФ нередности спрямо общия брой на установените нередности за годината от 86% за 2018 г. е спаднало до 0% за 2019 г. Общата стойност на нередните суми² на докладваните до ОЛАФ нередности за 2019 г. възлиза на 15 004 евро. За 2019 г. няма докладвани нередности с квалификация: „Подозрение за измама“.

Графика 1 Брой нередности по години, СКФ

Графика 1 представя общия брой установени нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ по години. От нея е видно, че за периода от 2007 г. до 2015 г. се наблюдава тенденция на покачване на общия брой на установените нередности, докато от 2016 г. до 2019 г. тенденцията е противоположна и имаме намаление. Броят на нередностите, докладвани до ОЛАФ се покачва до 2014 г., а след 2016 г. бележи спад до пълна липса на докладвани до ОЛАФ нови нередности през 2019 г., т.е. с малки изключения следва същата тенденция, както при общия брой на установените нередности.

Графика 2 представя докладваните до ОЛАФ нередности, като сбор на нередните суми по всяка отделна нередност. От 2018 г. се наблюдава значителен спад в сравнение с предишните години, който достига до нула за 2019 г.

¹ Съгласно действащото европейско законодателство, не всички нередности се докладват до ЕК (ОЛАФ), а именно:

- а) случаите, при които нередността се състои единствено в цялостно или частично неизпълнение на операция, която е част от съфинансираната оперативна програма, поради фалинт на бенефициера;

- б) случаи, докладвани доброволно от бенефициера на управляващия или сертифициращия орган, преди разкриването им от който и да е от тях, независимо дали преди или след включването на въпросния разход в сертифицирания отчет, представен на Комисията;

- в) случаи, които са разкрити и коригирани от управляващия орган или сертифициращия орган преди включването на въпросния разход в отчет за разходите, представен на Комисията.

Освен това, нередности с нередни суми под прага от 10 000 евро европейско съфинансиране също не се докладват, освен ако изрично не бъде изискано от Комисията.

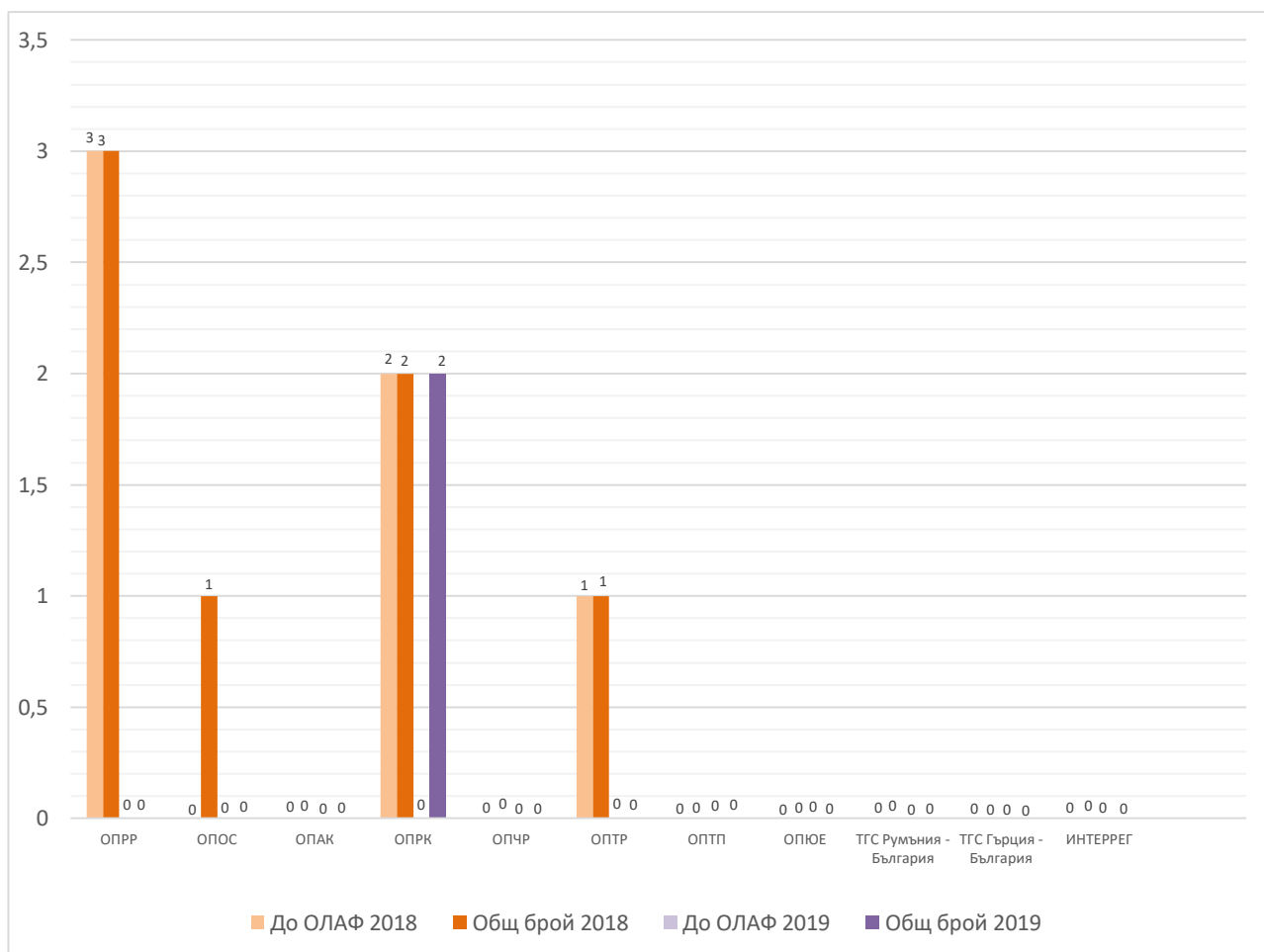
² Съгласно дефиницията, нередност е всяко нарушение на правото на ЕС или на националното право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на ЕС, чрез извършване на неправомерен разход. Нередната сума представлява стойността на неправомерния разход. Ако нередността е открита преди плащане, нередната сума не е платена и представлява единствено потенциална вреда. В настоящият анализ, всички нередни суми са сбор от европейското и национално съфинансиране.

Графика 2 Докладвани до ОЛАФ нередни суми по години, СКФ

Графика 3 представя общия брой и частта от тях докладвани до ОЛАФ нередности по програми за 2018 г. и за 2019 г. Единствено по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ има установени нередности за 2019 г., които не са подлежащи на докладване до ОЛАФ.

Графика 3 Брой нередности по програми за 2017 и 2018 г., СКФ

Основни типове нередности при Структурни фондове и Кохезионен фонд (СКФ)

Таблица 6 посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2007-2019 г., като отделно са посочени и данните за 2018 и 2019 г. по информацията от докладите за нередности.

Таблица 6

Нередности, свързани с:	2007-2019	2018	2019
проведени процедури за възлагане на обществени поръчки	2 329	1	2
недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи	488	4	0
неизпълнение на договорни задължения	253	2	0
използване/представяне на неистински документи или документи с невярно съдържание	23	0	0
конфликт на интереси	12	0	0
други	254	0	0

От докладваните нередности за периода 2007-2019 г. се обособяват следните основни типове нередности според вида на извършеното нарушение:

- 69% са свързани с нарушения при проведени процедури за възлагане на обществени поръчки по ЗОП (прилагане на дискриминационни критерии при избор на изпълнител; необосновано отстраняване на участник; ограничителни условия по отношение на икономическите и финансовите възможности на кандидатите; спечелилият кандидат не отговаря на предварително обявените условия на възложителя; недостатъчни мерки за публичност и прозрачност; разделяне на дейности, които имат идентичен предмет и др.).

- 14,5% са свързани с недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи (изплатен разход, който не е включен в обхвата на проектното предложение; невъзстановяване на неправомерно изплатени средства; авансово изплатените средства не се изразходват за извършване на плащания по договора за безвъзмездна финансова помощ; недопустими разходи извън бюджета на дейността; неспазване на одобрен план за разсрочено плащане и др.).

- 7,5% са свързани с неизпълнение на договорни задължения (системно неизпълнение на дейности; некачествено или непълно изпълнение; неотстраняване на дефекти при изпълнението; разлика между проекта и изпълнението на дейностите и др.).

- по-малко от 1% от докладваните нередности са свързани със следните нарушения: подадени декларации с невярно съдържание; неистински разходооправдателни документи; представени различни оригинали и заверени копия на документи; непредставяне на разходооправдателни документи; липса на изискуеми документи; липса на одитна следа; конфликт на интереси, като има вероятност броят на нередностите с това нарушение да е по-голям, тъй като съмнение за конфликт на интереси съществува при някои от другите типове нередности; двойно финансиране.

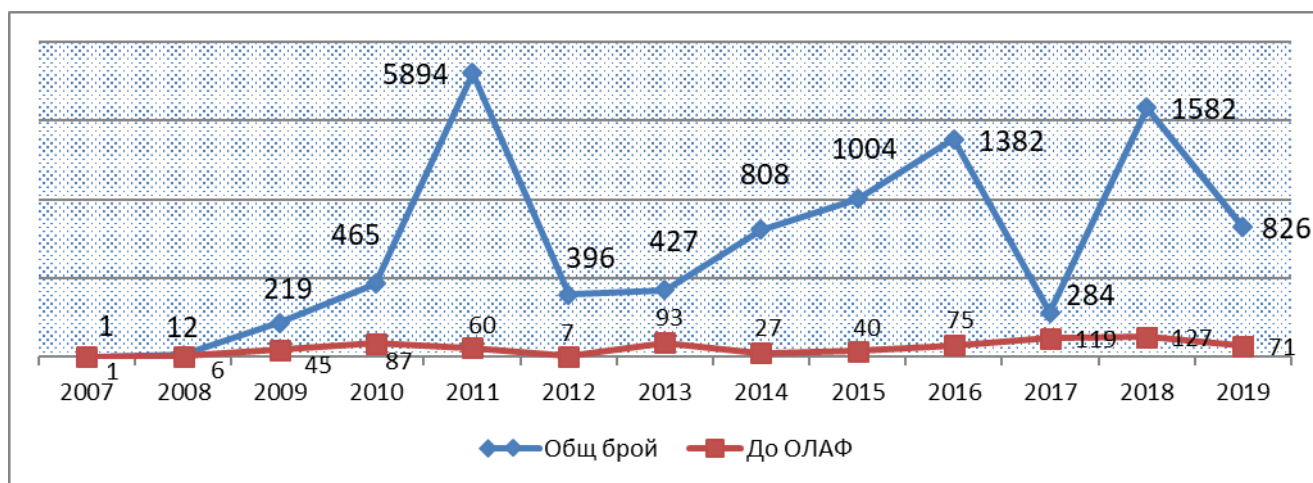
- 8% от докладваните нередности са свързани с други нарушения или не е уточнен типа на нарушенията.

Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

За периода 2007-2019 г. по ЕФГЗ и ЕЗФРСР до дирекция АФКОС са докладвани общо 13 300 броя нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 758 броя нередности, което представлява около 6% от общия брой. За 2019 г. по ЕФГЗ и ЕЗФРСР до дирекция АФКОС са докладвани общо 826 нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 71 нередности, което представлява около 9% от общия брой на установените нередности за годината.

Графика 4 представя общия брой установени нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ по години. За периода 2007-2018 г. се наблюдава тенденция на покачване на общия брой на установените нередности, като рязко повишение има през 2011 г., във връзка установена административна грешка, свързана с промяна в националната система за регистрация на площите. През 2019 г. се наблюдава закономерен спад вследствие на отдалечаване във времето от приключването на програмния период. По отношение на нередностите, докладвани до ОЛАФ, се наблюдава аналогична тенденция на постепенно намаление. В сравнение с нередностите по СКФ, по земеделските фондове са установени почти 4 пъти повече нередности общо до 2019 г. Големият брой нередности се дължи и на големия брой бенефициери, като по-голямата част от установените нередности са под прага за докладване до ОЛАФ. По отношение броя на нередностите, докладвани до ОЛАФ, налице са сходни показатели по земеделските фондове (758 нередности) и СКФ (703 нередности).

Графика 4 Брой нередности по години, ЕФГЗ и ЕЗФРСР

Графика 5 представя сбора на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности на годишна база. Тук също се наблюдава значителен спад през 2019 г., но след голям пик през 2018 г.

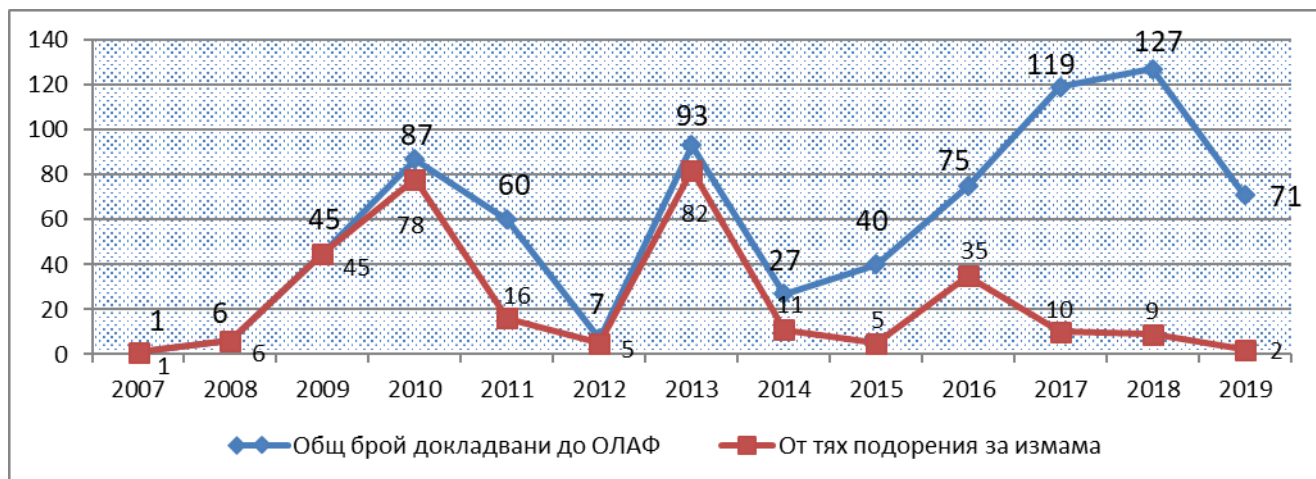
Графика 5 Докладвани до ОЛАФ нередни суми по години, ЕФГЗ и ЕЗФРСР

Графика 6 представя съотношението на общия брой докладвани до ОЛАФ нередности и частта от тях, квалифицирани като „Подозрение за измама“. Процентното съотношение на подозрения за измама за всички години е около 40%. Това е основна разлика с програмите,

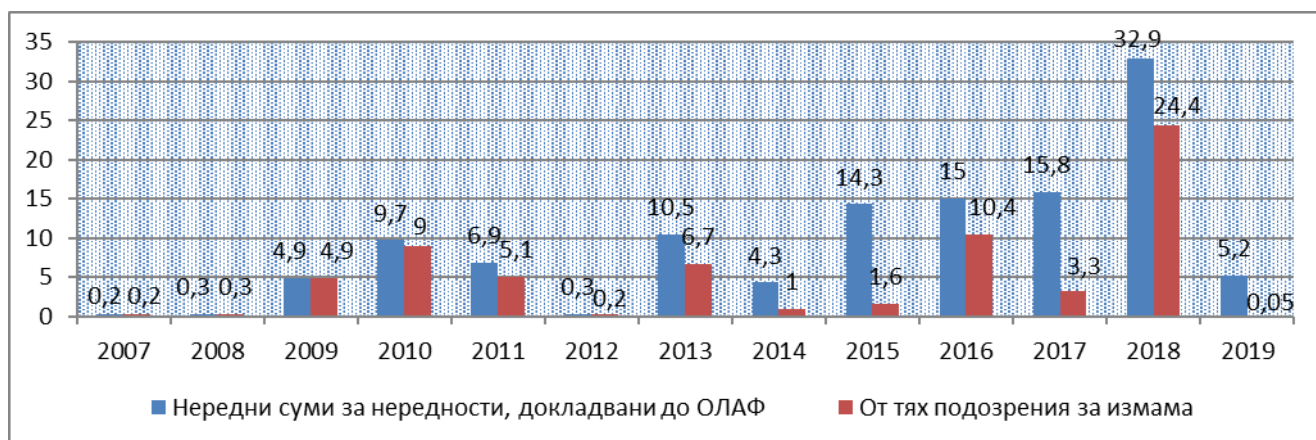
съфинансирани по СКФ, където този процент е около 4,8%. За 2019 г. от общия брой на докладваните до ОЛАФ нередности, 2 нередности са квалифицирани като подозрения за измама, което представлява около 3% от общия брой на докладваните до ОЛАФ нередности за годината (71) по ЕФГЗ и ЕЗФРСР. От 2017 г. се наблюдава значително намаление на процентното съотношение на докладваните подозрения за измама от общия брой на докладваните до ОЛАФ нередности. Това е и в резултат от предприетите от дирекция АФКОС мерки за уеднаквяване на подхода при квалификацията на нередностите като подозрения за измама.

Графика 6 Брой нередности, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕФГЗ и ЕЗФРСР

Графика 7 представя съпоставка на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности и частта от тях, квалифицирани като подозрения за измама в милиони евро. Процентът на подозренията за измама по ЕФГЗ и ЕЗФРСР от нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности за периода 2007-2019 г. е 56%, а за 2019 г. е 1%. За сравнение по СКФ тези цифри са съответно 5% и 0%.

Графика 7 Нередни суми, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕФГЗ и ЕЗФРСР

Основни типове нередности при ЕФГЗ и ЕЗФРСР

Таблицата по-долу посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2007-2019 г., като отделно са посочени и данните за 2018 г. и 2019 г.:

Таблица 7

Нередности, свързани с:	2007-2019	2018	2019
административна грешка	5972	3	3
опит за документна измама	1115	24	30
неизпълнение или нищожност на договора	6006	1435	774
други	207	120	19

От информацията, съдържаща се в докладите за нередности за периода 2007-2019 г. се обособяват следните нередности според типа нарушение:

- 45% са свързани с неизпълнение на договорни задължения (неизпълнени задължения, неподаване на заявка за второ плащане, неотговаряне на всички задължителни стандарти, изкуствено създадени условия, неспазване на изискването ползвателят да няма трудови или служебни правоотношения за определения срок след сключване на договора, неспазване на задължението за постоянен и настоящ адрес в общината, където се извършва подпомаганата дейност и др.);

- 45% се дължат на недължимо получени суми или невъзстановяване на недължимо получени суми поради административна грешка;

- 8% са свързани с опит за документна измама, като за тях е информирана Прокуратурата на Република България;

- 1,5% от докладваните нередности са свързани с други нарушения или не е уточнен типа на нарушенията;

През 2019 г. установените нередности са свързани предимно с неизпълнение на договорни задължения.

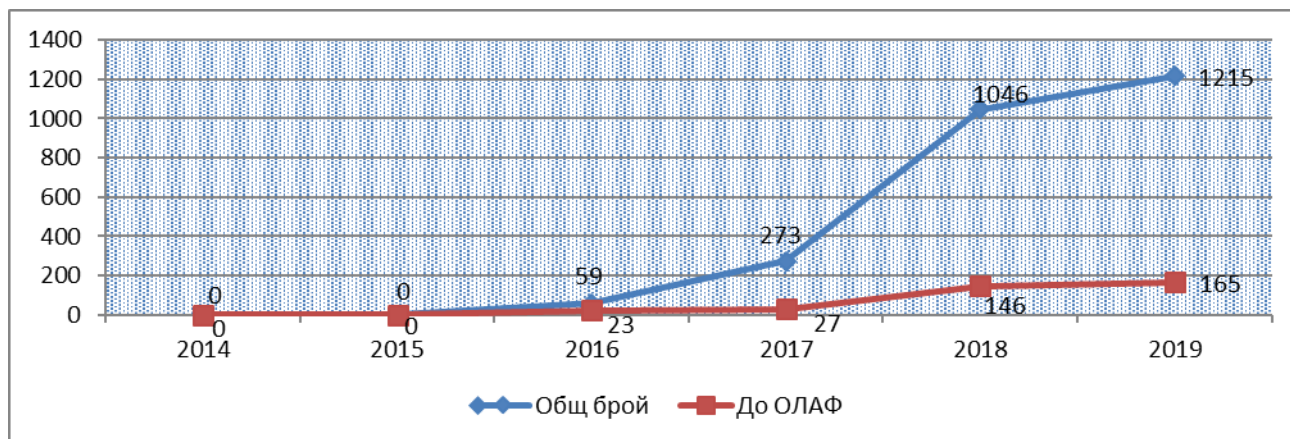
Програмен период 2014-2020 г.

Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ)

За периода 2014-2019 г. по ЕСИФ са докладвани общо 2 593 броя нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 361 броя нередности, което представлява около 14% от общия брой. За 2019 г. по ЕСИФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 1 215 нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 165 нередности, което представлява около 14% от общия брой на установените нередности за годината.

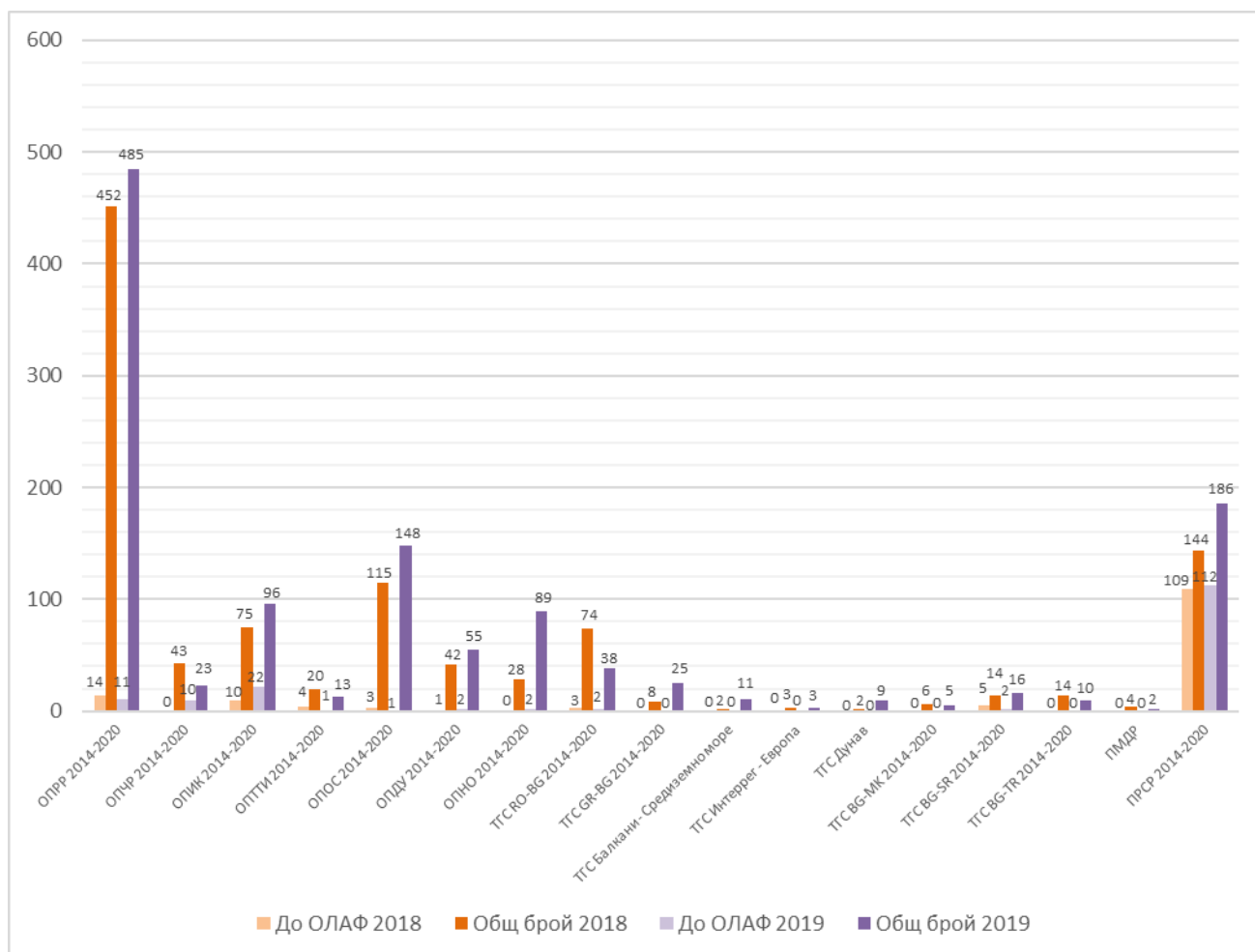
Графика 8 представя общия брой установени нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ по години. През 2016 г. са докладвани първите нередности по ЕСИФ от програмен период 2014-2020 г., след което до 2018 г. бързо нараства общият брой на нередностите и броят на докладваните до ОЛАФ нередности. През 2019 г. тенденцията се променя като общият брой на нередностите и броят на докладваните до ОЛАФ нередности нарастват значително по-плавно.

Графика 8 Брой нередности по години, ЕСИФ

Графика 9 представя общия брой на установените нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ, по отделни програми, за 2018 г. и 2019 г.

Графика 9 Брой нередности по програми за 2018 и 2019 г., ЕСИФ

Графика 10 представя броя нередности, докладвани до ОЛАФ по години и частта от тях, квалифицирани като подозрение за измама/ измама.

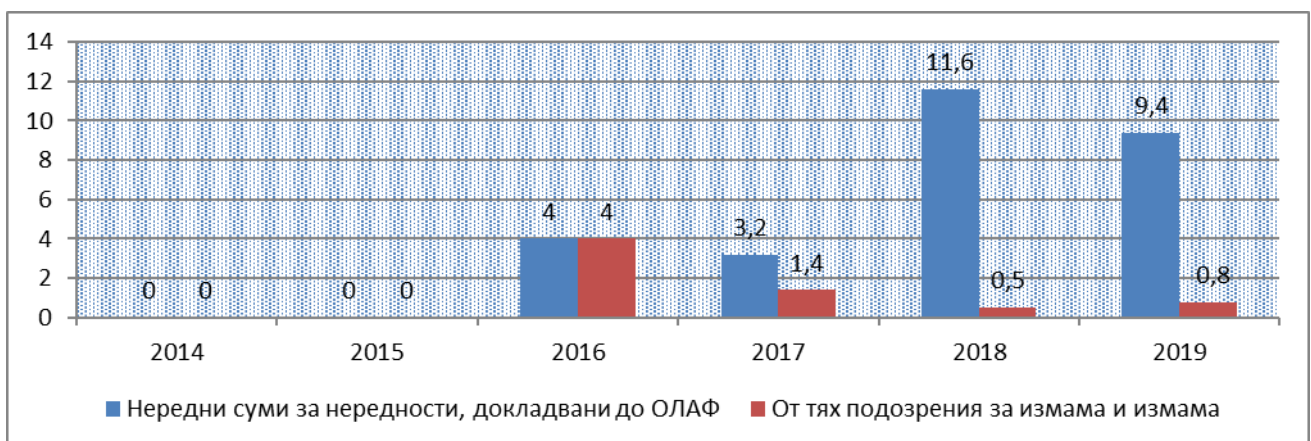
Графика 10 Брой нередности, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕСИФ

За 2019 г. от докладваните до ОЛАФ нередности, 4 са квалифицирани като подозрения за измама и 1 е квалифицирана като установена измама. Едно подозрение за измама е по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, 3 подозрения за измама са по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, както и 1 установена измама е по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020. За целия период до 2019 г. с изключение на 2 подозрения за измама, всички останали нередности с квалификация подозрение за измама/ измама са по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.

Графика 11 представя съпоставка на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности от една страна и частта от тях, представляващи подозрение за измама/ измама от друга, в милиони евро.

Графика 11 Нередни суми, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕСИФ

Основни типове нередности по ЕСИФ

Таблица 8 посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2014-2019 г., като отделно са посочени и данните за 2018 и 2019 г.

Таблица 8

Нередности, свързани с:	2014-2019	2018	2019
проведени процедури за възлагане на обществени поръчки	1709	798	668
недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи	130	43	66
неизпълнение на договорни задължения	514	157	335
използване/представяне на неистински документи или документи с невярно съдържание	105	15	80
опит за документна измама	37	11	9
двойно финансиране	17	0	16
конфликт на интереси	2	0	2
други	79	22	39

От докладваните нередности по ЕСИФ за периода 2014-2019 г. се обособяват следните нередности според типа на нарушението:

- 66% са свързани с нарушения на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 55% на годишна база;

- 5% са свързани с недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи (изплатен разход, който не е включен в обхвата на проектното предложение; невъзстановяване на неправомерно изплатени средства; авансово изплатените средства не се изразходват за извършване на плащания по договора за безвъзмездна финансова помощ; недопустими разходи извън бюджета на дейността; неспазване на одобрен план за разсрочено плащане и др.). За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 5,5% на годишна база;

- 19,8% са свързани с неизпълнение на договорни задължения. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 27,5% на годишна база;

- 4% са свързани с подаване на неверни сведения при кандидатстване. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 6,5% на годишна база;

- 1,4% са свързани с извършване на опити за документна измама. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са под 1% на годишна база;

- 0,7% са свързани с опити за двойно финансиране на дейности по различни проекти. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 1,3% на годишна база;

- 0,08% касаят конфликт на интереси. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 0,16% на годишна база;

- 3% са свързани с други нарушения или не е предоставена достатъчно информация за определяне на точния тип на нарушенията. За 2019 г. докладваните нередности от този тип са 3,2% на годишна база.

3.4. Административно-контролна дейност на дирекция АФКОС

Дирекция АФКОС осъществява административно-контролна дейност, относно спазване на процедурите за администриране на нередности, като извършва административно-контролни проверки (АКП) в структурите, администриращи фондове, инструменти и програми, съфинансирани със средства от бюджета на ЕС.

През 2019 г. бяха извършени 6 броя АКП, като бяха проверени следните структури:

1. Министерство на регионалното развитие и благоустройство - УО на Оперативна програмата „Регионално развитие“ 2007 - 2013. Проверени са всички получени от УО сигнали за нередности и всички установени нередности при изпълнението на проект BG161PO001/3.1-01/2008/001-006-03 „Античен културно-комуникационен комплекс „Сердика“, финансиран по ОПРР 2007-2013 г. (5 сигнала и 4 нередности);

2. Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция. Проверени са процедурите за администриране на 5 случая на нередности, за които от страна на служители на Дирекция АФКОС, осъществяващи качествен контрол върху процеса на докладване, е изразено съмнение относно неправомерното им прекратяване, без да е налице нормативно основание за това;

3. Държавен фонд „Земеделие“ - дирекция „Противодействие на измамите“, относно спазването на процедурите за администриране на сигнали за нередности и по-конкретно, относно спазването на изискванията на чл. 14 от НОПАНФИПСЕС/НАНЕСИФ. Проверени са 161 бр. сигнали за нередности, получени в ДФЗ през 2018 г., информация за които е въведена в регистъра на сигнали за нередности;

4. Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в Министерство на околната среда и водите - Управляващ орган на ОПОС 2007-2013 и ОПОС 2014-2020, относно прилагането на процедурите за администриране на нередности и на сигнали за нередности. Извършената административно-контролна проверка е с обхват, както следва - първоначална административно-контролна проверка за спазване на процедурите по администриране на 10 сигнала за нередности и на 10 нередности, и последваща административно-контролна проверка по спазване и изпълнение на препоръките, направени в окончателен доклад от извършена проверка през 2018 г.;

5. Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в Министерство на икономиката - Управляващ орган на ОПРКБИ“ 2007-2013, ОПИК 2014-2020 и ОПИМСП 2014-2020, относно прилагането на процедурите за администриране на нередности и на сигнали за нередности. Извършената административно-контролна проверка е с обхват, както следва - първоначална административно-контролна проверка за спазване на процедурите по администриране на 10 сигнала за нередности и на 10 нередности, и последваща административно-контролна проверка по спазване и изпълнение на препоръките, направени в окончателен доклад от извършена проверка през 2017 г.;

6. Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ при Министерство на труда и социалната политика, изпълняваща функции на Изпълнителна агенция по програма ФАР. Проверката е във връзка с прието решение на Съвета АФКОС за въвеждане на допълнително правно основание в НОПАНФИПСЕС за приключване на нередности. Целта на административно-контролната проверка е установяване на причините, поради които случаи на нередности по програма ФАР не се приключват на някое от сега съществуващите и уредени в НОПАНФИПСЕС основания и установяване на наличните правни възможности за приключване на нередности по програма ФАР в МТСП. Извършената административно-контролна проверка обхваща всички случаи на нередности по програма ФАР, които не са приключени - 69 нередности, докладвани до ОЛАФ и 21 нередности, попадащи под прага за докладване и докладвани единствено на национално ниво.

През март 2020 г. е изготвен Анализ на констатациите и препоръките от извършените през 2019 година АКП, въз основа на който бяха направени следните изводи:

Във всички проверени структури са изградени и функционират механизми за администриране на нередности. Предприемат се необходимите действия за проверка достоверността на изложените в сигналите обстоятелства. Обособени са отделни преписки по сигналите за нередности/досиета на нередностите, но в част от структурите в преписките по сигналите за нередности/досиетата на нередности не се прилагат всички относими документи. Нарушенията в процеса на докладване на нередностите са рядкост и като цяло може да се каже, че те са по-скоро изключение. Въпреки наблюдаваната положителна тенденция на подобряване на администрирането на нередности от управляващите органи, констатациите от извършените

АКП показват, че все още са налице нарушения, характеризиращи се с еднотипност и повторемост. Такъв тип нарушения са например, неспазването на нормативно установения срок за извършване на проверка по сигнали за нередности (установено във всички проверени през 2019 г. структури), нарушения, свързани с организирането и воденето на регистър на сигналите за нередности и актуализиране на информацията в него (установено в почти всички проверени структури), въвеждането на некоректна или непълна информация в електронните системи (ИСУН 2020 и IMS), както и неспазване на нормативното задължение проверките по сигнали за нередности да приключват с издаването на писмен акт по чл. 14, ал. 1 от НОПАНФИПСЕС/НАНЕСИФ. Продължават да се допускат нарушения, изразяващи се в липса на съответствие между информацията попълвана в регистрите, с документите съдържащи се в преписките по сигналите/досиетата на нередностите. Констатирани са и нарушения, допускани само в някои от структурите като несвоевременно регистриране и докладване на нередности; некоректно попълване на тримесечните уведомления за нередности; неспазване на процедурата за администриране на нередности, разписана в НОПАНФИПСЕС, като не се следват етапите разписани в наредбите и се регистрират нередности, без по тях да има регистриран сигнал за нередност; предприемат се корективни действия, без да е установена и регистрирана нередност.

Недопускането на констатираните нарушения е обвързано с прекия ангажимент на представители на УО, както на ръководно ниво, така и на ниво служители по нередности и на дирекция АФКОС. За целта от дирекция АФКОС е стартиран диалог в рамките на ПРГН с УО, които да се ангажират с конкретни предложения за мерки, които да доведат до преустановяване недопускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения. Където е необходимо, се провеждат и обучения с цел подобряване на специфичната подготовка на служителите по нередности.

Освен чрез осъществяваната административно-контролна дейност дирекция АФКОС обезпечава правилното и законосъобразно администриране на нередности и чрез изготвянето на становища по конкретно постъпили от управляващите органи въпроси. През 2019 г. дирекция АФКОС е изготвила становища по постъпили запитвания от Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, УО на Програмата за морско дело и рибарство и дирекция „Международни проекти“ (ДМП) - МВР в качеството и на Отговорен орган по фонд „Убежище, Миграция и интеграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“.

4. Оперативно сътрудничество на дирекция АФКОС с ОЛАФ

4.1. Искания за съдействие от ОЛАФ към дирекция АФКОС

През 2019 г. от ОЛАФ в дирекция АФКОС са постъпили 74 искания, свързани с разследвания по следните програми, инструменти, схеми и области: Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013 г. - 16; Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г. - 2; Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г. - 3; Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 - 2013 г. - 8; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г. - 5; Оперативна програма „Транспорт“ 2007 - 2013 г. - 1; Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020 г. - 2; Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013 г. - 1; Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. - 3; Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Гърция-България 2014-2020 г. - 1; Механизъм за предоставяне на Спешна помощ на Европейския съюз - 3; Програма за прерогативи и специфични компетенции и Програма за заетост и социална иновация (EaSI) - 1; Програма “Еразъм +“ - 1;

Митнически въпроси, свързани с борбата срещу контрабандата, нелегалното производство и разпространение на цигари и цигарени изделия – 16; Договор за безвъзмездна финансова помощ с Държавен Фонд Земеделие 26/07/2/00049 - 1; Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2014 - 2018 г. - 4; Промоционални програми, финансирани от общия бюджет на ЕС - 1; Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и/или Европейския фонд за гарантиране на земеделието - 8.

При получаване на посочените искания за съдействие дирекция АФКОС е предприела необходимите действия, съвместно с институциите, представени в Съвета и ПРБ, за извършване на съответните проверки и представяне на ОЛАФ на исканата информация и документи. При преглед на шестгодишния период от 2014 г. до 2019 г. на исканията за съдействие от ОЛАФ до дирекция АФКОС се наблюдава продължаване на тенденцията за получаване на голям брой искания за съдействие на годишна база. През 2014 г. исканията са общо 88, от които 64 са свързани с неправомерно разходване на средства от бюджета на ЕС и 24 искания, свързани с митнически нарушения и контрабанда на цигари. През 2015 г., 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2019 г. са получени съответно 77, 78, 104, 92 и 74 искания от ОЛАФ, като се запазва броя на исканията, свързани с митнически нарушения и контрабанда на цигари, съответно 18, 18, 17, 16 и 16 искания. Въпреки това, следва да се отбележи, че броят на получените искания за съдействие от ОЛАФ през 2019 г. спрямо наблюдавания шестгодишен период е най-нисък.

През 2019 г. се наблюдава продължение на тенденцията от 2018 г. за получаване на искания за организиране на оперативни срещи с участието на разследващи екипи на ОЛАФ, дирекция АФКОС, Управляващите органи и представители на правоохранителните органи. Тези оперативни срещи са положителен индикатор за активното взаимодействие от страна на ОЛАФ с дирекция АФКОС и с компетентните български институции, както и на засиленото сътрудничество в оперативно отношение в областта на борбата с измамите.

4.2. Искания за съдействие от дирекция АФКОС към ОЛАФ

През 2019 г. от дирекция АФКОС до ОЛАФ са изпратени седем искания за съдействие:

- искане по молба на Специализираната прокуратура (СП) във връзка с водено досъдебно производство по проекти, финансирани по ПРСР;
- искане по молба на ГДБОП, касаещо извършване на проверки на лица и фирми замесени в контрабанда на цигари;
- искане по молба на НСлС - СГП, касаещо разследване на български гражданин, член на ЕИСК;
- искане по молба на ДФ „Земеделие“ във връзка с разследване на ОЛАФ, образувано въз основа на резултати от одит, проведен от Европейската сметна палата, в който са изразени съмнения, че бенефициенти са получили чрез измама финансиране по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007 - 2013 г.;
- искане по молба от отдел „Следствен“ на „Специализирана прокуратура“, касаеща няколко български фирми;
- искане във връзка с изпълнението на проект, финансиран по Програма за развитие на селските райони;
- искане във връзка със заявление за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ на Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2014 – 2018.

За шестгодишния период от 2014 до 2019 г. се наблюдава сравнително постоянен брой от 8-10 искания от дирекция АФКОС към ОЛАФ за първите четири години и намаление на исканията за последните две години. През 2014 г. исканията от дирекция АФКОС към ОЛАФ са 10, през 2015 г. - 8, 2016 г. - 8, 2017 г. - 9, 2018 г. - 5 и 2019 г. - 7. Очертаващата се тенденцията отправя предизвикателство към засилване на оперативното сътрудничество на компетентните национални власти чрез дирекция АФКОС с ОЛАФ. Ролята на ОЛАФ за съдействие и проверки в държавите членки на ЕС и в трети страни се оказва ключова, тъй като посредничеството на ОЛАФ при подобни транснационални казуси води до съкращаване на сроковете, в рамките на които се извършват съответните проверки и се предоставя исканата информация.

4.3. Проведени мисии и проверки на място на ОЛАФ в Република България

През 2019 г. ОЛАФ осъществи на територията на Република България 7 мисии, с проведени общо 3 проверки на място, 13 оперативни срещи и 17 интервюта, организирани със съдействието и участието на служители от дирекция АФКОС, както следва:

➤ В периода 10 - 11.01.2019 г. е проведена двудневна мисия на ОЛАФ с две оперативни срещи:

- оперативна среща с ръководството на дирекция АФКОС относно оперативното взаимодействие между ОЛАФ и дирекция АФКОС, с набелязване на конкретни съвместни бъдещи действия;

- оперативна среща между ОЛАФ, ГДБОП и дирекция АФКОС;

➤ В периода 25.02. - 01.03.2019 г. е проведена петдневна мисия на ОЛАФ с четири оперативни срещи, две интервюта и две проверки на място:

- оперативна среща в дирекция АФКОС на 25.02.2019 г. и събеседване с представител на синдикална организация, с участието на ОЛАФ и дирекция АФКОС;

- оперативна среща на 28.02.2019 г. в ГДНП с участието на ОЛАФ и ДАФКОС;

- оперативна среща на 28.02.2019 г. с представител на обучителна организация, с участието на ОЛАФ и дирекция АФКОС;

- две интервюта със служители на МВР в дирекция АФКОС на 26 и 27.02.2019 г.;

- проведени са две проверки на място в гр. София.

➤ В периода 24 - 25.06.2019 г. е проведена двудневна мисия на ОЛАФ, като е проведена една оперативна среща във ВКП, с участието на дирекция АФКОС.

➤ В периода 12.08. - 14.08.2019 г. е проведена мисия на ОЛАФ:

- оперативна среща в дирекция АФКОС на 14.08.2019 г. между разследващите служители на ОЛАФ и представител на обучителна организация;

- интервю, проведено на 12.08.2019 г. от служителите на ОЛАФ с бивш служител на МВР.

➤ В периода 02 - 08.10.2019 г. е проведена седемдневна мисия на ОЛАФ, като са проведени две оперативни срещи, четири интервюта и една проверка на място, с участието на дирекция АФКОС, както следва:

- оперативна среща със Софийска градска прокуратура на 02.10.2019 г.;

- оперативна среща с Главна дирекция „Национална полиция“ на 03.10.2019 г.;

- три интервюта със свидетели и едно интервю със засегнато лице;

- една проверка на място.

➤ В периода 09.10.2019 г. - 18.10.2019 г. е проведена една мисия на ОЛАФ, в рамките на която са проведени:

- една оперативна среща с Управляващия орган на Оперативна програма

„Регионално развитие“ 2007 - 2013 – Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ в МРРБ;

- десет събеседвания с физически лица в качеството им на свидетели.

➤ В периода 14.10.2019 г. - 15.10.2019 г. са проведени две работни срещи в помещения на АФКОС-МВР с участие на представители на ОЛАФ, ГДНП-МВР, прокурор от Специализирана прокуратура, НАП и Агенция „Митници“;

При подготовката и провеждането на посочените мисии и проверки на място през 2019 г. е създадена организация от страна на дирекция АФКОС и институциите, представени в Съвета АФКОС и ПРБ, за осигуряване пълно съдействие на разследващите служители на ОЛАФ в съответствие с изискванията на Регламент 2185/1996, Регламент 2988/1995, Регламент 883/2013 и националното законодателство.

В сравнение с проведените мисии и проверки на място от ОЛАФ на територията на Република България за петгодишния период от 2014 г. до 2018 г., където се наблюдава стабилна тенденция за провеждане на десет мисии годишно с 25-30 проверки на място, през 2019 г. се наблюдава лек спад в броя на мисиите, и рязък - в броя на извършените проверки на място. Подобно изключение се наблюдава само през 2017 г., когато като нова практика са проведени общо тринадесет оперативни срещи в централата на ОЛАФ в гр. Брюксел, Белгия. През 2014 г. са проведени 10 мисии с 20 проверки на място, през 2015 г. - 11 мисии с 35 проверки на място, през 2016 г. - 9 мисии с 30 проверки на място, през 2017 г. - 4 мисии с 3 проверки на място, през 2018 г. - 10 мисии с 22 проверки на място, а през 2019 г. – 7 мисии с 3 проверки на място. Цифрите потвърждават активната съвместна работа на ОЛАФ с дирекция АФКОС в областта на оперативното сътрудничество в борбата с измамите. Те са показател за продължаващото много добро взаимодействие между ОЛАФ и дирекция АФКОС, давано като пример за Българския модел на оказване на съдействие от дирекция АФКОС при провеждане на проверки на място от Службата.

4.4. Посещение на генералния директор на ОЛАФ в Република България

Дирекция АФКОС, в качеството ѝ на национална точка за контакт с ОЛАФ осъществи необходимата комуникация с Европейската служба за борба с измамите във връзка с отправена в края на 2018 г. покана към новоназначения генерален директор на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) - г-н Виле Итала, да посети Република България. Поканата е отправена от г-н Младен Маринов – министър на вътрешните работи и г-н Сотир Цацаров – главен прокурор на Република България. През м. април, 2019 г. ОЛАФ потвърди приемането на поканата, като отправи молба за създаване в края на м. юни, 2019 г. на организация за провеждане на срещи с премиера на Република България, главния прокурор, председателя на ДАНС и министъра на вътрешните работи. Организацията за посещението бе осигурена от Дирекция АФКОС, съвместно с ДЕСМС - МВР.

На 27.06.2019 г. в рамките на официалното посещение са проведени работни срещи на г-н Виле Итала с министър-председателя г-н Бойко Борисов, главния прокурор г-н Сотир Цацаров, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ г-н Димитър Георгиев, министъра на вътрешните работи г-н Младен Маринов и с директора на ГДБОП - г-н Ивайло Спиридонов. В срещите участва и директора на дирекция АФКОС.

В хода на срещите са обсъдени въпроси от взаимен интерес, като е поставен акцент върху ефективното оперативное сътрудничество и взаимодействие между ОЛАФ и националните институции, имащи отношение към защитата на финансовите интереси на ЕС на територията на Република България.

Във фокуса на проведените разговори е и изменението на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11.09.2013 г. относно разследванията, провеждани от ОЛАФ. Предложението за изменение на Регламента за ОЛАФ, целящо укрепване на капацитета на Службата и създаване на нормативна рамка за ефективно сътрудничество между Европейската прокуратура и Европейската служба за борба с измамите, е представено от Европейската комисия по време на Българското председателство на ЕС, когато започва работата по това досие. От страна на българските институции е засвидетелствана подкрепа относно засилване на правомощията на ОЛАФ и запазване на компетентността на Службата както по отношение на външните разследвания, така и по отношение на разследването на ДДС измами.

По време на срещите са очертани възможности и бъдещи действия, насочени към укрепване и надграждане на сътрудничеството между ОЛАФ и българските национални компетентни институции.

5. ИА ОСЕС - участие в работни срещи със служби на ЕК

През 2019 г. служители на ИА ОСЕС участват в следните координационни и работни срещи, организирани от ЕК: Годишна координационна среща с Европейската комисия и представители на ОЛАФ, проведена в гр. Брюксел на 21.06.2019 г., работна среща за разработване на документ за одитна следа, Годишна среща на европейските одитори по ЕСИФ, двустранна среща с представители на ЕК във връзка с одитна мисия 2015/BG/REGIO/C2/1412/1 на ЕК по ОПТТИ, работна среща на тема “Опростени правила за допустимост на разходите и Одитните органи: прилагане, ранно оценяване и опит“ и Техническа среща на Одитните органи от държавите членки с представители на Европейската комисия.

6. НАП – Координация и сътрудничество. Участие в инициативите на ЕК

6.1.1. Дейност на НАП в областта на системата EUROFISC за обмен на информация за рисковите вътреобщностни сделки и ранно предупреждение за ДДС измами на територията на ЕС. През 2019 г. продължи развитието и надграждането на ПП EUROFISC - приложение за автоматизирана обработка и анализ на информацията по обмена и идентифициране на случаи на трансгранични верижни ДДС измами в европейски мащаб с участие на български задължени лица. През отчетния период са получени и обработени 418 входящи записа за рисковите вътреобщностни доставки на стоки с получатели български дружества, анализирани са 381 европейски дружества с определени профили спрямо съответстващи български контрагенти. Информацията се свежда до териториалните структури на НАП, с оглед подпомагане селекцията на случаи за анализ и контрол. Българският принос към мрежата за ранно предупреждение се изразява в изпратени 181 записа за вътреобщностни доставки на стоки от български лица, за които има съмнение, че не са действително извършени или са част от схема на данъчна измама, както и категоризирани и изпратени 267 записа с профили на български дружества.

6.1.2. Дейност на НАП в областта на развитие и използване на инструментите за обмен на информация - многостранни ревизии и присъствие в административни служби, и участие в административни разследвания. Многостранна ревизия (МСР) е обмен на информация и едновременни контролни действия между две или повече държави членки на ЕС, включително и трети страни, ако в проекта участват поне две ДЧ. През 2019 година НАП отбелязва съществен напредък както в участието, така и в предложенията си към чуждите администрации за инициране на многостранни ревизии. Проведени 14 срещи по МСР с участието на НАП във Франция, Холандия, Испания, Германия, Швеция, Италия и Кипър. Четири от срещите са проведени в София. НАП участва в 13 проекта на МСР по инициатива на

друга държава членка. Във всички МСР обект на разглеждане е ДДС, при три от тях е и акциз (алкохолни напитки), като само три са свързани с преки данъци. Извършен е анализ на множество български задължени лица от различни ТД на НАП. Възложени са контролни действия - 7 проверки за установяване на факти и обстоятелства (ПУФО) и 10 ревизии спрямо включени в проектите задължени лица.

6.1.3. Участие в инициативите на ЕК. През 2019 г. са одобрени от ЕК две проектни предложения по Програма Херкулес III, както следва:

6.1.3.1. Проект „Подпомагане на борбата с данъчни измами и сивата икономика в Република България чрез подобряване на техническата обезпеченост на НАП за извършване на компютърни разследвания“. Целта на проекта е защита на финансовите интереси на Република България и ЕС, чрез постигане на значителен напредък в борбата с националните и трансгранични данъчни измами и на устойчиво намаление на дела на сивата икономика. По-конкретно, проектът цели повишаване ефективността на извършваните от НАП компютърни разследвания, чрез оборудване на териториалните структури на Агенцията със специализирани хардуер и софтуер, както и обучение на служители за работа с тях. Основната дейност по проекта е закупуване на оборудване (хардуер и лицензи за софтуер) за нуждите на IT-Forensic лаборатории/работни места в структурите на НАП, вкл. специализирано обучение на служители за работа със софтуера. В хода на изпълнение на проекта е изготвена документация и е проведена процедура за определяне на изпълнител на обществена поръчка с предмет „Закупуване на оборудване (хардуер) за нуждите на IT-Forensic лаборатории/работни места в структурите на НАП“, в 6 обособени позиции. Избрани са изпълнители по обособени позиции № № 1, 4, 5, 6. По обособена позиция № 3 („Доставка на мобилни принтери за структурите на НАП“) същите са закупени чрез договор за доставка на мобилни масленоструйни принтери. В процес на подготовка е стартирането на нова процедура за доставка на мобилни компютри (лаптопи), които не са закупени в рамките на проведената първоначално процедура за доставка на хардуерно оборудване (обособена позиция № 2). Изготвена е документация и е проведена процедура за определяне на изпълнител на обществена поръчка с предмет „Закупуване на лицензи за софтуер за нуждите на IT-Forensic лаборатории/работни места в структурите на НАП, вкл. специализирано обучение на служители за работа със софтуера“, в две обособени позиции. В процес на работа е комисия за избор на изпълнител по двете обособени позиции.

6.1.3.2. Проект „Подобряване на сътрудничеството и моделите за контрол и превенцията на измами, свързани с митнически режими 42 и 40, засягащи системата на собствени ресурси на ЕС“. Целта на проекта е защита на финансовите интереси на Република България и системата на собствени ресурси на ЕС, чрез оптимизиране на контролната дейност на НАП България в областта на превенцията и разследването на нередности и данъчни измами, свързани с прилагането на митнически режими 4200 и 4000, чрез засилване на транснационалното сътрудничество с приходните администрации от Балканския регион. Основните дейности по проекта включват организиране и провеждане на 6 работни срещи/конференции в гр. София, между представители на НАП на Република България и приходните администрации на Румъния, Република Гърция и Република Турция в областта на борбата с финансовите измами при прилагане на митнически процедури 4200 и 4000, увреждащи финансовите интереси на ЕС. Във връзка с изпълнението на проекта е изготвена документация и е проведена процедура за определяне на изпълнител за организиране и провеждане на работните срещи, включени в обхвата на проекта. Проведени са следните работни срещи/ конференции: 2 работни срещи/конференции с представители на приходната администрация на Република Гърция; 2 работни срещи/конференции с представители на

приходната администрация на Румъния; 2 работни срещи/конференции с представители на Турските данъчна и митническа администрации. В работните срещи/конференциите вземат участие също представители на ОЛАФ, дирекция АФКОС и Агенция „Митници“ на Република България.

6.1.3.3. Национална агенция за приходите през 2019 г. разработва и подава трето проектно предложение „Усъвършенстване на механизма за осъществяване на фискален контрол, с цел засилване защитата на финансовите интереси на Р България и ЕС“. Целта на проекта е модернизиране на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск, с цел повишаване степента на защита на финансовите интереси на Република България и ЕС. Основните дейности по проекта са: а) надграждане на Информационна система „Фискален контрол“ (ИСФК) с нови ИТ инструменти и модули в подкрепа на оперативните проверки и анализа на риска и б) закупуване на допълнително специализирано техническо оборудване за проследяване на движението и идентифициране на нерегламентирани стоки и товари. Оценката на проектното предложение е покрила минималния праг за финансиране, но поради големия брой подадени проектни предложения по процедурата, предложението е включено в списъка с резервни проекти. Очаква се окончателна позиция от страна на ОЛАФ по отношение на финансирането му.

6.1.4. Сътрудничество на НАП с Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) и други органи на Европейската комисия в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС.

Съгласно измененията на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Обн. ДВ, бр. 63 от 4 август 2017 г.) и направените допълнения в чл. 74, ал. 1, т. 5 от ДОПК, в сила от 1 януари 2017 г., Националната агенция за приходите предоставя данни, представляващи данъчна и осигурителна информация по писмено искане на генералния директор на Европейската служба за борба с измамите или определено от него лице, както и на директора на дирекция "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз" на МВР във връзка с провеждано административно разследване. През 2019 г. в НАП е получено едно писмо от директора на дирекция АФКОС – МВР, гр.София. Предоставен е отговор с изисканата информация по отношение на 2 задължени лица. През отчетния период са извършени и контролни производства, свързани с получено искане за съдействие от 2017 г. на Европейската служба за борба с измамите. Във връзка с изложените данни в него и след извършен анализ е изготвен доклад с установени индикации за измама. Възложени са 6 проверки за установяване на факти и обстоятелства, които са приключили с доклади за възлагане на данъчни ревизии.

7. АДФИ – обмен на добри практики

В периода 25-27 септември, 2019 г. АДФИ е домакин на проучвателно посещение за укрепване капацитета на финансовата инспекция в публичния сектор, организирано по линия на проект на Министерството на финансите на Република Северна Македония към Генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ на Европейската комисия. Основната цел на визитата е да се опознае функционалния модел на финансовата инспекция в Република България, да се улесни обмена на добри практики и да се установят трайни партньорства. Обсъдени са теми, свързани със спазване на законодателството при разходване на публични средства, контрола на дейността в областта на обществените поръчки, последващите мерки, вътрешните правила при извършване на финансовите инспекции и др. Посещението създава предпоставки за установяване на трайно партньорство и взаимодействие, което да подпомогне публичните администрации на Република Северна Македония по

отношение на сближаването, прилагането и спазването на законодателството на Европейския съюз.

8. Агенция „Митници” - участие в международни операции и проверки

През 2019 г. в Агенция „Митници“ са получени 39 запитвания по повод разследвания на ОЛАФ. След анализ на получената информация и идентифициране на конкретните митнически операции на територията на Република България, от страна на АМ са предприети съответни действия. В допълнение, служители от АМ вземат участие в оперативна среща с представители на други национални правоприлагащи органи и ОЛАФ във връзка с разследване на ОЛАФ, проведена през месец октомври 2019 г.

9. ДФЗ - участие в работни срещи с институции на национално ниво и компетентни институции на държави членки на ЕС

През 2019 г. ДФЗ продължава да работи в тясно сътрудничество с представители на дирекция АФКОС-МВР, ГДБОП, Управляващи органи, ОД на МВР, ВКП, СГП - Специализирано звено за противодействие на престъпленията против финансовата система на ЕС. През годината са проведени съвместни срещи между представители на ДФ „Земеделие”, ВКП, Специализираната прокуратура, МВР и Главна прокуратура, по време на които са обсъдени оперативни въпроси.

10. ГДБОП - участие в работни срещи на национално ниво

В изпълнение на Плана за действие за 2019 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г., във връзка със стратегическа цел 1: „Подобряване на превенцията“, оперативна цел: „Укрепване на административния капацитет“, дейност: “Провеждане на работни срещи със служителите по нередности на УО за обмен на информация относно нередности и измами“, са проведени 8 работни срещи.

11. Работни групи, комитети, конференции, срещи, работни посещения, обучения

11.1. Заседание на Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF)

Служители на дирекция АФКОС участваха в 50-то пленарно заседание на Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF), проведено на 12 и 13 юни 2019 г. в гр. Брюксел, Кралство Белгия. Основните теми, включени за представяне и обсъждане от участниците в заседанието, са свързани с проекта на Доклад по чл. 325 от ДФЕС за 2018 г., както и информацията относно текущото състояние на провежданите политики и законодателни инициативи на ниво Европейски съюз: Изменението на Регламент 883/2013, относно разследванията, провеждани от ОЛАФ; Инициативите в областта на наказателното право във връзка със защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и създаването на Европейска прокуратура; Новата Стратегия на Комисията за борба с измамите от м. април 2019 г.; Програма „Херкулес III“ – изпълнението ѝ през 2018 г. и финансовите възможности за 2019 г.; Докладите № 1 и № 6 от 2019 г. на Европейската Сметна палата за борбата с измамите. Представен е и доклад за работата на експертните групи и подгрупите на COCOLAF за 2018 г.

11.2. Заседания на експертна работна група „Докладване и анализ на нередности и измами“:

Служители на дирекция АФКОС участваха в заседания в гр. Брюксел, Белгия, както следва на:

- 14.05.2019 г. - представени и обсъдени са: подготовката на годишния доклад на Европейската комисия по чл. 325 от Договора за функционирането на ЕС за 2018 г., статистика на докладваните нередности от държавите членки - Земеделски фондове, Кохезионна политика, Пред-присъединителни фондове, Собствени ресурси. Представена е и информация, свързана с

отговорите на въпросите от Въпросника за 2018 г., изпълнението на Препоръките на ЕК от годишния доклад за 2017 г., както и бъдещото развитие на Системата за управление на нередности (IMS);

- 05.12.2019 г. – представени и обсъдени са: информация за работата на специално създадената експертна група към Работна група „Превенция на измами“ на COCOLAF по темата: „Профилите на държавите членки – подготовка за пилотния проект“; Направен е преглед на годишния доклад на ЕК до ЕП и Съвета по чл. 325 ДФЕС за 2018 г., новите предизвикателства, както и работата при попълването на Въпросника по чл. 325 ДФЕС за 2019 г., както и по Препоръките на ЕК до държавите членки по доклада по чл. 325 ДФЕС за 2018 г.; Представени са анализ на проведеното проучване за удовлетвореността на потребителите от системата IMS и анализ на качеството на информацията за нередностите за 2019 г. със статус приключени; Предоставена е информация за новите функционалности на системата IMS, които предстои да бъдат въведени със следващите ѝ версии.

11.3. Заседание на Работна група АФКОС към COCOLAF

Представители на дирекция АФКОС участваха в заседание на Работна група „АФКОС“, проведено на 24.10.2019 г. в гр. Брюксел, Кралство Белгия. По време на заседанието е представена актуална информация относно изменението на Регламент 883/2013 за разследванията, извършвани от ОЛАФ, както и информация относно препоръките на Европейската сметна палата относно увеличаване на правомощията на службите АФКОС. В заседанието са представени идеите на Европейската комисия и държавите членки за бъдещото развитие на АФКОС службите с оглед отправените препоръки за засилване на правомощията им от страна на Европейската сметна палата в Специален доклад №6/2019, както и с оглед създаването на Европейска прокуратура. На срещата е подчертана важността от провеждане на годишна среща на службите АФКОС за задълбочаване на сътрудничество, като считано от 2020 г. тези срещи ще бъдат двудневни. Служителите на дирекция АФКОС споделиха своя опит в областта на оказването съдействие на контролорите на Европейската комисия при провеждане проверки на място на територията на Република България.

11.4. Заседание на Работна група „Превенция на измамите“ към COCOLAF

Представители на дирекция АФКОС участваха в седмата среща на Работна група „Превенция на измамите“, проведена на 07.11.2019 г. в гр. Брюксел, Кралство Белгия. По време на срещата е представена Стратегията за борба с измамите на Европейската комисия, направен е преглед на годишния доклад на ЕК до ЕП и Съвета по чл. 325 ДФЕС за 2018 г., както и детайлно е представен подобрения проект на разработваната от ОЛАФ „Методология за разработване на профили на държавите членки в областта на борбата с измамите“.

11.5. Заседания на Работна група „Борба с измамите“ към Съвета на ЕС, гр. Брюксел, Кралство Белгия.

11.5.1. Заседание на РГ „Борба с измамите“ на 23.01.2019 г.

Заседанието е проведено под ръководството на Румънското председателство като в него участие вземат двама представители на дирекция АФКОС-МВР и представител от дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ. Представена от Румънското председателство на РГ „Борба с измамите“ е работната програма за първата половина на 2019 г. с основен приоритет – приемане изменението на Регламент 883/2013 на ЕП и Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите. Работата по досието започва по време на Българското председателство, когато на 11 юни 2018 г. е представено предложението на Комисията. Председателството представя компромисен текст по изменението на Регламент 883/2013, обобщаващ позициите на държавите членки. Проведени са

дискусии по предложения проект на документ във връзка с постъпилите от държавите членки предложения. Търсено е съгласие по всички точки по предложението за Регламента 883/2013 г. с оглед изпълнение на двете основни цели: 1. Засилване разследващите функции на ОЛАФ и 2. Установяване на правила за съдействие между ОЛАФ и Европейската прокуратура. От българска страна е защитена позиция по множество точки от регламента. Дирекция АФКОС участва с изготвена и съгласувана на национално ниво позиция, чрез която, освен направените бележки, изиска и в уводната част на Регламента да бъдат въведени текстове, уреждащи възможността за сключване на административни споразумения с ОЛАФ, запазване мандата на ОЛАФ да разследва случаи на ДДС без ограничение във финансовото естество, отпадане на ограничения, свързани с националното законодателство, получаване на заключителните доклади на ОЛАФ от службите АФКОС и др.

11.5.2. Заседание на РГ „Борба с измамите“ на 19.02.2019 г.

В заседанието участие вземат двама представители на дирекция АФКОС-МВР и представител от дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ. В рамките на заседанието са разгледани два основни въпроса: Специалният доклад на Европейската сметна палата № 01/2019 г. „Борба с измамите - Разходване на европейски средства - необходими действия“ и законодателното предложение за изменение на Регламент 883/2013 на ЕП и Съвета относно разследванията, провеждани от ОЛАФ. Държавите членки изказват неодобрение към представения от Европейската сметна палата доклад относно мерките за борба с измамите, като са поканени да изпратят писмени коментари. Проведени са дискусии и по законодателното предложение за изменение на Регламент 883/2013, предвид постъпилите множество предложения от държавите членки, като е предвидено дискусиите да продължат и на следващото заседание на 11.03.2019 г. Дирекция АФКОС взема отношение по въпросите, свързани с взаимоотношенията с Европейската прокуратура и предложението за ограничение в мандата на ОЛАФ при разследване на случаи с ДДС.

11.5.3. Заседание на РГ „Борба с измамите“ на 11.03.2019 г.

В заседанието участие взема представител от дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ. В рамките на заседанието са разгледани въпросите: Предложение за регламент на ЕП и Съвета за изменение на Регламент № 883/2013 - четвърто ревизирано предложение на председателството; Предложение за заключения на Съвета по Специален доклад на Европейската сметна палата № 01/2019 г. – „Борба с измамите – Разходване на европейски средства – необходими действия“. Българската позиция, съгласувана в РГ 28 "Бюджет и финансови въпроси", е успешно защитена по различните предложения за компромисни текстове, както и по представените компромисни предложения на Румънско председателство за заключения на Съвета по специалния доклад на ЕСП № 1/2019 – „Борба с измамите при разходването на средства от ЕС“.

11.5.4. Заседание на РГ „Борба с измамите“ на 11.04.2019 г.

В заседанието участие вземат двама представители на дирекция АФКОС-МВР и представител от дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ. Разгледани са два основни въпроса: Приемане на заключения относно Специалния доклад на Европейската сметна палата № 01/2019 г. „Борба с измамите - Разходване на европейски средства - необходими действия“ и законодателно предложение за изменение на Регламент 883/2013 на ЕП и Съвета относно разследванията, провеждани от ОЛАФ. В продължение на позицията си за укрепване мандата на ОЛАФ, Република България изиска становище от правната служба на Съвета дали предложението отговаря на обхвата на законодателното предложение на ЕК. Предоставеното правно становище подкрепи българската позиция, че предложението за

ограничаване мандата на ОЛАФ излиза извън обхвата на законодателното предложение на ЕК.

11.5.5. Заседание на РГ „Борба с измамите“ на 20.06.2019 г.

Заседанието е последно под ръководството на Румънското председателство като участие в него вземат двама представители на дирекция АФКОС-МВР и представител от дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ. По време на заседанието са разгледани законодателни предложения на Европейския парламент, в рамките на действаща законодателна процедура за изменение на Регламент 883/2013 на ЕП и Съвета относно разследванията, провеждани от ОЛАФ; Изразени са общи позиции по направените общо 140 предложения на ЕП. Председателството информира, че на база одобрен от КОРЕПЕР мандат, започват активни преговори с Европейския парламент, напредъкът по които ще бъде обсъден по време на следващото заседание на Работна група „Борба с измамите“, планирано да се проведе през м. септември 2019 г. Представени са целите на предстоящото Финландско председателство, насочени към провеждане на успешни преговори с Европейския парламент, с оглед постигане на съгласие по всички точки от предложението за изменение на Регламента 883/2013; работата по досието за актуализация на Стратегията на Комисията за борба с измамите, както и към обсъждане на рефериращи въпроси от областта на защитата на финансовите интереси на ЕС, касаещи Многогодишната финансова рамка за предстоящия програмен период 2021 – 2027.

11.5.6. Заседания на РГ „Борба с измамите“ за второто полугодие на 2019 г.

През второто полугодие на 2019 г. участие в заседанията на РГ „Борба с измамите“ вземат задграничния представител на МВР в гр. Брюксел, Белгия и представител на Министерството на финансите. Заседанията са проведени под Финландското председателство, като дискусиите са по следните по-важни теми: Годишен доклад на ЕК за 2018 г. относно защитата на финансовите интереси на ЕС; Доклад на ЕК за резултатите от изпълнението на Програма „Перикъл 2020“; Изменения на ЕП по предложението на ЕК за изменение на Регламента за ОЛАФ; Добавките на ЕП по програма Перикъл 4; Добавките на ЕП по програмата на ЕС за борба с измамите и по подготовката на междуинституционалната среща за обмяна на мнения. Дирекция АФКОС подготви проект на национална позиция за заседанията на 24.09.2019 г., 30.10.2019 г. и 20.11.2019 г. Работата на дирекция АФКОС имаше за цел да спомогне за успешното приемане на предложението за изменение на Регламент 883/2013 г., в продължение на постигнатите резултати от Българското председателство на Съвета на ЕС. Проектите на национални позиции, изготвени от дирекция АФКОС, включват и Предложение за Регламент за създаване на програма Перикъл IV, както и Предложение за Регламент за създаване на Единна програма за борба с измамите. Българската делегация успешно защити позициите, съгласувани в РГ 28 „Бюджет и финансови въпроси“. Работата на РГ „Борба с измамите“ през 2020 г. продължава под ръководството на Хърватското председателство.

11.6. XXIV Годишна конференция на Работна група „Цигари“ към ОЛАФ

Двадесет и четвъртата годишна конференция на Целевата група по цигарите към ОЛАФ, се провежда от 9 до 12 септември 2019 г. в гр. Загреб, Хърватия. На събитието присъстват експерти от съответните служби в държавите членки, както и служители от ОЛАФ, FRONTEX и DENTSU (във връзка с track-and-trace системата). На срещата са поканени експертни служители от определени трети страни, засегнати от международната контрабанда на цигари, в т.ч. Албания, Беларус, Русия, Молдова, Черна гора, Босна и Херцеговина, Украйна, Турция и Египет. Европейската служба за борба с измамите представи информация за оценката на нелегалния пазар на тютюневи изделия в ЕС, като са засегнати основни проблеми в областта на борбата с контрабандата, нелегалното разпространение и производство на тютюневи изделия в ЕС и трети страни. Разгледани са и основни проблеми в областта на

тютюна за наргиле. Представители на големите производители на цигари (JTI и ВАТ) излагат гледната си точка в борбата с нелегалната търговия с тютюневи изделия. По време на конференцията са проведени дискусии в работни групи, като България (представители на Агениция „Митници“) взема участие в групата за обсъждане на проблеми, свързани с контрабандата и незаконното разпространение на тютюна за наргиле.

11.7. Участие в две конференции в гр. Брюксел, Белгия

През 2019 г. служители на дирекция АФКОС-МВР вземат участие в две международни конференции в гр. Брюксел, Белгия, както следва: а) конференция на тема „Конфликт на интереси“, проведена на 10.04.2019 в Европейската комисия. Основни цели на конференцията са подчертаване връзката между доброто управление на конфликтите на интереси и по-доброто използване на фондовете на ЕС; идентифициране и споделяне на най-добрите практики в държавите членки, както и резултатите от електронното проучване на ГД „Бюджет“ относно мерките на държавите членки, предприети за справяне с конфликтите на интереси; б) конференция на тема: „Защита на финансовите интереси на ЕС - сътрудничество между ОЛАФ, съдебните и правоприлагащи органи в държавите членки“, проведена в периода 19 - 21 юни 2019 г. Освен представители на дирекция АФКОС-МВР от българска страна участие в събитието вземат и двама представители на Специализираната прокуратура. По време на форума са представени и обсъдени теми, касаещи сътрудничеството между националните институции и ОЛАФ, създаването на Европейска прокуратура, обмяната на оперативна информация с различните национални и европейски институции. Представена е информация относно текущото състояние на провежданите политики и законодателни инициативи. В рамките на четири панела са представени няколко значими случаи с трансграничен характер и с проведени разследвания на ОЛАФ на територията на държавите членки. Директорът на дирекция АФКОС провежда срещи с представители на ОЛАФ във връзка със случаи от взаимен интерес.

11.8. Участие в две конференции в гр. Букурещ, Румъния

През 2019 г. служители на дирекция АФКОС-МВР вземат участие в две международни конференции в гр. Букурещ, Румъния, както следва: а) международна конференция на партньорските европейски служби за борба с измамите, проведена в периода 18 - 19 март 2019 г. В конференцията участват и представители на Специализираната Прокуратура към Главния Прокурор на Република България. Основните цели на форума са обсъждане на сътрудничеството между административните и съдебни институции по линия на разследванията и борбата с измами, засягащи финансовите интереси на ЕС; механизмите за партньорство между европейските служби за борба с измамите (националните АФКОС структури) с Европейската служба за борба с измамите; бъдещото взаимодействие между ОЛАФ и националните АФКОС структури с Европейската прокуратура (ЕРРО); академични изследвания и мерки за борба с измамите. По време на форума са представени вижданията на ОЛАФ, националните АФКОС структури, ЕВРОДЖЪСТ, Конституционния съд на Румъния, Висшия Касационен съд на Румъния и университетски преподаватели за ролята на директивата за борба с измамите по наказателноправен път (PIF директивата) и транспонирането ѝ в националните законодателства, както и анализи на Регламент 2017/1939 на Съвета за създаване на Европейската прокуратура. Българската делегация участва в дискусии по актуалните теми, като представи изграденото добро взаимодействие на европейско и национално ниво между административните и съдебни институции. Очаква се отпечатване на сборник с информация, представена по време на форума; б) международна конференция на тема „Тенденции в разследването на измами и корупция, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“,

проведена в периода 25 - 26 ноември 2019 г. В конференцията участва и прокурор от Върховна Касационна Прокуратура. В рамките на програмата на събитието са представени румънското изследване във връзка с Европейската прокуратура; актуални схеми за измами от регистрите на Румънската национална дирекция за борба с корупцията (DNA), идентифицирани при одобряване и изпълнение на програмите, финансирани с европейски средства; тенденциите в разследванията в Чехия, Словения, Гърция и Испания. Представени и дискутирани са и две конкретни разследвания на домакините по случаи, засягащи финансовите интереси на ЕС.

11.9. Участие в конференция гр. Билбао, Испания

В периода 29 - 31 октомври, 2019 г. служител от дирекция АФКОС-МВР участва като лектор в работна среща на тема „Национален контрол“, организирана от програма „Интеракт“ III 2014-2020. Основната цел на програма е да насърчава обмена на опит и разпространяването на добри практики и иновативни подходи, свързани с управлението и изпълнението на програмите за териториално сътрудничество. В срещата участие вземат 46 представители от 23 държави членки и държави, които кандидатстват за членство в Европейския съюз. Дискутирани са въпроси, засягащи контрола на средствата от Европейския съюз в цел „европейско териториално сътрудничество“ на Кохезионната политика на ЕС, въведените промени при разходването на средства с регламента „Омнибус“, промените в новия програмен период, верификацията на опростени разходи и борбата с нередностите и измамите. Лекторът от дирекция АФКОС представя докладваните случаи на европейско и национално ниво, правната рамка и сравнителен анализ на компетенциите на органите в административното и наказателното право, като в практическата част на панела разглежда стъпките за идентифициране на измами, както и особеностите на водено административно разследване в областта на европейското териториално сътрудничество в България.

11.10. Участие в кръгла маса на тема „Защита на разобличителите в България“, организирано от „Прозрачност без граници“ в гр. София, България

На 12 декември 2019 г. двама служители на дирекция АФКОС участват в събитие в представителството на Европейската комисия и Европейския парламент в гр. София, имащо за цел да разгледа приетата Директива на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения на правото на Съюза. С директивата се въвеждат общи европейски стандарти за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, поради което същата е пряко относима към работата на дирекция АФКОС. Директивата предвижда транспониране в кратки срокове в държавите членки и създаване на адекватни национални правила за защита на разобличителите, както и компенсационни мерки, в случай че претърпят вреди в резултат от подаването на сигнал. Транспонирането на Директивата касае както държавните органи и общините, така и най-широк кръг от представители на бизнеса и медиите, които следва да предприемат практически мерки в тази насока.

11.11. Дейност на Постоянната работна група по нередностите

Постоянната работна група по нередностите (ПРГН) е създадена със заповед рег. № Из-2217/30.08.2011 г. на министъра на вътрешните работи и председател на Съвета АФКОС. Групата се ръководи от дирекция АФКОС и има 34 членове, служители от дирекцията и от компетентните институции, членове на Съвета АФКОС. Целите на ПРГН са идентифициране и разглеждане на конкретни проблемни казуси с правна и фактическа сложност или спорни казуси, обмяна на опит, добри практики, както и информация за нови измамни практики. В рамките на ПРГН, като орган на Съвета АФКОС, на експертно ниво се разглеждат и законодателните инициативи по отношение на администрирането на нередности. През 2019 г. на първото редовно заседание на Съвета АФКОС, проведено на 27.03.2019 г., е прието решение

за отмяна на заповед № Из-2217/30.08.2011 г. за създаване на Постоянна работна група по нередностите и изготвяне на нова заповед, в която да се отразят предложените на заседанието на Съвета АФКОС промени за актуализиране на членовете, задачите и организацията на дейността на ПРГН. В изпълнение на взетото решение от страна на дирекция АФКОС е изготвен проект на нова заповед, която след съгласуване с дирекция „Правно-нормативна дейност“ - МВР е подписана от министъра на вътрешните работи. Със заповед № 8121з-484/30.04.2019 г. на министъра на вътрешните работи и председател на Съвета АФКОС е създадена Постоянна работна група по нередностите с актуализирани членове, задачи и организация на дейност и е отменена заповед № Из-2217/30.08.2011 г. За запознаване със заповедта са изпратени електронни съобщения до членовете на Съвета АФКОС, управляващи програми, финансирани с европейски средства и/или докладващи нередности и измами, които са задължени да определят съгласно чл. 8, ал. 1, т. 1 от ПМС 18/2003 служител и негов заместник от съответната администрация, отговорни за борбата с нередностите и осъществяващи оперативно взаимодействие с дирекция АФКОС, както и съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от ПМС 18/2003 най-малко двама служители от съответната администрация, отговорни за администрирането на нередности и изпълняващи функциите на служители по нередностите. Членовете на Съвета АФКОС предоставят данните за лицата по чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2 от ПМС 18/2003 и те са актуализирани.

В изпълнение на новата заповед № 8121з-484/10.04.2019 г., от 17.09.2019 г. до 30.09.2019 г е проведено неприсъствено заседание на ПРГН, на което са разгледани следните теми: а) преустановяване допускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения и подобряване на процедурите по администриране на нередности; б) разписване на минимални изисквания по отношение на служителите по нередностите, както и конкретни предложения за права и задължения на служителите; в) подобряване и опростяване на процедурите за администриране на нередности, които да залегнат в нормативната уредба за новия програмен период. Предложени са 10 конкретни мерки с оглед предприемане на действия по констатираните проблеми. Предложенията са отразени в Протокол, който е изпратен на членовете на Съвета АФКОС, участващи в дейността на ПРГН.

11.12. Участие по програма CEPOL/СЕР 2019

През втората половина на м. януари, 2019 г., служител от дирекция АФКОС-МВР, съвместно с партньор от Отдела за борба с организираната престъпност в МВР - Сърбия, взе участие в обменната програма на CEPOL „Западни Балкани - финансови разследвания“ (CEPOL Western Balkan Financial Investigation Programme). В рамките на предварително изготвената програма са осъществени две едноседмични работни посещения в гр. София и в гр. Белград, Република Сърбия. Проведени са редица срещи и дискусии, насочени към обмен на информация, експертиза и добри практики с представители на множество национални компетентни институции в борбата с измамите в двете страни.

11.13. Посещение на делегация на дирекция АФКОС във Кипър за обмяна на опит

В периода 17 - 21 септември 2019 г. делегация на дирекция АФКОС, съставена от петима служители, посети гр. Никозия, Кипър с основна цел запознаване с работата на кипърските компетентни институции в областта на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, както и обмяната на опит и добри практики в тази сфера. Служителите на дирекция АФКОС посещават Министерството на финансите в Република Кипър и се срещнат с представители на АФКОС Кипър, митническата администрация, Икономическа полиция, Сертифициращия орган и управляващите органи в областта на ЕСИФ и земеделието. Основните акценти от програмата включват запознаване с управлението и

контрола на средствата от ЕСИФ, и практиката за превенция, както и идентифициране и борба с нередностите и измамите. Разгледаните теми са свързани със законодателството на Европейския съюз за програмен период 2014 - 2020 г. и предстоящите промени за програмен период 2021 - 2027 г. Участниците се запознават с работата на органите по управление, изпълнение и контрол на оперативните програми, попадащи в обхвата на ЕСИФ, проблемите в областта на обществените поръчки, което е най-рисковата област в държавите членки за допускане на нередности и извършване на измами, както и с практиката по административно и наказателно разследване на измами, засягащи финансовите интереси на ЕС. Служителите на дирекция АФКОС-МВР споделят българския опит и добрите практики на дирекцията.

V. Оперативни действия в борбата с нередностите и измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и националния бюджет

1. Извършени административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити, ревизии и други действия

1.1. НАП

В качеството на член на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, Националната агенция за приходите носи двустранна отговорност - за опазване на приходната част на Републиканския бюджет, от който се отчисляват и попълват част от собствените ресурси на ЕС (под формата на членски внос от държавите - членки, на база ДДС и БНД), както и за принудителното събиране на неправомерно отпуснати, разходвани и дължими средства по фондове и програми на ЕС, свързани с разходната част на бюджета на ЕС.

В сътрудничество с другите държавни органи и институции – партньори и членове на Съвета, през 2019 г. Националната агенция за приходите осъществи следните дейности:

- Съвместни действия с органите на Върховна касационна прокуратура (ВКП) във връзка с двустранно подписаните „Правила за организацията и формите на взаимодействие между Прокуратурата на Република България и НАП“: През годината са проведени 43 работни срещи на двете институции в рамките на изградените 28 регионални консултативни центъра на територията на страната. Обсъждани са практически проблеми по преписки и производства, поставени от наблюдаващите прокурори, дискутирани са възникнали казуси при ревизии, възложени по постановления на прокуратурата, както и конкретни контролни производства, извършвани от страна на органите по приходите, съвместно с други контролни органи и др. Обсъждани са теми във връзка с основните видове измами по ЗДДС и механизмите за извършването им, както и въпроси, възникнали в процеса на съвместната работа относно ефективността на взаимодействие между органите на прокуратурата и НАП. През 2019 г. в регионалните консултативни центрове са разгледани общо 80 конкретни случая във връзка с извършени нарушения и престъпления от задължени лица. През отчетния период по искане на прокуратурата са възложени 219 броя проверки, от които 199 бр. на юридически лица (ЮЛ) и 42 бр. на физически лица (ФЛ). През 2019 г. по искане на прокуратурата са възложени 216 броя ревизии, от които 93 бр. на ЮЛ и 123 бр. на ФЛ. Приключилите ревизии са 72 броя с установени задължения по ревизионни актове в общ размер на 23 994 637 лева, от които: 23 265 149 лв. на ЮЛ и 729 488 лв. на ФЛ;

- Съвместни действия със Специализирана прокуратура: Съгласно Споразумение № 43/24.03.2015 г. между Прокуратурата на Република България, МВР, ДАНС, НАП и Агенция „Митници“, определените експерти от НАП за работа в постоянния състав на създаденото

специализирано междуведомствено звено за оказване на експертна помощ и подпомагане разследването на организираната престъпност, свързана с данъчни престъпления са извършили анализ на данъчна информация по 55 досъдебни производства/прокурорски преписки, в които са идентифицирани 399 лица, участници в измами. В резултат на анализите са изготвени описания на механизмите на данъчните измами, описани в 50 схеми на данъчни измами. Проведени са 77 срещи с оперативни работници, разследващи и следователи. Извършен е преглед, анализ и оценка на събрани доказателства по 23 съдебни дела. Отчетено е оперативно участие в 8 бр. Реализации;

- Съвместни действия с органите на МВР за контрол и взаимодействие в борбата с данъчно–осигурителните и финансови измами, нанасящи щета на държавния бюджет: През годината служителите на НАП, командировани в Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ по Споразумение №104/24.06.2016 г. за сътрудничество и взаимодействие между ГДБОП, МВР и НАП са извършили анализ на данни и данъчна информация по оперативни разработки от служители на ГДБОП, в резултат на което са идентифицирани 1153 задължени лица, участници в измами;

- Превенция и противодействие на данъчни и осигурителни измами: Съгласно действащите процедури и инструкции, НАП поддържа информационна база данни за вътрешно-служебно ползване за данъчни субекти „Рисков контрагент“, потенциални или фактически извършители на данъчни и/или осигурителни измами. База данни „Рискови субекти“ (БД РС) , приложение към софтуер за автоматично разследване съдържа информация за задължени лица с данъчна регистрация в Република България или друга държава членка на Европейския съюз, за които има достатъчно данни за отклонение от данъчно облагане, укриване на приходи и други неправомерни действия. Поддържането и актуализирането на БД РС е свързано с изпълнението на една от стратегическите цели на НАП в защита на фиска, а именно борбата с данъчните и осигурителни измами и подпомага пряко дейността на контролните органи в НАП. През годината след извършени анализи в БД РС са въведени 3 885 бр. задължени лица, от които 2 928 бр. дружества са с място на регистрация други държави членки на ЕС, а 957 бр. дружества - с място на регистрация Република България, от които с прекратена регистрация по ЗДДС към момента на въвеждане са 183 бр., а регистрирани по ЗДДС към момента на въвеждане са 774 бр. задължени лица. Спрямо всички дружества с регистрация по ЗДДС към момента на въвеждане в БДРС е предприета мярка за противодействие - прекратяване на регистрацията по ЗДДС. В резултат на предприетите действия относно третиране на риск „Укриване на приходи от електронна търговия“ през 2019 г. са възложени 1 383 контролни производства, като от тях 442 ревизии и 941 проверки на лица, извършващи търговска дейност в интернет. Проведени са две информационни телефонни кампании, насочени към лица, за които има информация, че през 2018 г. са получавали многократно суми от наложен платеж за доставка на стоки чрез куриерски дружества. В обхвата на телефонните кампании са включени 3 655 физически и 261 юридически лица. Основна цел на борбата с данъчните и/или осигурителните измами е ограничаване на щетите за бюджета, редуциране на злоупотребите с данък и намаляване на неблагоприятния ефект от тях чрез дейности, насочени към превенцията на измами в няколко основни направления:

- Мониторинг: През 2019 г. постоянно са наблюдавани дружества с мащабна икономическа дейност и високо влияние върху приходната част на фиска. Главната цел на този подход е предпазване на добросъвестни данъкоплатци от въвличането им в схеми на данъчни измами или отклонение от облагане, както и информирането им за неблагоприятните последици от неспазването на данъчното и осигурителното законодателство. През 2019 г.

продължава процеса по наблюдение и анализ на бизнес-дейността на дружества – големи търговски вериги, регистрирани в ТД на НАП ГДО и дирекция СДО при ТД на НАП София. Определени са 14 търговски дружества, опериращи като търговски вериги за хранителни стоки, черна и бяла техника за ежемесечен мониторинг и анализ. За резултатите от извършеното наблюдение през 2019 г. са изготвени 6 обобщени доклада с одобрени контролни действия спрямо 16 задължени лица. Одобрените и изпълнени мерки са: 19 броя проверки за установяване на факти и обстоятелства и 5 броя други мерки. Резултатът от тези мерки показва положителна тенденция към свеждане до минимум размера на ползвания данъчен кредит по получени доставки от рискови контрагенти, повишаване размера на осъществените ВОП пряко от наблюдаваните задължени лица, както и установяване на трайни отношения на сътрудничество с приходната администрация за подпомагане ограничаването на сивия сектор в бранша.

В резултат на анализ на риска и идентифициране на отклонения от облагане в търговското поведение на наблюдаваните задължени лица се локализируют схеми и механизми на данъчни и оигурителни измами по браншове, открояват се тенденции за разпространението им и се прилагат методи за противодействие спрямо нанасянето на потенциални щети на бюджета. В тази връзка, през 2019 г. са изготвени и одобрени 16 броя доклади за наблюдение и анализ на основни рискови браншове - търговия на едро и дребно с плодове и зеленчуци, месо, захар и горива, в хода на които са анализирани общо 3753 ЗЛ. Предприети са мерки по възлагане на контролни действия спрямо 205 ЗЛ. Във връзка с наблюдавани допълнителни браншове - растителни масла, брашно и въглеродни емисии са изготвени 3 броя доклади, анализирани са 453 задължени лица и са предприети мерки по възлагане на контролни действия спрямо 62 задължени лица. Във връзка с противодействие на данъчните измами в бранш „Търговия с горива“ през второто тримесечие на 2019 г. е изготвена Наредба за реда и условията за водене на регистър на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, съгласувана от служители на ЦУ на НАП. Наредбата е издадена от министъра на икономиката и влиза в сила от 26.07.2019 г. През периода от 01.01.2019 до 30.09.2019 г. са извършени общо 468 броя проверки на 421 задължени лица, в хода на които са констатирани неотчетени продажби на горива (газъл) 257 329 литра на стойност 280 664 лв. и (пропан-бутан) 21 624 литра на стойност 22 705 лева. В хода на проверките са установени горива с необоснован произход: бензини 32 142 литра, газъл 379 755 литра и пропан-бутан 944 кг. Шест лица са deregистрирани по чл. 176 и чл. 176в от ЗДДС. Съставени са общо: 110 акта за установени административни нарушения, наложени са 5 принудителни административни мерки запечатване на обект и са инициирани възлагането на деветнадесет ревизии след извършване на ПУФО. Възложени са ревизионни производства на общо 40 задължени лица в хода, на които е констатирано наличието на горива с неустановен произход: бензин общо в размер на 11 433 литра и газъл общо в размер на 417 986 литра. Установени са задължения по ЗДДС общо в размер на 918 557 лева и по ЗКПО общо в размер на 341 911 лева. За разглеждания период от ТД на НАП има изпратени 124 писма до задължени лица, експлоатиращи обекти за крайно разпространение на горива (бензиностанции), в които има проблем с данните. В резултат на тези писма в 78 от обектите са отстранени съществуващите проблеми. От началото на годината до 30.09.2019 г. 165 броя нови лица са вписани в регистъра по чл. 176в, ал. 10 от ЗДДС като са предоставили обезпечение в общ размер 36 490 003 лв. За същия период 66 лица са заличени от регистъра по същия член от закона. През периода по данни от ИСКГ са изведени по предварително заложен критерии 4 431 случая за анализ на риска по чл. 176в, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗДДС. В резултат, на което 825

лица са предоставили и/или завишили размера на предоставеното от тях обезпечение. Във връзка с приложението на чл. 176в през периода са съставени са 153 бр. актове за установяване на административни нарушения (АУАН). Издадени са 90 бр. наказателни постановления. В ТД на НАП са предприети действия във връзка с просрочени задължения спрямо 7 лица, предоставили обезпечение като след преговори са внесени 833 232 лв;

- Фискален контрол: През 2019 г. денонощният фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск (СВФР) на територията на страната се осъществява основно на фискални контролни пунктове (ФКП), разположени в близост до ГКПП и във вътрешността на страната - на територията на големите борси и тържища, пристанища и данъчни складове: контролираните СВФР са 563; контролираните ФКП са 306 /в т.ч. митнически бюра и данъчни складове/. За отчетния период служителите на Главна дирекция „Фискален контрол“ (ГД ФК) са извършили общо 407 873 бр. проверки на превозни средства, превозващи СВФР на разкритите ФКП. При 93 422 бр. от тях са поставени технически средства за контрол (ТСК). Извършените проверки на място на получаване/ разтоварване на СВФР са 48 493 бр. В резултат на извършените контролни действия са наложени 792 бр. обезпечения на 586 бр. задължени лица на обща стойност 5 163 930 лева. Изоставеното количество стока в полза на държавата е 196 282 кг. на обща стойност 226 976 лева. Съставени са общо 102 бр. АУАН. От януари 2018 г. служителите на ГД ФК осъществяват контрол върху движението на горивата на територията на страната - определен тип горива са третираны като СВФР. Контролирани са 66 данъчни склада и 4 петролни бази, като провереното количество гориво е както следва: на ГКПП – 129 976 358 литра; на изхода на данъчен склад (ДС) - освободено за потребление гориво, с платен акциз - 67 467 800 литра; под режим РОПА за постъпило/напуснало от/до друг ДС гориво – 23 703 305 литра; поставени технически средства за контрол – 553 бр. В резултат на тези действия са наложени 116 бр. обезпечения на 59 бр. лица на обща стойност 288 894 лева. Съставени са общо 136 бр. АУАН и са издадени 73 бр. наказателни постановления (НП);

- Под координацията на Междуведомствения координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари (МКЦПККДРСТ) са извършени съвместни проверки върху предварително селектирани обекти, осъществяващи търговия с горива: установени са административни нарушения; наложени са принудителни административни мерки запечатване на обект (ПАМЗО). Отчетена е промяна в търговското поведение на задължени лица, извършили ВОП и ВОД, както и на дружествата, превозващи СВФР, получена при съпоставка на данните за 2019 г. спрямо 2018 г. Отчита се: ръст на декларирана данъчна основа на ВОП - 1 453 591 хил. лева (14,5%); ръст на декларирана данъчна основа на ВОД - 389 215 хил. лева (8,8%); ръст на приходите от данъци и задължителни осигурителни вноски на лица, осъществили ВОП и ВОД на СВФР – 561 799 хил. лева (16,5%); ръст на приходите от данъци и задължителни осигурителни вноски на лица, превозващи СВФР - 179 713 хил. лева (13,1%); ръст на приходите от лица, осъществили доставки в страната на СВФР, като 90 % от тях са при контрол на данъчните складове (ДС) - 432 637 хил. лева (56,5%). Общият ръст на приходите от лица, обект на фискален контрол (ВОП, ВОД, страната и превозвачи) за 2019 спрямо 2018 г. е 1 174 149 хил. лева;

- Служителите в ГДФК извършват ежедневно мониторинг и анализ на рискови лица, въз основа на данните, налични в информационните масиви на НАП. Изготвените аналитични доклади са 465 бр, като спрямо 210 лица е указано да се предприемат действия за налагане на предварителни обезпечителни мерки /ПОМ/ на основание чл. 121а, ал. 3 във връзка с чл. 121а, ал. 2 от ДОПК, а спрямо 354 лица е указано да се постави техническо средство за контрол. В хода на някои от извършените анализи са установени факти и обстоятелства, водещи до

обосновани съмнения за отклонение от данъчното облагане. В тази връзка са възложени 219 бр. ревизии и 1 462 бр. проверки за установяване на факти и обстоятелства. През отчетната година приоритетно са селектирани лицата по ЗДДС, които не са подменили фискалните си устройства - ЕКАФП и фискални принтери, съгласно изискванията на Наредба № Н-18/ 2006г., обектите във връзка с контролните кампании по програмата за спазване на законодателството и намаляване на нивата на риска за 2018 г. – 2019 г. и постъпилите сигнали от компетентността на ГД ФК. Служители на ГДФК извършват ежедневно оперативни проверки в търговски обекти (ТО) на територията на цялата страна. Резултатите от извършените контролни действия са: 42 297 издадени резолюции /45 949 съставени протокола/, 10 639 съставени АУАН, 3 078 наложени ПАМЗО /нарушения по Наредба №Н-18/2006 г./, 8 483 издадени НП, на обща стойност 5 547 684 лева. Ежедневно се събират данни за издадените заповеди ПАМЗО /установено нарушение; причини за запечатване, отпечатване на обекти и др./ и се изготвя „Списък на подлежащите на запечатване търговски обекти и тяхното местонахождение“ /чл. 187, ал. 1 от ЗДДС/, който се публикува на www.nap.bg. ГДФК проведе успешно контролните кампании /зимна и лятна/, които се провеждат ежегодно през силните зимни и летни туристически сезони. Изготвени са подробни аналитични доклади с резултатите от двете кампании. Зимната кампания обхваща периода м. 01-03.2019 г., като отчетените обороти чрез фискални устройства са с общ ръст 205 685 394 лв. или 8% спрямо 2018 г. За лятната кампания, обхващаща периода м. 07-09.2019 г. са отчетени обороти чрез фискални устройства с общ ръст 167 517 252 лв. или 6% спрямо 2018 г. Служителите от оперативен център (ОЦ) на ГД ФК осъществяват денонощно експертна дейност в МКЦПККДРСТ³, като координират и разпределят случаи на органите по приходите, извършващи фискален контрол, в т.ч. и при контрол на стоки при МР42 и МР40, оказват и методическо съдействие на проверяваните лица чрез национален телефон и имейл, посредством специализирана технологична среда. Извършени са 93 422 бр. проверки на ротационен принцип, възложени през информационна система „Фискален контрол“ (ИСФК);

- В оперативен план, в борбата с правонарушенията, засягащи и финансовите интереси на ЕС, служителите на ГДФК извършват и множество контролни дейности, съвместно с други правоприлагащи институции (МВР, Агенция „Митници“, ДКСБТ, БАБХ, БИМ, ИААА, ИАГИТ, АПИ, ГДБОП, ДАНС и др.), както следва: Съвместен контрол при едновременно допускане за свободно обращение и крайна употреба на стоки, които са предмет на освободена доставка от ДДС за друга държава членка на ЕС /внос на стоки при митнически режими 40 и 42/; Съвместни проверки /специализирани операции във вътрешността на страната – съгласно утвърдени съвместни планове: контрол върху обекти, осъществяващи търговия с горива; контролни действия в търговски обекти за търговия на дребно с хранителни стоки; контрол на търговски обекти във връзка с новите разпоредби на Наредба №Н-18/2006 г; съвместни акции на борси, тържища или други обекти; проверки по плана за контрол на машини и материали за производство на цигари;

- В областта на международното сътрудничество при упражняването на фискален контрол на рискови стоки и товари продължават да се осъществяват следните дейности: въз основа на сключеното споразумение за сътрудничество (от 2017 г.) между НАП и Национална агенция за данъчна администрация в Румъния (НАДА) в областта на ДДС се осъществява обмен на информация между двете приходни администрации. Ежегодно се извършват

³ Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари /МКЦПККДРСТ/ - постоянно действаща структура, осигуряваща координацията и взаимодействието между ГД „Борба с организираната престъпност“, ГД „Национална полиция“, ГД „Гранична полиция“, ДАНС, Агенция „Митници“, НАП и ИА „Автомобилна администрация“

съвместни контролни действия за противодействие на данъчните измами и контрабандни канали: ежедневно/ежеседмично/ при поискване се обменя информация в двете посоки по различни категории /в т. ч. сканирани транспортни документи/; проследява се движението на над 3500 камиона; извършва се съвместен физически контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на българо-румънската граница; провеждат се регулярни срещи на Комитета по мониторинг на споразумението; отбелязана е високата ефективност от обмена на данни между двете страни;

- В изпълнение на задълженията по ДОПК, Гражданския процесуален кодекс (ГПК), Закона за националната агенция за приходите (ЗНАП) и ПМС №18/2003 г. Националната агенция за приходите предприема действия за приоритетно събиране на съответните „публични” и „частни” държавни вземания по постъпили искания от Управляващите европейски средства национални органи и министерства. По компетентност, през 2019 г. по предадени на НАП случаи на нередности или измами, засягащи финансовите интереси на ЕС и националния бюджет са събрани суми по частни държавни вземания в общ размер на 5 735 497,99 лева, от които:

- 333 708,50 лева по Програма САПАРД и Програма „Развитие на селските райони“;
- 5 401 789,49 лева по други програми, финансирани със средства от ЕС.

В резултат на предприетите действия от страна на НАП, при взискатели са възстановени допълнително суми в общ размер на 21 384,58 лева. През годината са приключени 92 преписки от администрираните вземания. Към 31.12.2019 г., предадените за принудително събиране актове за установяване на недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз са общо 1 627 броя. Вземанията са на Държавен фонд „Земеделие“, Министерство на икономиката и Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Погасените към 31.12.2019 г. публични вземания по предявените актове са в общ размер на 3 379 293 лв., в т.ч. събраните от публичните изпълнители при НАП публични вземания са в общ размер на 2 854 074 лева. Към 31.12.2019 г. изцяло са погасени публичните вземания по 394 акта за установяване на публично държавно вземане в общ размер, подлежащ на събиране – 2 788 922 лева. В изпълнение на чл. 8а от ПМС № 18/2003 г., НАП изготвя и предоставя в дирекция АФКОС към МВР ежемесечна Справка за предприетите действия по обезпечаване и принудително събиране на публичните и частни държавни вземания, предадени в НАП като случаи на нередности и/или измами, засягащи финансовите интереси на ЕС и националния бюджет.

1.2. АМ

Един от основните приоритети на митническата администрация остава контролът върху акцизните стоки, насочен към борбата с нелегалното им разпространение, както и контрабандата на тютюневи изделия.

Във връзка с администрирането на заявленията за издаване на разрешения за предоставяне на общо обезпечение и освобождаване от обезпечение, за които компетентен орган за издаване е директорът на Агенция „Митници“, се извършва анализ на докладите от предварителните проверки/одити на компетентните ТУ към ТД и се предоставят становища относно изпълнението на критериите, посочени в чл. 84 от Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446, изменен с Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2018/1118, както и се извършва оценка на степента на спазване на условието „достатъчен финансов капацитет“.

Във връзка с програмата за одобрен икономически оператор (ОИО), създадена с цел улесняване на законната търговия и повишаване сигурността на международната верига на

доставки, през 2019 г. са подадени 10 бр. заявления за издаване на разрешение за ОИО. Издадени са 14 бр. разрешения за ОИО (в т.ч. по заявления, подадени през 2018 г.), а по 1 бр. заявление е отказано издаване на разрешение. Успешно и в срок приключи процесът по преразглеждане на сертификатите за ОИО, издадени по митническото законодателство на Общността до 30.04.2016 г.

Основни индикатори, свързани с дейността на Агенция „Митници“ и постигнатите резултати през 2019 г., са както следва: брой извършени проверки в рамките на последващия контрол - 57; брой извършени последващи проверки на митнически декларации - 45; установени задължения, в т.ч. мито - 340 163 лв. и ДДС - 1 065 524 лв.; събрани суми – мито - 135 414,06 лв. и ДДС – 190 181,22 лв.; общ брой извършени проверки от звената за последващ контрол, в т.ч. последващи проверки на митнически декларации, проверки за преразглеждане на решения/разрешения издадени до 30.04.2016 г., мониторинг на титуляри на разрешения за одобрен икономически оператор (ОИО), предварителни проверки по подадени заявления за издаване на решения/разрешения по митническото законодателство на Съюза – 290 бр.

1.3. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“

През 2019 г. ИА ОСЕС изготви и представи на Сертифициращите и Управляващите органи 141 окончателни одитни доклади от изпълнени одитни ангажименти в рамките на одити на операциите и системни одити относно правилното функциониране на системите за управление и контрол на УО и СО по ЕФРР, КФ, ЕСФ, ИМЗ, ФЕПНЛ и програмите на трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС. На Прокуратурата на Република България са предоставени 14 бр. копия от окончателни одитни доклади, съдържащи съмнения за измама, установени при извършване на одитните проверки, с цел предприемане на разследващи действия.

1.4. Агенция за държавна финансова инспекция

През 2019 г. при 14 финансови инспекции, извършени от служители на АДФИ на получатели (бенефициенти) на средства по фондове и програми на ЕС са установени и регистрирани нарушения при разходване на средства, получени по 14 договора за финансиране. При инспекциите са установени нарушения в областта на възлагането и изпълнението на обществени поръчки; наличие на индикатор за измама по смисъла на §1, т.9 от Допълнителните разпоредби на ЗДФИ; установени са неизвършени строителни работи. От установените при 14 договора за финансиране случаи на нарушения при разходване на европейски средства, 4 са по Програма за развитие на селските райони за периода 2007 г.-2013 г. и периода 2014 г.-2020 г., 4 са по Оперативна програма „Региони в растеж 2014 г.-2020 г.“ и по един по Оперативна програма „Околна среда“ за периода 2007 г.-2013 г., Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане от фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в България за периода 2014 г. - 2020 г., Грантова схема за устойчиво икономическо развитие България-Сърбия-Черна гора по програма ФАР, Европейски фонд за регионално развитие, Програма „Интеррег V-а Румъния – България“ и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014 г.-2020 г.“. За нарушенията на отговорните длъжностни лица са съставени 18 акта за установяване на административни нарушения, като по 3 от тях са издадени наказателни постановления, с които са наложени глоби. По 9 акта административнонаказващият орган се е произнесъл с предупреждение по чл. 28, б.,а” от Закона за административните нарушения и наказания, административнонаказателното производство по 3 акта е прекратено по реда на чл. 54 от ЗАНН и по 3 бр. от съставените актове предстои произнасяне от административнонаказващия орган. Докладите за резултатите от финансовите инспекции са предоставени на органите на прокуратурата. На

основание чл.20, ал.6 от ЗДФИ за резултатите от инспекциите са уведомени финансиращите органи.

Установените от органите на агенцията случаи на нарушения или измами при разходването на европейски средства са докладвани и на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз” (АФКОС) към Министерство на вътрешните работи.

1.5. Дирекция „Национален фонд”, МФ

Като част от процеса по сертификация по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество през 2019 г., Сертифициращият орган е извършил 4 проверки на място при бенефициенти, 69 документални проверки и са изпратени 89 сертификата, заявления за плащане и отчети за разходи към Европейската комисия.

Документалните проверки преди изготвяне и подаване на заявления за плащане към ЕК се основават на процедурите за отчетност и контрол, установени от Сертифициращия орган, и включват основно проверка на доклади по сертификация и декларация за допустимите разходи, преглед на докладите (предварителни и окончателни) на контролни и одитни органи за съответната оперативна програма и информация за статуса на изпълнение на отправените в тях препоръки, преглед на регистрирани сигнали за нередности и нередности по оперативните програми.

1.6. МРРБ

През 2019 г. ГД СППРР е получила 435 нови сигнала за нередности за ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Във връзка с реализирането на оперативната програма и в съответствие с действащото законодателство, и актуалната версия на НУИОПРР 2014-2020 г. се извършват проверки на място, които са съгласно предварителен план-график.

ГД СППРР, в качеството си на УО на ОПРР 2014-2020 г. няма образувани преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства.

Дирекция УТС не извършва проверки на място, финансови инспекции, одити и ревизии в качеството си на НО по програмите за териториално сътрудничество и многонационалните програми, и в качеството си на УО по програмите за ТГС, финансирани по ИПП. Информация за получените и обработени сигнали от Д УТС през 2019 г. е представена в таблица 9 по-долу.

По сигнали, отправени към компетентните разследващи органи от Дирекция УТС, няма образувани наказателни дела, съответно няма приключили със съдебно решение наказателни производства. По един от изпратените към компетентните органи сигнали се извършва прокурорска проверка.

Таблица 9. Получени и обработени сигнали от Д УТС през 2019 г.

Дирекция „УТС/ ПРОГРАМА	България-Македония	България-Сърбия	България-Турция	Дунав	България-Гърция	България-Румъния	УРБАКТ	Балкани – Средиземно море	ЕВРОПА	Общо за всички програми
Брой регистрирани сигнали за 2019 г.	6	33	26	20	75	88	2	31	3	284
Брой приключени сигнали през 2019 г.	2	27	20	17	46	50	1	12	4	179
Брой сигнали в обработка	4 от 2019г.	11	8	8	57	49	1	13	1	152

Брой неприключени сигнали от предходни години	-	2 бр.- произв одството о се разгле жда от НО Сърбия	-	-	-	4 бр. от 2018 г.	-	1 бр. от 2018 г.	-	7
---	---	--	---	---	---	---------------------------	---	---------------------	---	---

1.7. МТСП

През 2019 г. от УО на ОПРЧР са осъществени общо 1 333 броя планирани и непланирани проверки на място по време на изпълнение и след приключване на договорите за предоставяне на БФП. В резултат от проверките и констатираните нарушения са прекратени 16 договора, което е 23,5% от всички прекратени договори за годината (общо 68 броя). Основните констатирани нарушения са некоректно провеждане на планираните обучения или изцяло непровеждане на предвидените такива, както и непостигане основните цели на проекта, като например да бъде създадено функциониращо социално предприятие или да бъде разширена дейността на функциониращо такова. През годината са получени 36 нови сигнала за нередности, приключени са 27 сигнала, като неприключените сигнали към 31.12.2019 г. са 9 броя. За отчетния период има установен един брой съмнение за измама. Няма приключили досъдебни или съдебни наказателни производства.

1.8. МИ

През 2019 г. в Регистъра на сигналите за нередности на УО на ОПИК и в ИСУН 2020 са регистрирани 125 сигнала за нередност. Приключени са 21 сигнала, регистрирани през 2018 г., и 116 броя сигнали, регистрирани през 2019 година. Неприключените сигнали към края на отчетния период са 9 броя. Управляващият орган е извършил 137 бр. административни проверки по регистрирани и администрирани сигнали за нередности, както и 11 бр. проверки на място. В рамките на процедурата за администриране на сигнали за нередности през 2019 г., УО е изпратил за проверка от компетентните органи 2 бр. преписки.

1.9. МТИТС

През 2019 г. УО на ОПТТИ е получил общо 22 нови сигнала за нередност (няма неприключени сигнали от предходни години), от които са приключени 19 сигнала.

Управляващият орган на ОПТТИ извършва управленски проверки за верифициране на разходите. Те включват административна проверка на 100% от елементите на разходите, включени във всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, включително и на придружаващата го документация. УО извършва и проверки на място при бенефициентите и/или на мястото на изпълнение на проекта, на базата на методология за оценка на риска. Тези проверки на място се използват и като инструмент за идентифициране на нередности и измами, свързани с техническите аспекти от изпълнението на проектите.

1.10. ИА ОПНОИР

През 2019 г. в ИА ОПНОИР са получени и регистрирани 144 сигнала за нередности. Получени са 12 сигнала, които не са от компетентността на УО на ОПНОИР. От получените 132 бр. сигнали, които са от компетентността на Управляващия орган, са приключени 93 сигнала. Неприключените сигнали са 39 броя.

По всички сигнали за нередности са извършени административни проверки, при необходимост при вътрешни и външни сигнали се извършват внезапни проверки на място. През 2019 г. по два получени сигнала за съмнение за измама относно бенефициент по два проекта по ОПНОИР са извършени общо 7 бр. проверки на място - на бенефициента и на 4 партньора по двата проекта, като след получаване на втория сигнал по единия от проектите са

проведени 2 проверки на място на доставеното оборудване при двама от партньорите.

По 3 сигнала за съмнения за измама са образувани покурорски преписки и досъдебни производства, по които тече разследване. Всички сигнали са от служители на УО на ОПНОИР. Първото производство е на етап, на който с постановление от 10.01.2020 г. на Окръжна прокуратура е отменено постановлението на Районна прокуратура, с което е прекратено досъдебното производство и се постановява да се продължи разследването. Второто досъдебно производство е образувано след изпращане на цялата преписка по първия от 2 получени сигнала за съмнение за измами от бенефициент НПО по 2 проекта по ОПНОИР. Преписките и по двата сигнала са изпратени от ИА ОПНОИР на Върховна Касационна Прокуратура по компетентност, като в последствие вторият е присъединен към образуваното досъдебно производство по първия сигнал и включен в разследването, водено от Специализираното звено за противодействие на престъпленията против финансовата система на ЕС към ГДНП на МВР.

1.11. МОСВ

През 2019 г. УО на ОПОС е получил нови 191 броя сигнали за нередности, като неприключените сигнали от предходни години е 21 бр. Приключените сигнали през годината са 167 бр. За отчетния период са извършени 72 проверки на място.

1.12. Дирекция „Добро управление“, АМС

През 2019 г. по ОП „Добро управление“ са получени 74 нови сигнала за нередности. Извършени са 91 броя проверки на място. Приключени са 70 броя сигнали.

1.13. ДФЗ

През 2019 г. в дирекция „Противодействие на измамите“, ДФЗ са постъпили 313 сигнала за нередности, като неприключените сигнали от предходни години са 18 броя. От новопостъпилите сигнали, 46 не са от компетентността на ДФЗ⁴. През годината служителите на дирекцията са приключили проверките по 269 сигнала за нередност. За 112 броя кандидати/бенефициенти, проверките са приключени с мнение за наличие на данни, налагащи информиране на компетентен орган. Във връзка с изпратените сигнали, дирекция „Противодействие на измамите“ е информиран за образуване на досъдебно производство по 17 от сигналите и за образувана покурорска преписка - по 30 сигнала.

1.14. МЗХГ

През 2019 г. по Програмата за морско дело и рибарство са получени 18 сигнала за нередности, като приключените сигнали през годината са 4 броя, а неприключените – 14. Дейността по проверки на място е делегирана на ДФЗ-РА, междинно звено. За всеки един получен сигнал, УО извършва административни проверки. През 2019 г. са образувани две наказателни производства, едното от които е приключило.

В УО на ПРСР, отдел ВОМР извършват посещения на място в процеса на или след изпълнение на проектите по подмерките. В останалите случаи, дейността по проверки на място е делегирана на ДФЗ-РА.

1.15. Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“

През 2019 г. ИА СОСЕЗФ е извършила административни проверки във връзка със сигнал от Специализирана Прокуратура на Република България, както и административни проверки и проверки на място във връзка писмо от Министерство на вътрешните работи, дирекция „Защита на финансовите интереси на европейския съюз“ относно сигнал за измами при усвояването на средства от европейските земеделски фондове.

⁴ Подадената информация се отнася само до получените сигнали на "горещ телефон" и ел адрес, които общо са 160 бр., от тях 46 броя не са от компетентността на ДФЗ.

1.16. Дирекция АФКОС-МВР

1.16.1. Сигнали за нередности

Дирекция АФКОС получава сигнали за нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които извършва оценка, анализ и проверки. Съгласно Вътрешните правила за реда и организацията на работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, по всички постъпили сигнали в дирекцията се извършва проверка от отдел „Административни разследвания“, включваща първоначална проверка, оценка и анализ.

През 2019 г. в дирекция АФКОС са постъпили 68 бр. сигнали за нередности, касаещи изпълнението на проекти и програми, съфинансирани от ЕС. Наблюдаваната тенденция към запазване на общия брой на постъпилите сигнали за нередности за 2018 г. и 2017 г. е променена, като е отчетен лек спад на общия им брой спрямо 2018 г. (97 бр.).

За отчетния период е приключила проверката по 60 бр. от сигналите на производство. По 11 сигнала е установена необходимост от разширяване обхвата на документната проверка и извършване на административна проверка за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (административно разследване). За целта са изготвени съответните заповеди за образуване и са утвърдени планове със задачи и срокове.

1.16.2. Административни проверки за идентифициране на нередности и измами (административни разследвания) и проверки на място.

В периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. в отдел „Административни разследвания“ са водени общо 23 (двадесет и три) административни проверки/разследвания за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС.

За посочения период са приключени 7 (седем) административни проверки/разследвания (две без идентифицирана нередност и пет с идентифицирана нередност и/или отправени препоръки). За сравнение през 2018 г. са приключени десет административни проверки/разследвания (седем без идентифицирана нередност и три с идентифицирана нередност и/или отправени препоръки), докато през 2017 г. са приключени шестнадесет административни разследвания (десет с идентифицирана нередност и/или отправени препоръки и шест без идентифицирана нередност).

През 2019 г. са проведени 9 (девет) проверки на място по водените административни разследвания, срещу десет проверки на място през 2018 г. и седем проверки на място през 2017 г. Продължава провеждането на съвместни проверки на място с експерти на управляващите органи, въведени с приетите Вътрешни правила за обмен на информация и координация при извършване на административни проверки от служители на дирекция АФКОС. Съвместните проверки на място се налагат като ефективен способ за защита на финансовите интереси на ЕС. Потвърждение за това е и увеличеният брой на исканията за такива проверки от страна на управляващите органи.

2. Образувани преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства

2.1. АМ

През 2019 г. митническите органи, при осъществяване на контролните си функции и реализиране на административнонаказателна отговорност на лицата нарушили Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Валутния закон, са съставили общо 7403 броя акта за установяване на административни нарушения. Общият брой на издадените наказателни постановления и сключените и одобрени споразумения е 7 480, като броят на

издадените решения за одобряване на споразуменията за прекратяване на АНП е 587.

По реда на Наказателно-процесуалния кодекс за престъпления, по които Агенция „Митници“ има компетентността, са новообразувани общо 307 броя досъдебни производства. С най-голям дял при проведените разследвания са престъпленията, свързани с продажба и държане на акцизни стоки без бандерол, а именно 190 досъдебни производства (ДП), а за контрабанда случаите са 101, за незаконен пренос на парични средства са образувани 16 ДП.

2.2. ГДБОП

През 2019 г. са образувани общо пет досъдебни производства, както следва:

• ДП по чл. 321, ал.2, т.3 вр. ал.2 и чл.248а, ал.5 вр. ал.2 и чл.253 от НК на Специализирана прокуратура. На пет лица са повдигнати обвинения за извършени престъпления по чл.321 ал.2, ал.3 и чл.248а ал.2 от НК. Три от лицата са с мерки за неотклонение „парична гаранция“, а другите две са със задочни обвинения, като са обявени за издирване с цел принудително довеждане и повдигане на обвинения;

• ДП по чл. 321 ал. 3 вр. ал.2 във вр. с чл.248а от НК на Специализирана прокуратура;

• ДП по чл. 321, ал. 3, т. 2, вр. ал. 2 и чл. 212, ал. 3 и чл. 253 от НК на Специализирана прокуратура;

• ДП по чл. 301 ал.1 във вр. с чл. 26 ал.1 от НК на Окръжна прокуратура - Враца. На едно лице е повдигнато обвинение за извършени престъпления по чл. 210 ал.1 т.3 във вр. с чл. 209 ал.1 във вр. чл. 18 от НК и чл. 301 ал.2 във вр. чл.26 от НК;

• ДП по чл. 321 ал.6 във вр. с чл. 201, чл.248а, чл.308, чл.309 и чл.311 от НК на Специализирана прокуратура.

2.3. ГДНП

През 2019 г. по 1 474 сигнала са проведени оперативно-издирвателни мероприятия с цел противодействие на престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС. Създадена е организация за съвместно участие в 16 броя съвместни проверки проверки на служители от дирекция АФКОС, ГДНП и ГДБОП в съответствие с компетенциите им по линия на борбата с измамите със средства на ЕС. Направен е годишен анализ за 2019 г. относно дейността на ГДНП и ОДМВР по разкриване, преустановяване и документиране на престъпления, извършени със средства на ЕС, при който са обобщени следните данни по това направление: брой извършени проверки – 574.

През периода е работено по 746 проверки на „Къщи за гости“ и 149 проверки на ППС, финансирани по ПРСР, мярка 311 и 312.

С постановление от 23.04.2019г. Главният прокурор на Република България възлага извършване на проверка, в хода на която да бъдат проверени всички проекти, подавани по мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности“ и 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“ по Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ 2007 - 2013 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, по които са подпомагани разходи с предмет - изграждане/модернизиране на туристически обекти - жилищни сгради (къщи) за гости и такива, свързани със закупуване на ППС за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността. В постановлението са определени за контакт прокурори от Върховна касационна прокуратура, отдел 01 „Специализиран“.

Съгласно дадените указания, от ДФЗ е изискано да бъде предоставена цялата налична документация - заверени копия на досието относно проектите, по които е подадена заявка за плащане и е изплатена финансовата помощ. Изискана е информация от НАП относно: нает персонал (сключени трудови или граждански договори), наличие/липса на приходи от туристическа дейност, извършени ревизии и издадени ПАМ. От кметовете на съответните

общини по местонахождение на обектите е изискано да бъде предоставена информация и материали относно посочените обекти, находящи се на територията на общината.

В хода на извършената проверка е съгласувано с наблюдаващите прокурори от ВКП, създаването на организация, при която да бъдат ангажирани необходимия брой служители на МВР за извършване на проверката, подготвени са конкретни указания за действията на съответните служители. В резултат на създадената организация, служители на ГДНП – МВР и ОДМВР са извършили проверка на място на 746 обекта, при което са съставени констативни протоколи, снети са писмени сведения от представители на бенефициентите, на лицата установени в обектите, както и от служители на кметствата.

Събраните за всеки един обект материали са окомплектовани и с обобщена справка от извършената проверка на обекта и бенефициента са изпратени на ВКП за отношение по компетентност.

Във връзка с извършваните проверки на ППС е създадена организация, при която служители от ОДМВР са извършили проверки на място на 149 дружества бенефициенти, при които са изготвени констативни протоколи, снети са писмени сведения от управителя/представителя на бенефициента (в които е отговорил на посочените въпроси); снети са сведения от други лица и са проведени срещи с кмета на населеното място или кметския наместник, при което е предоставена информация, относно точното местонахождение на обекта, в който се стопанисва съответното транспортно средство и установяване дали се ползва по предназначение.

Събраните за всеки един бенефициент материали са окомплектовани и с обобщена справка от извършената проверка на обекта и бенефициента, са изпратени на ВКП за отношение по компетентност.

2.4. ГДГП

През 2019 г. в ГДГП са образувани 65 ДП по чл. 234 и чл. 242 от НК (6 БП – 4 от тях са приключени с мнение за съд и 59 ДПОР – 12 от тях са приключени с мнение за съд).

2.3. ДАНС

Предприети са оперативни мерки от ДАНС през 2019 г., касаещи разкриване на неправомерни деяния в процеса на отпускане и усвояване на средства по програми на ЕС, както следва: САД „Финансово разузнаване” на ДАНС е извършила 21 проверки на място на задължени субекти по чл. 4 от ЗМИП. В 12 от тях са извършени проверки на задължените по ЗМИП лица и за участие по проекти по оперативни програми на ЕС и предприе единителните фондове. В рамките на контролната дейност на САД ФР – ДАНС през 2019 г. не са установени случаи на съмнение за нередности, свързани със средства от ЕС. За същия период са получени 6 уведомления по реда на чл. 72 от ЗМИП, касаещи съмнение за нередности с европейски средства.

ДАНС е сезирала ПРБ за отделни случаи на установени нарушения и злоупотреби при изпълнението на проекти по ОПРСР 2007-2013 г. и ПМДР 2014-2020 г., реализирани от свързани юридически лица; продължава работата по образувано досъдебно производство през 2018 г. в Специализирана прокуратура за извършени престъпления по чл.321 и чл.253 от НК, образувано във връзка с получени данни за злоупотреби, извършени от свързани юридически лица със средства, отпуснати по различни оперативни програми.

През 2019 г. са проведени две специализирани операции под надзора на Специализирана прокуратура с участие на ДАНС, МВР, КПКОНПИ във връзка с водено разследване по досъдебно производство, образувано през 2018 г. от Специализирана прокуратура, за извършени престъпления от по чл.321, чл. 282, ал.1 и чл.248а от НК, във връзка

с установени незаконосъобразни действия на свързани лица и контролирани от тях юридически лица – бенефициенти, както и на държавни служители от състава на управляващ орган по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор и по подмярка 4.1 от Програма за развитие на селските райони 2014 -2020. В резултат на проведените действия са предявени обвинения на 14 лица и към настоящия момент досъдебното производство е внесено с обвинителни актове в Специализирания наказателен съд, като се разглежда по същество. В рамките на съдебно заседание от страна на Министерство на финансите е конституирано искане за възстановяване на неправомерно отпуснатите суми срещу виновните лица.

ДАНС е сезирала ПРБ за установени нарушения и злоупотреби при изпълнението на проект по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, реализиран от юридически лица, въз основа на което през 2019 г. е образувана прокурорска преписка и е осъществена допълнителна координация с ГД БОП- МВР.

2.4. Прокуратура на Република България

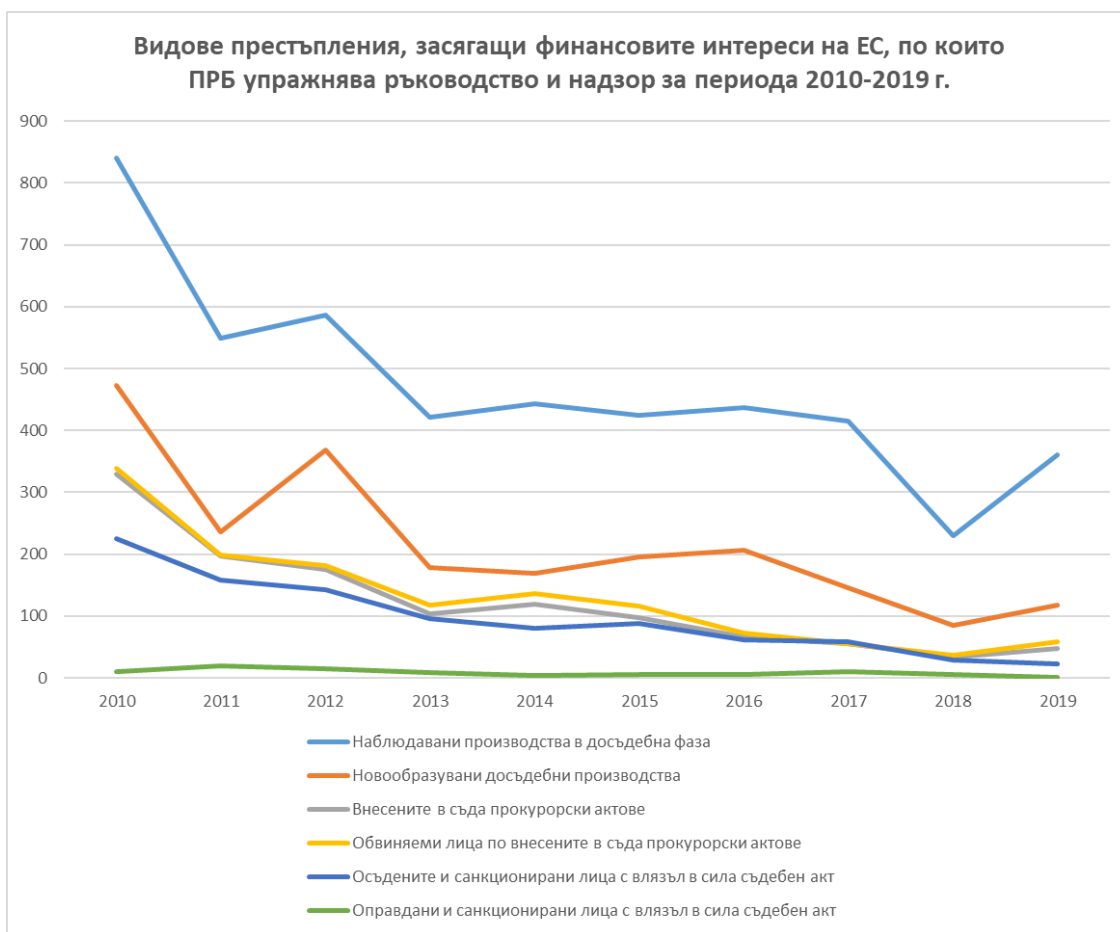
С постановления на главния прокурор № 4409 от 23.04.2019 г. е разпоредено извършването на проверка на всички проекти: а) подавани по мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности“ по Програма за развитие на селските райони /ПРСР/ 2007 – 2013 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, с предмет - изграждане/модернизирани на туристически обекти - жилищни сгради (къщи) за гости, на базата на което са извършени 743 проверки, по които през 2019 г. са заведени 619 преписки във ВКП и по тях са образувани 27 досъдебни производства; б) подавани по мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности“ /ПРСР/ 2007 – 2013 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, по които са подпомагани разходи, свързани със закупуване на пътни превозни средства за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността (чл.23, ал.1, т.2 от Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности“ от ПРСР 2007 – 2013 г.), на база на което са извършени 149 проверки, по които през 2019 г. са заведени 145 бр. преписки във ВКП.

Обобщените данни за всички видове престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които ПРБ упражнява ръководство и надзор за периода 2010 – 2019 г. са следните:

Таблица 10

Година	Наблюдавани производства в досъдебна фаза	Новообразувани досъдебни производства	Внесените в съда прокурорски актове	Обвиняеми лица по внесените в съда прокурорски актове	Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт
2010	841	473	330	339	225	11
2011	549	236	197	199	159	19
2012	587	368	175	181	143	15
2013	421	179	103	118	96	8
2014	444	169	120	136	80	4
2015	425	196	97	116	88	5
2016	437	207	67	72	62	5
2017	415	146	55	56	59	11
2018	230	85	34	36	29	6
2019	360	118	48	59	23	1

Графика 11 Престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които ПРБ упражнява ръководство и надзор

VI. Дейности за подобряване на комуникацията и информационния обмен, повишаване информираността и постигане на широка обществена осведоменост по въпросите на борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

На официалните електронни страници на всички Управляващи органи се поддържа секция „Сигнали за нередности“, като установените вътрешни процедури гарантират тяхната своевременна обработка.

В провежданите през отчетния период разяснителни кампании по чл. 27 от ПМС 162/2016 г., Управляващите органи задължително включват добри практики и често срещани проблеми и грешки при провеждане на обществени поръчки, както и най-честите грешки, водещи до налагане на финансови корекции по проекти, съ-финансирани от ЕСИФ. За ползване от бенефициентите, същите са публикувани и на интернет страниците на Управляващите органи.

Примери за осъществени специфични дейности през 2019 г. с цел подобряване на комуникацията и информационния обмен, които са в компетенциите на отделните членове на Съвета, са:

1. ИА ОСЕС. През 2019 г. са проведени 32 работни срещи със служители от Управляващите и Сертифициращия органи и бенефициенти за споделяне на практиката на Одитния орган и на резултати от одитните ангажименти. Проведени са 5 обучения на теми нередности при провеждане на процедури за избор на изпълнител и обсъждане на практически казуси със 119 участника - представители на Управляващи органи и бенефициенти по

програми, съфинансирани от Европейския съюз. Изготвен е Анализ на нередностите, установени от Одитния орган при извършените през 2018 г. одитни ангажименти. Документът отразява резултатите от проверките, извършени през 2018 г. в рамките на изпълнените одитни ангажименти от ИА ОСЕС в качеството ѝ на Одитен орган за програмен период 2014-2020 по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица. Анализът служи като инструмент за запознаване с подхода на Одитния орган, базиран на практиката на Европейската комисия; възможност за въвеждане на подходящи мерки от страна на Управляващите органи за ефективно изпълнение на функциите им за верифициране на законосъобразни и допустими разходи; основа за предприемане на подходящи корективни действия от страна на бенефициентите при управлението на проекти и провежданите от тях процедури за възлагане на обществени поръчки. Анализът, както и обновеният и актуализиран документ „Обобщение на срещаните в практиката на Одитния орган нарушения за ограничителни изисквания и насоки за избягването им“ са публикувани на интернет страницата на ИА ОСЕС на адрес: <https://aeuf.minfin.bg/bg/page/25>.

2. Дирекция „Национален фонд“, МФ.

През 2019 г. Сертифициращият орган е провеждал работни срещи със служители на Управляващите органи, на които са дискутирани актуални въпроси и проблеми във връзка с управлението и контрола на средствата от ЕСИФ и прилагането на указанията на СО.

3. МРРБ. Управляващият орган на ОПРР 2014-2020 регулярно публикува на интернет страницата си резултатите от проверките, извършени в рамките на процеса по верификация на заявените разходи по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 с цел информацията да бъде използвана като инструмент за запознаване с подхода при налагане на финансови корекции, базиран на подхода на Одитния орган и Европейската комисия. С цел предотвратяване на нередности при кандидатстване и възлагане на обществени поръчки, УО на ОПРР публикува информация на Одитния орган за установени нередности при изпълнението на проекти.

Дирекция УТС е публикувала на интернет страницата на МРРБ информация, свързана с реда и начина на възлагане на задължения на членовете на екипите на българските бенефициенти при изпълнение на проекти по трансграничните, транснационалните и междурегионалните програми за териториално сътрудничество.

4. МТИТС. На официалната електронна страница на УО на ОПТ се поддържа секция „Сигнали за нередности“, чрез която всяко заинтересовано лице може да подаде сигнал за нередност. Понятията „нередност“, „съмнение за измама“ и „измама“ са налични в процедурния наръчник на УО, който е публикуван на електронната страница на УО.

5. МТСЦ. През 2019 г. УО на ОПРЧР представя в презентациите при обученията на бенефициентите често допускани грешки при изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляващи нередности, за които се налагат финансови корекции, както и ги запознава с изготвения годишен анализ на ИА ОСЕС за допуснати нередности при възлагането на обществени поръчки от бенефициенти по оперативните програми.

6. МИ. През 2019 г. са проведени следните информационни събития/семинари/обучения, включващи повишаване осведомеността на бенефициентите по отношение на понятията нередност и измама, както и свързаните с тях превантивни и последващи действия: 1 информационна кампания за представяне на стартирала процедура – 8 информационни дни; 1 информационна кампания за представяне на стартирала процедура – 4

дни информационни дни; 1 информационна кампания за представяне на стартирала процедура – 10 информационни дни; 5 обучения за бенефициенти по процедури на ОПИК – 429 обучени бенефициенти; 9 тематични срещи за "Създаване и развитие на Регионални информационни центрове"; 1 обучение със 100 участника на Местните инициативни групи във връзка с подпомагане на процеса по успешното изпълнение на мерките в стратегиите за местно развитие с финансиране по програмата.

7. ИА ОПНОИР. Политиката на Управляващия орган на ОПНОИР за борба с измамите е одобрена от ръководителя на УО през 2018 г., и е публикувана на интернет страницата на Управляващия орган (линк <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139>). В рамките на политиката са обхванати темите: Стратегии за развитие на култура за борба с измамите; Разпределение на отговорностите за борба с измамите; Механизми за докладване на подозрения за измама; Сътрудничество между различните участници. Управляващият орган на ОПНОИР има и „Червен бутон“ на страницата за подаване на сигнали за нередности, възникнали във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ.

През годината УО на ОПНОИР организира информационни кампании и обучения на потенциални кандидати, бенефициенти и служители на УО, представящи понятията „нередност“, „съмнение за измама“ и „измама“, превантивни мерки и начини за докладване, примери за измами, свързани с проекти за НИРД и дейности, финансирани от ЕСИФ и ЕФРР, най-често грешки в процедурите по провеждане на обществени поръчки съгласно анализа на Одитния орган. През 2019 г. са проведени 6 броя въвеждащи обучения с бенефициенти по програмата, на които са представени въпросите за превенция и докладване на нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС.

8. ДФЗ. Дирекция „Противодействие на измамите“ в ДФЗ работи в тясно сътрудничество със структурните звена във Фонда относно предоставянето на информация и документи, необходими за нуждите на разследващите органи и съдебната власт в Република България, предоставяне на становища по текущи или приключили проверки, обжалване на постановления за отказ от образуване или спиране на наказателни производства. За текущата година дирекцията е изготвила 663 писма, от които 308 към външни институции, юридически и физически лица и 355 - вътрешна кореспонденция. Предприети са действия по насочени в деловодната система 3 013 писма, като от тях 309 бр. са свързани с информация и документи, изискани от органите на МВР, 826 бр. – от съдилища, прокуратура и следствие, а останалите са от други институции, физически лица и вътрешна кореспонденция.

През 2019 г. служители на Дирекция „Противодействие на измамите“ са участвали в работни срещи с представители на ВКП, МОН, МВР, ДАНС, МЗХГ, ИАСРЖ, БАБХ и други институции, и лица с цел оптимизиране на общите усилия при превенцията, заложена в Политиката за борба с измамите и Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2014 – 2020 г. За отчетния период служители на дирекцията присъстват и участват ефективно в срещи с медии, кандидати пред Фонда, представители на различни организации (асоциации, сдружения и др.) по теми с висок обществен интерес.

9. АДФИ. Със ЗДФИ е регламентирано публично оповестяване на резултатите от всяка финансова инспекция. До 10-то число на месеца, следващ всяко тримесечие, агенцията публикува на своята интернет страница списък с обектите, в които финансовите инспекции са приключили, както и информация за резултатите от тях. В тази информация се съдържат данни за проверяваната организация или лице, установените вреди и нарушения, съставените актове за установяване на административни нарушения и актовете за начет, както и данни относно

проверено при инспекциите европейско финансиране.

10. АМ.

Агенция „Митници“ публикува през 2019 г. прессъобщения на своята интернет страница и популяризира съвместните действия за борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, чрез средствата за масова информация.

11. НАП. През 2019 г. НАП провежда регулярни срещи с представители на бизнеса и браншовите организации. Предоставени на интернет страницата на агенцията са електронни услуги и актуална информация за бизнеса и гражданите, включително информационен център на НАП и рубриката „Фискален контрол“ /par.bg/ с достъп на тринадесет езика. Служители на НАП участват в различни международни и междудомствени програми/инициативи/проекти с цел сътрудничеството при прилагането на съвместни мерки за противодействие на данъчните измами и предотвратяване на трансгранични злоупотреби.

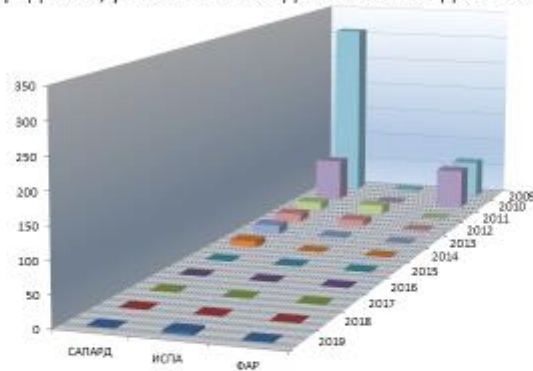
12. САД „Финансово разузнаване“ на ДАНС участва на 28.05.2019 г. в обучение с участието на представители на различни категории задължени субекти, на което са обсъдени измененията в ЗМИП в обнародвания на същата дата Закон за изменение и допълнение на ЗМИП (адресиращ слабости при транспонирането на Директива (ЕС) 2015/849), както и основни насоки на предстоящите изменения във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2018/843.

Обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности за 2019 г. и съпоставяне с предходни години

Изготвена на основание чл. 25 от Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС и чл. 24 от Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ

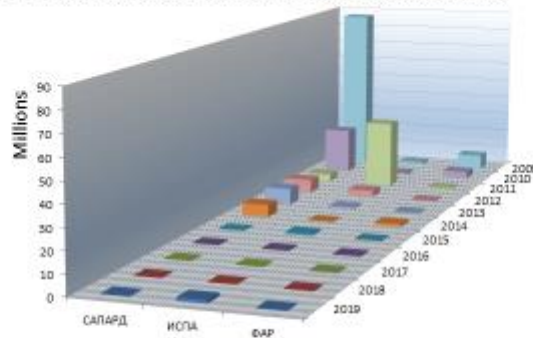
Предприсъединителни програми

Предприсъединителни програми
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2019 г.

	САПАРД	ИСПА	ФАР
2019	0	4	0
2018	0	0	0
2017	0	0	0
2016	0	0	0
2015	0	1	0
2014	10	0	0
2013	15	3	0
2012	14	10	0
2011	14	16	0
2010	73	1	66
2009	310	4	65

Предприсъединителни програми
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2019 г., в евро

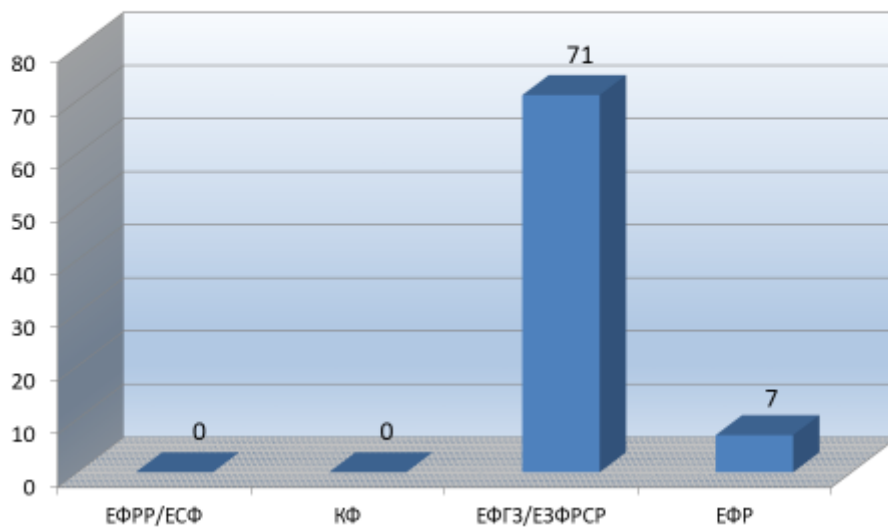

	САПАРД	ИСПА	ФАР
2019	0	1,587,412	0
2018	0	0	0
2017	0	0	0
2016	0	0	101,351
2015	0	925,325	47,917
2014	6,269,877	0	1,253,561
2013	8,304,340	723,489	162,955
2012	6,992,362	5,218,555	0
2011	3,985,143	34,665,613	548,947
2010	25,638,345	978,820	5,740,047
2009	86,799,550	1,586,578	7,471,920

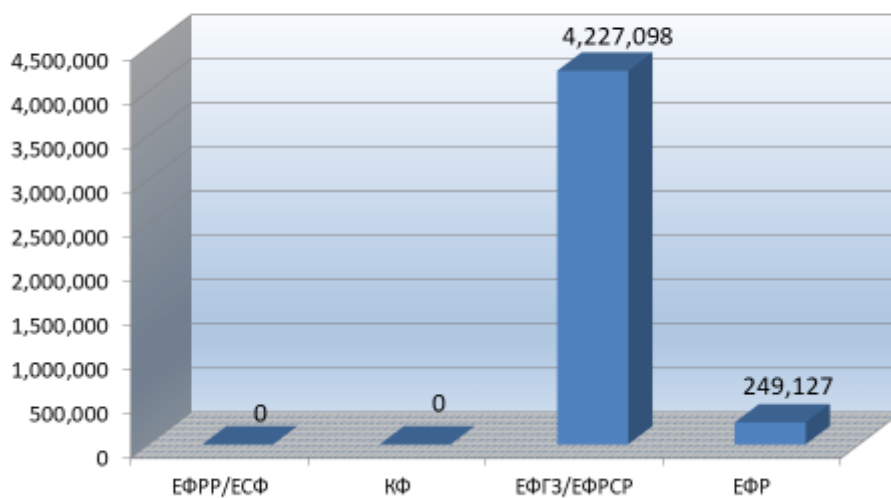
Програмен период 2007-2013 г.

Брой и финансово изражение на дела на
европейското съфинансиране на нередностите

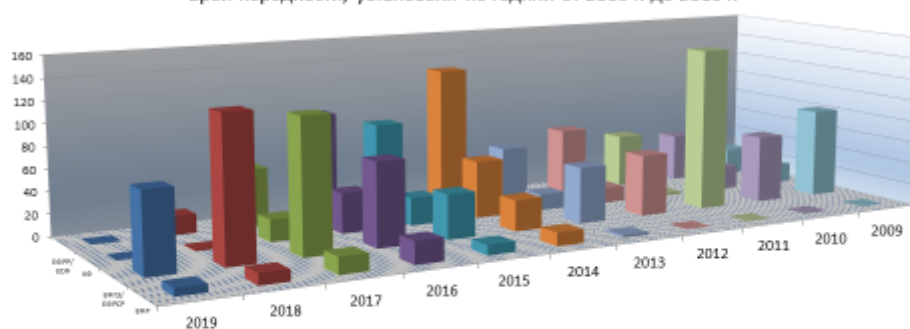
Структурни фондове, Кохезионен фонд,
 Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Европейски земеделски фонд за
 развитие на селските райони и Европейски фонд за рибарство
 Брой нередности, установени през 2019 г.

Структурни фондове, Кохезионен фонд, Европейски фонд за гарантиране на
 земеделието, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и
 Европейски фонд за рибарство
 Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
 установени през 2019 г., в евро

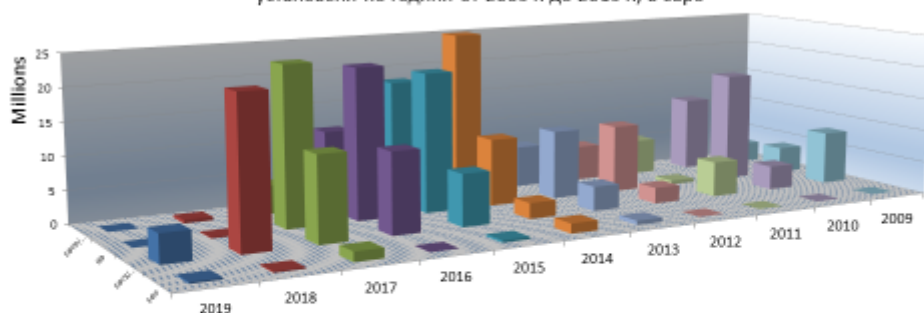

Структурни фондове, Кохезионен фонд,
Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Европейски земеделски фонд за развитие на
селските райони и Европейски фонд за рибарство
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2019 г.

	EFP/ECF	КФ	EAFG/EAFRR	EFP
2019	0	0	71	7
2018	17	1	127	10
2017	52	20	119	15
2016	96	36	75	20
2015	82	25	40	9
2014	128	52	28	12
2013	48	15	51	2
2012	60	14	56	0
2011	49	2	149	0
2010	44	22	62	0
2009	24	18	82	0

Структурни фондове, Кохезионен фонд, Европейски фонд за гарантиране на земеделието,
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за рибарство
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2019 г., в евро

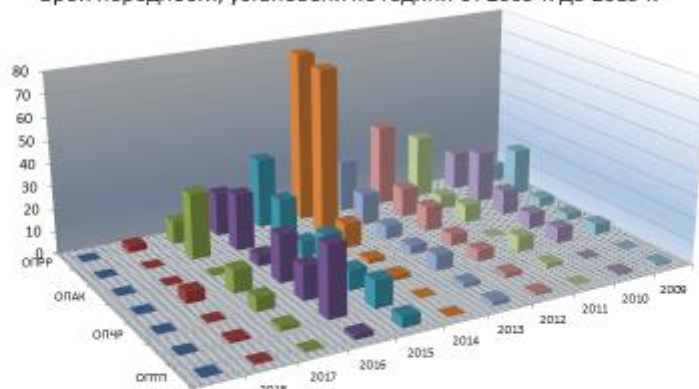

	EFP/ECF	КФ	EAFG/EAFRR	EFP
2019	0	0	4,227,068	249,127
2018	494,963	143,242	22,005,590	185,763
2017	4,222,299	23,755,411	12,653,818	1,440,897
2016	11,561,150	22,550,285	12,037,460	49,502
2015	18,279,790	20,966,309	7,807,196	346,404
2014	24,988,689	10,121,426	2,578,268	1,468,312
2013	6,318,389	10,440,850	3,697,553	637,236
2012	5,407,830	10,325,265	2,414,396	0
2011	5,423,511	571,350	5,356,732	0
2010	11,467,954	16,892,640	3,654,602	0
2009	3,083,074	5,975,069	8,111,589	0

Програми по Структурните и Кохезионния
Фондове

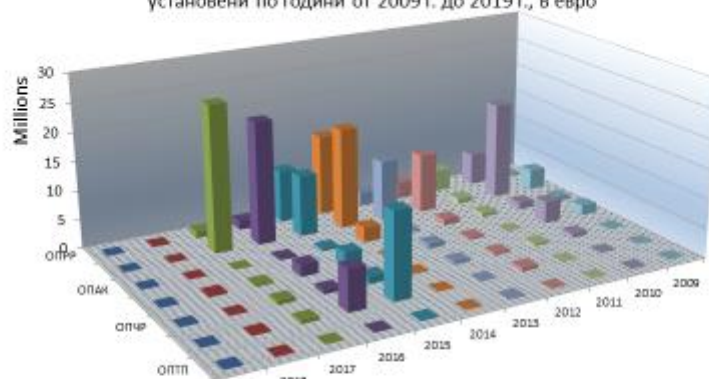
Няма докладвани нови нередности за 2019 г.

Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2019 г.

	ОПРР	ОПРС	ОПАК	ОПРК	ОПРЧ	ОПТР	ОПТИ
2019	0	0	0	0	0	0	0
2018	3	0	0	5	0	1	0
2017	10	29	0	10	8	2	0
2016	19	25	5	21	15	51	2
2015	31	19	7	17	9	12	5
2014	76	74	11	2	2	0	0
2013	23	14	6	4	7	2	2
2012	36	13	11	5	5	2	1
2011	28	6	8	0	7	2	0
2010	17	23	11	7	7	0	1
2009	8	21	4	3	5	0	1

Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2019 г., в евро

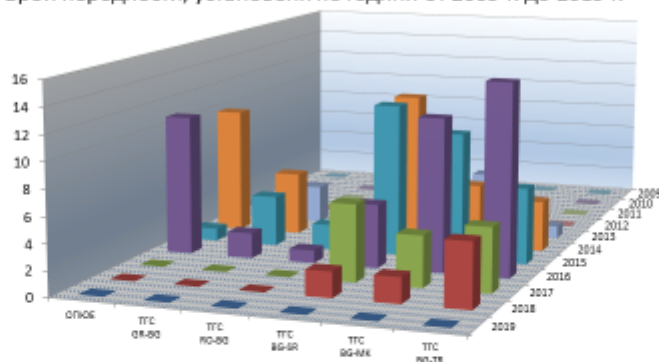

	ОПРР	ОПРС	ОПАК	ОПРК	ОПРЧ	ОПТР	ОПТИ
2019	0	0	0	0	0	0	0
2018	155,609	0	0	815,979	0	148,242	0
2017	1,160,427	25,284,395	0	521,950	614,752	553,274	0
2016	1,567,683	21,220,877	323,064	2,048,348	705,541	7,092,943	75,796
2015	9,089,982	10,573,748	485,709	2,556,929	1,267,024	14,711,609	133,085
2014	14,004,809	17,423,766	2,568,893	99,859	66,249	0	0
2013	2,370,584	10,441,925	262,212	791,450	493,749	76,081	74,722
2012	2,911,711	10,289,208	1,058,880	408,240	396,758	631,210	29,504
2011	5,785,495	943,947	751,395	0	462,545	71,479	0
2010	5,594,700	16,997,661	1,223,522	3,833,953	672,499	0	38,259
2009	348,355	5,569,798	848,146	1,739,150	88,636	0	588

Програми за трансгранично сътрудничество

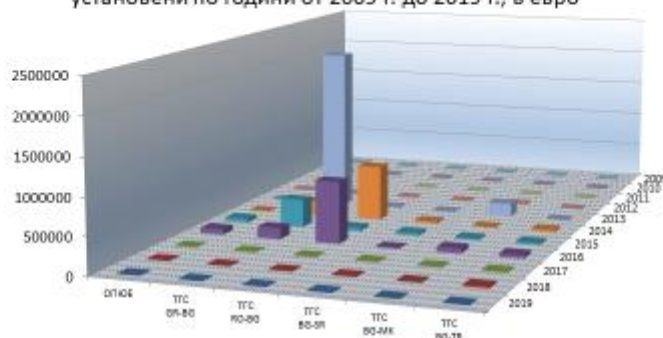
Няма докладвани нови нередности за 2019 г.

Програми за трансгранично сътрудничество
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2019 г.

	ОПКОЕ	TTC GR-BG	TTC RO-BG	TTC BG-SR	TTC BG-MK	TTC BG-TR
2019	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	2	2	5
2017	0	0	0	6	4	5
2016	11	2	1	5	12	15
2015	1	4	2	12	10	6
2014	10	5	0	12	5	4
2013	1	3	1	5	5	1
2012	0	0	1	1	1	0
2011	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0

Програми за трансгранично сътрудничество
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2019 г., в евро

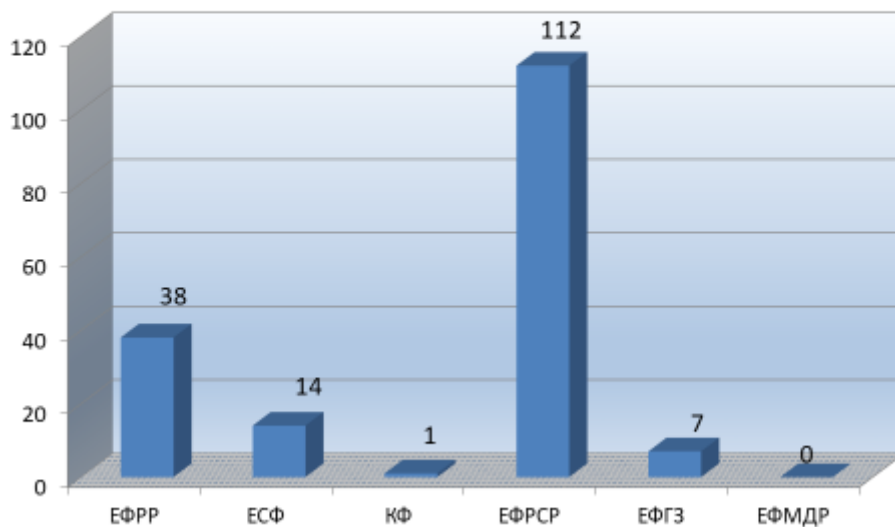

	ОПКОЕ	TTC GR-BG	TTC RO-BG	TTC BG-SR	TTC BG-MK	TTC BG-TR
2019	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	2,827	316	20,263
2017	0	0	0	4,307	5,539	11,086
2016	74,558	149,770	899,635	4,799	67,808	46,023
2015	54,287	377,578	46,549	32,900	22,092	25,612
2014	0	193,207	753,532	24,861	9,039	28,871
2013	11,778	2,220,079	16,709	8,879	180,945	2,994
2012	7,584	0	0	5,692	19,825	0
2011	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0

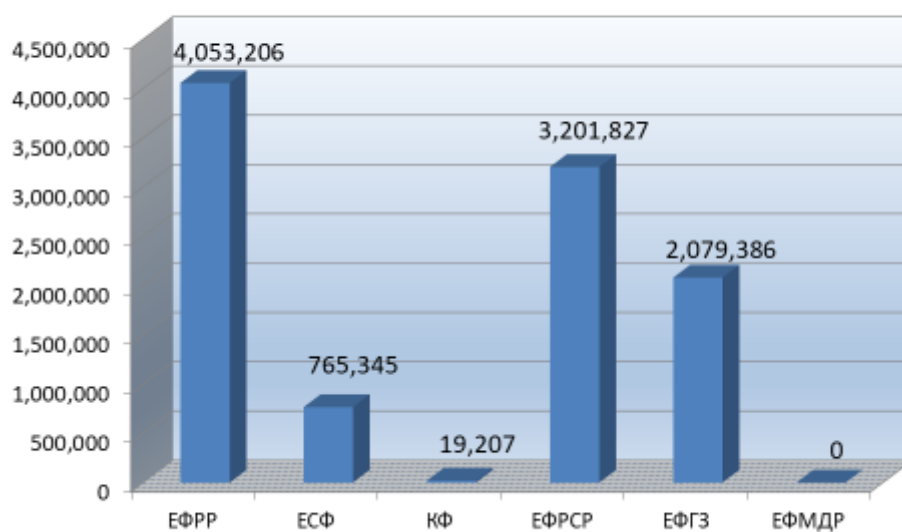
Програмен период 2014-2020 г.

Брой и финансово изражение на дела на
европейското съфинансиране на нередностите

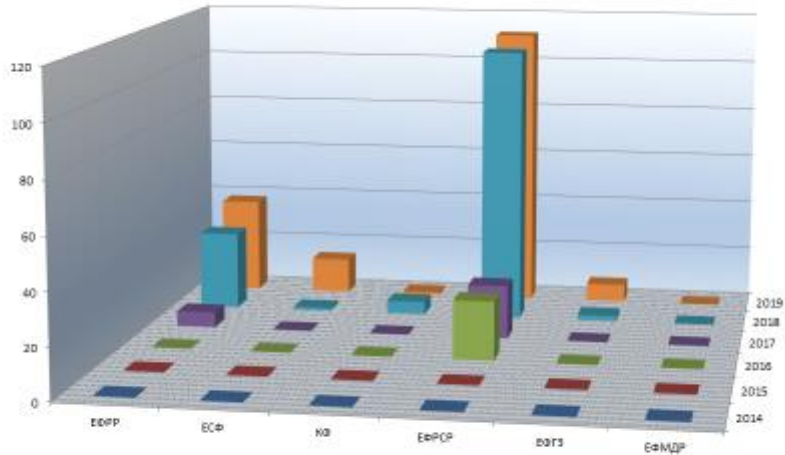
Европейски структурни и инвестиционни фондове и Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Брой нередности, установени през 2019 г.

Европейски структурни и инвестиционни фондове и Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Финансово изражение на дела на европейското съфинансирание на нередностите, установени през 2019 г., в евро

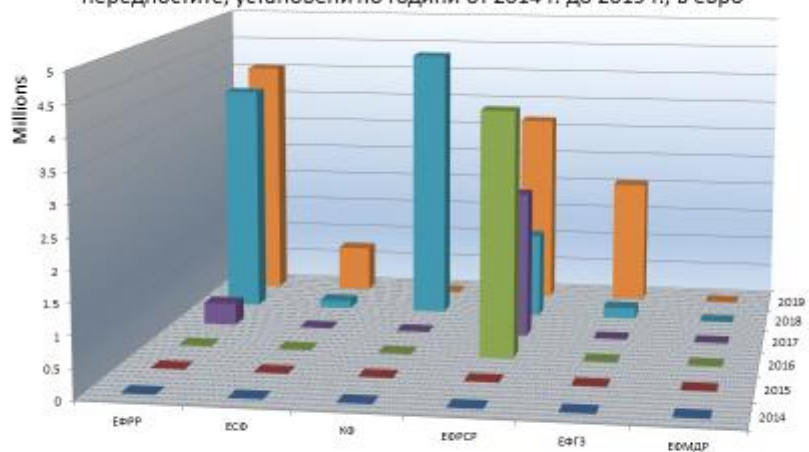

Европейски структурни и инвестиционни фондове
и Европейски фонд за гарантиране на земеделието.
Брой нередности, установени по години от 2014 г. до 2019 г.

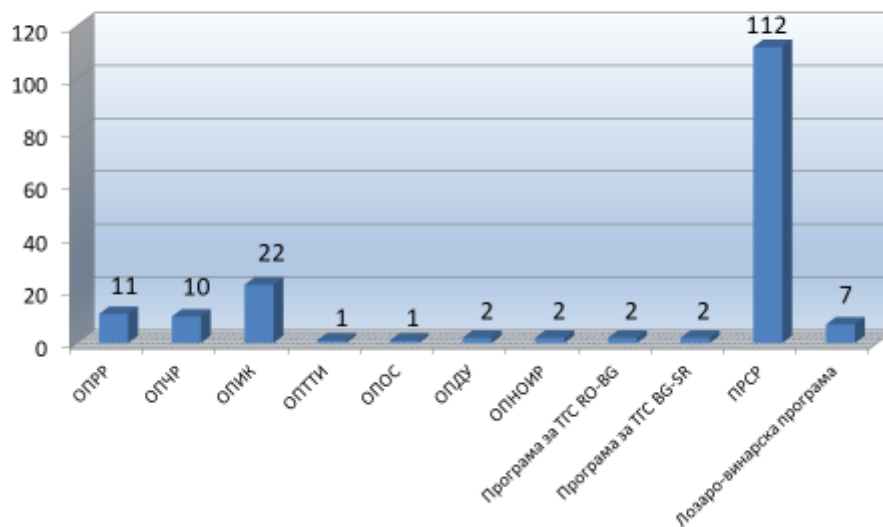
	ЕФРР	ЕСФ	ИФ	ЕФРСР	ЕФГЗ	ЕФМДР
2014	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	25	0	0
2017	6	0	0	21	0	0
2018	31	1	5	109	2	0
2019	38	14	1	112	7	0

Европейски структурни и инвестиционни фондове и Европейски фонд за гарантиране на
земеделieto, Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на
нередностите, установени по години от 2014 г. до 2019 г., в евро

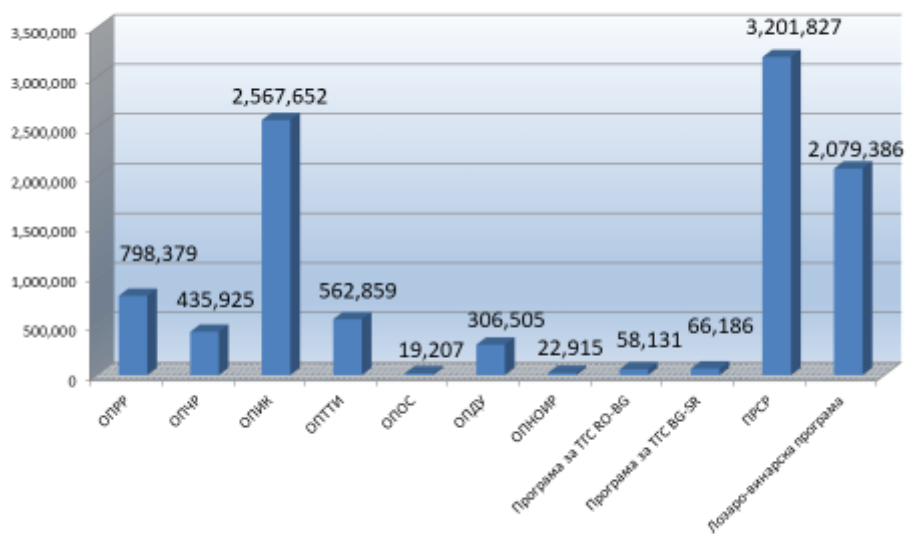

	ЕФРР	ЕСФ	ИФ	ЕФРСР	ЕФГЗ	ЕФМДР
2014	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	4,035,658	0	0
2017	365,170	0	0	2,409,457	0	0
2018	3,820,784	124,202	4,523,809	1,401,940	177,366	0
2019	4,053,206	765,345	19,207	5,201,827	2,079,386	0

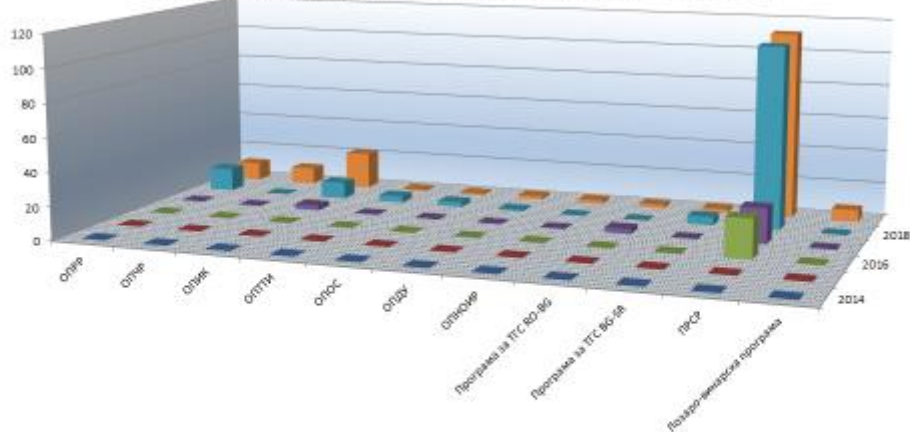
Програми по Европейски структурни и инвестиционни фондове. Брой нередности, установени през 2019 г.

Програми по Европейски структурни и инвестиционни фондове
 Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране
 на нередностите, установени през 2019 г., в евро

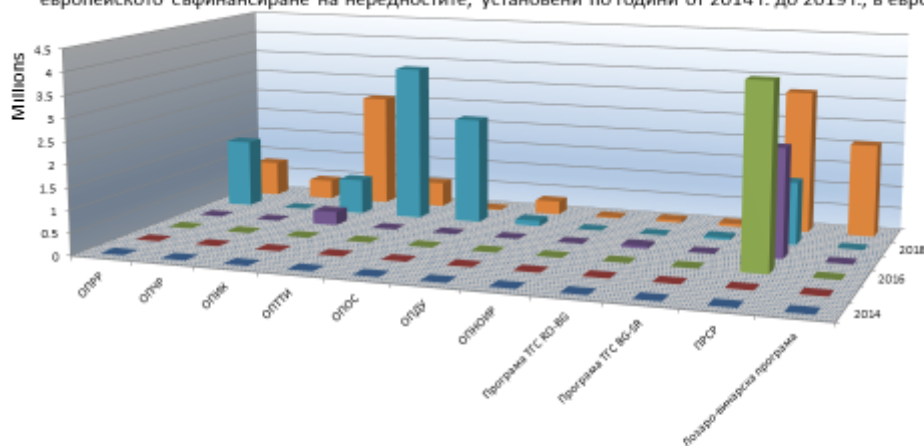

Програми по Европейски структурни и инвестиционни фондове.
Брой нередности, установени по години от 2014 г. до 2019 г.

	ОПРР	ОПЧР	ОПЛК	ОППТ	ОПОС	ОПДУ	ОПНСИР	Програма за ТГС RD-BG	Програма за ТГС BG-SR	ГРСР	Лозор-винска програма
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0
2017	0	0	8	0	0	0	0	3	0	21	0
2018	14	0	10	4	3	1	0	0	5	109	0
2019	11	10	22	1	1	2	2	2	2	112	7

Програми по Европейски структурни и инвестиционни фондове. Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите, установени по години от 2014 г. до 2019 г., в евро

	ОПРР	ОПЧР	ОПЛК	ОППТ	ОПОС	ОПДУ	ОПНСИР	Програма ТГС RD-BG	Програма ТГС BG-SR	ГРСР	Лозор-винска програма
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,035,658	0
2017	0	0	806,798	0	0	0	0	58,372	0	2,409,457	0
2018	1,557,611	0	799,582	5,529,827	2,406,365	124,202	0	0	51,409	1,401,940	0
2019	798,379	455,925	2,567,652	562,859	19,207	306,905	22,915	58,151	66,186	3,201,827	2,079,386